The Latvian Newspaper for Canada and U. S. A.
Published twice weekly by the Latvian Relief Society of Canada "Daugavas Vanagi."
Editor-in-Chief: ALEKSANDRS KUNDRATS.
Editorial and Business Office: 123 Huron St., Toronto, Ontario, Canada.
Telephones: EM 8-0792. EM 8-3239.
United States Editorial Offices:
New York: Editor — V. Irbe,
87 Ellwood St., New York 40, N. Y., U.S.A.
Telephone LOrraine 7-6470.
Chicago: Editor — K. Ķezbers,
2727 Milwaukee Ave., Chicago 47, Ill., U.S.A.
WEDNESDAY, JULY 15, 1964.

LATVIJA
AMERIKĀ

57. n-rs. TREŠDIEN, 1964. GADA 15. JŪLIJĀ 14. GADS

AUTHORIZED AS SECOND CLASS MAIL BY THE POST OFFICE DEPARTMENT, OTTAWA AND FOR PAYMENT OF POSTAGE IN CASH

Latviešu laikraksts Amerikā
Iznāk divas reizes nedēļā — trešdienās un sestdienās. Izdevējs — Latviešu aprūpes biedrība Kanadā „Daugavas Vanagi."
REDAKTORS: ALEKSANDRS KUNDRATS
Redakcija un kantoris: 123 Huron Street Toronto, Ont., Canada. Telefoni: redakcijai — EM 8-3239, kantorim — EM 8-0792 vakaros tālrunis — 766-2001
Ņujorkas redakcijas vadītājs red. V. Irbe, 87 Ellwood St., New York 40, N. Y., U.S.A. Tālrunis LOrraine 7-6470.
Čikāgas redakcijas vadītājs red. K. ĶEZBERS, 2727 N. Milwaukee Ave., Chicago 47, Ill., U.S.A. Tālrunī: DI 2-2324, BR 8-8681.

DRAUDŽU JAUNATNES DIENAS ČIKĀGĀ

Jaunieši uzmanīgi sekoja visiem referātiem.

„Dažkārt, ar tkdienas nepatikšanām nokaudamies, tā pagurstam, ka neredzam vairs labo sev apkārt," māc Nesaule, Vidienes apgabala draudžu jaunatnes izbraukumā sēdēdams, teica. „Bet paskatāties, vai mums nav jauki bērni un jaunieši?"

Viņam taisnība. Viens no jaukākajiem brīžiem šais Jaunatnes dienās šogad notika Meivudas Sv. Pāvila draudzes paspārnē, pie tam nebija vis nobeiguma izbraukums, kad daļa dalībnieku jau bija atvadījušies tālā atceļa dēļ, — bet dievkalpojums, ar pilnu baznīcu jaunu ļaužu, kas dziedāja tik spirgti un tik sirsnīgi.

Baznīcas sanāksmēm popularitātes ziņā aizvien jāiztur sīva konkurence ar citiem pasaulīgiem aicinājumiem; tāpēc arī rīkotāji ar prieku saņēma ziņu, ka šoreiz paredzētās naktsmāju telpas jau pārpildītas un jāmeklē papildus novietnes. Bija sabraukuši 135 dalībnieki no 13 draudzēm. Jauniešu vidū bija Rasma Šilde no Vācijas.

Svētbrīdi vadīja apgabala jaunatnes lietu vadītājs māc. Turks, pēc tam sveicinot arī LĒLDAAs un Baznīcas virsvaldes vārdā. Apgabala garīgais vadītājs prāv. P. Ķirsons savos ievadvārdos uzteica jauniešu centību izglītības laukā un apsolīja nākamās Jaunatnes dienās visus lektorus ne vecākus par 25 gadiem, jo jauno kompetento akadēmiķu skaits augtin aug. Apsveikuma vārdus teica arī austrumu krasta viesis māc. Ž. Kristbergs, māc. P. Nesaule — kā kāds, kas sācis darboties jaunatnes pulciņā pirms 32 gadiem; Lauris Kalniņš sveicināja ALJAs vārdā, Pauls Lazda no „Lielkrācēm" (Grand Rapidiem), un Ināra Liventāle no Detroitas Sv. Pāvila draudzes — kā pagājušā gada draudžu Jaunatnes dienu rīkotāja.

Interesanto un augstvērtīgo referātu ciklu uzsāka māc. Ž. Kristbergs, runādams par dzīves jēgu. Pa šo tematu referents bija savācis milzum daudz citātu —gan no mūsu laiku ievērojamākiem domātājiem, gan lieliem gariem pagātnē, beigās atzīdams, ka, nopietni jautāts, tas kļūst par reliģisku jautājumu. Zinātne te nepalīdz, jo tā dod atbildi tikai uz „kā?", bet ne „kāpēc?". Uz pēdējo jautājumu atbildi var gan atrast Bibelē. Prasot, kur var atrast dzīves jēgu, nonākam pie Kristus, kas pazina cilvēku visdziļāk un vispatiesāk. Mācoties pazīt Viņu un lūkojot sekot Viņam arī attiecībām starp „es" un „tu", nesavtīgā milestībā.

Pēcpusdienā Jaunatnes dienu dalībniekiem bija izdevība dzirdēt prof. K. Kaufmaņa stāstījumu par Dieva zvaigžņu salām. Ar apbrīnojamu māku referents prata konspektīvi izvadīt klausītājus pa astronomijas ievērojamākiem pagriezieniem. Dati, formulas, kuriozitātes un daudzu nulļu skaitļi parādījās uz melnā dēļa tikpat kā trusiši no burvju māksliniekacepures. Stāstījumu papildināja arī attēli, rādot gan mūsu planētas krāsās, gan saules nemierīgo virsmu, gan tragēdijas pasaules telpā — ekspiozijas, jaunu zvaigžņu rašanos, miglājus un zvaigžņu salas — tālus zvaigznājus ar fascinējošiem nosaukumiem.

Neskatoties uz faktu žilbinošo pārbagātību, šīs lekcijas galvenā doma bija, ka astronomi mūsu laikos zina pārāk maz. Pētījumus apgrūtina tas, ka cilvēka mūžs pret pasaules telpas mūžību ir tik neizsakāmi īss. Profesors salīdzināja astronomu ar aklo, kam lemts redzēt tikai vienu sekundi.

Prof. T. Celms runāja par cilvēkam īpatnējo esmes veidu. Arī viņš uzsvēra, ka modernā zinātne arvien vairāk sāk izprast savu zināšanu niecīgumu. Tagad vairs neesot skaidrs kas ir viela, un atrasts, ka agrāk stingri vilktās robežas materijas un enerģijas starpā nav nemainīgas. Cilvēks šai pasaulē izceļas ar apziņu, kādas pilnīgi trūkst neorganiskai dabai un augiem, bet dzīvniekiem apro-bežojas ar bioloģiskām vajadzībām. Cilvēka apziņai nav robežu, viņam pieder brīva izvēle. Bet taisni šī īpašība viņu apmulsina un liek viņam justies nelaimīgam. Dabas pārvaldīšanā cilvēks tagad aizgājis tālu, bet viņu māc bailes pašam no sevis, jo cilvēks ir vienīgā dzīvā būtne, kas pati sevi var iznīcināt — ne tikai ar atombumbām, bet arī citu ķīmisko un bioloģisko atklājumu rezultātā. Technika apgādā cilvēku ar visdažādākiem līdzekļiem, bet nespēj dot mērķus, kā tos izlietot. Tāpēc arī dzīve balstāma uz gadu tūkstošos pārbaudītām tradicionālām formām — reliģiju, kas dod drošāku pamatu kā modernākie technikas brīnumi. Profesors pieskārās mūsdienu bezmērķīgo jauniešu, t. s. „bītniku" problēmai, nobeigumā iekļaudams stāstu par Paradīzi, ko viņš vērtē kā vienu no visdziļākiem dzīves izpratnes attēlojumiem: cilvēku no turienes izstūma, kad tas bija baudījis no atziņas koka, jo tad viņš sācis atšķirt labu no launa, un viņam bijis jāsāk izšķirties ....

*

Pievakarē Linkolnas jaunieši uzstājās plašākas Čikāgas publikas priekšā ar māc. H. Jesifera sastādīto uzvedumu „Tēvzemes daudzināšana". Klausītājiem patika jauno latviešu dedzība, ar kādu viņi attēloja mūsu zemes vēsturi dzejā un dziesmās.

Sekoja dziesmu spēles „Trejmeitiņas" izrāde, kas vecākajā paaudzē atraisīja skaistas atmiņas par „labajiem laikiem", bet jaunajiem patika raitās spēles un šūberta melodijas.

Svētdienas rīts bija veltīts māc. P. Nesaules bībelstundai par tematu „Kliedzošā netaisnība" (pēc Lūk. ev. 19., 26.), kam sekoja kupli apmeklētais jauniešu dievkalpojums, kur spredikoja stud. theol. Māris Ķirsons.

Konference nobeidzās ar izbraukumu Thečeru mežā. Jaunieši šķirās priecīgi par jaunieģūtajiem draugiem un cienījamo lektoru parādīto draudzību, dalīdamies ar viņiem gudrībās, solīdamies — uz redzēšanos nākamo gadu!

D. Vallena

Čombe klūst Kongo premjērs

Kādreiz neatkarīgās Katangas provinces prezidents Čombe atgriežas no trimdas, lai stātos Kongo federācijas valdības priekšgalā.

Ziņa par ministru prezidenta amatu un godu Kongo federācijā ir beigusies. Uzvarētājs — Moiše Čombe, kādreiz neatkarīgās Katangas prezidents, kas atgriezās no trimdas, tiklīdz bija pazudis Apvienoto Nāciju karaspēks.

Līdz ar Čombes stāšanos ministru prezidenta amatā, Kongo sāka gatavoties jaunām vispārējām vēlēšanām. 1960. gadā neatkarīgās Kongo pirmajās vēlēšanās par ministru prezidentu tika izraudzīts vēlāk noslepkavotais Lumumba. Čombe vispārējās vēlēšanas apsolījis nākamā gada sākumā.

Čombes uzdevums ar ārkārtīgi grūts — jāsamierina dažādas karojošās ciltis, jāsamierina dažādie politiskie nogrupējumi, atsevišķi politiķi, jāaptur komūnistu aģitācija. Viens no Čombes nopietnākiem un spēcīgākiem politiskiem oponentiem būs aizejošais ministru prezidents Adoula, kas vadīja Kongo pagaidvaldību kopš parlamenta atsaukšanas 30. jūnijā.

Padomju Savienība, kas atbalstīja Lumumbas vēlēšanu kampaņu 1959. gadā, jau paspējusi izteikt savu neapmierinātību ar Čombi.

Stādamies ministru prezidenta amatā, Čombe paspējis apgādāties arī ar vairākiem citiem portfeļiem. Viņš būs vienlaicīgi Kongo premjērs, ārlietu, informācijas, saimnieciskās koordinācijas un plānošanas ministrs. Prezidents Kasavubu būs arī triānpl snanašno isjascia-.uo N Kongo aizsardzības ministrs. Iekšlietu ministra amatā nāk Čombes labā roka Katangā — Gotefroids Munongo, kamēr leopardu ādās tērptais kādreizējais Dienvidu Kasai provinces imperātors Kalondži būs Čombes valdības lauksaimniecības ministrs.

Turcija izceļ karaspēku Kiprā

Archibiskaps Makarioss meklē atbalstu Apvienotās Nācijās un britu kopvalsts ministru prezidentu konferencē Londonā.

Situācija Kiprā kļūst ar katru dienu kritiskāka. Pirms nedēļas Kanadas ārlietu ministrs Mārtiņš ziņoja, ka Kiprā izcelts grieķu karavīri, skaitā ap 4000. Nedēļas nogalē viņš paziņoja, ka Kiprā izcēlušies arī turki. Turcijas valdība to nenoliedz, tikai paskaidro, ka kamēr Grieķija malā izcēlusi 3000 vīru, viņi savu garnizonu pastiprinājuši tikai ar 500 cilvēkiem.

Skaits šoreiz nav nedz svarīgs, nedz noteicošs. Svarīgs tas, ka abas ieinteresētās valstis, Grieķija un Turcija, sākušas karaspēka koncentrēšanu Kiprā. Citiem vārdiem, visas zīmes rāda, ka eksplozīvā situācija Kiprā var beigties ar karu starp Grieķiju un Turciju. Kara darbība var ierobežoties Kipras salā. Bet tā var pārsviesties arī uz Turciju un Grieķiju. Iai gan šāda varbūtība jāapšauba.

Ko Grieķijas un Turcijas karagadījumā darītu starptautiskais karaspēks? Otavā, piemēram, pārrunās divas varbūtības: karam sākoties starptautiskās armijas sēdīsies kuģos un lidmašīnās un brauks mājās. Nedēļas nogalē, piemēram, plaši kanadiešu gaisa spēki atradās deviņdesmit minūšu gatavības stāvoklī, lai karam Kiprā sākoties varētu nekavējoties evakuēt tur stacionētos 1.100 karavīrus. Otrā varbūtība ir tā, ka starptautiskais karaspēks netiek evakuēts, bet to sapulcina kādā neitrālā salas daļā, kur tas pacietīgi nogaidītu kara beigas, lai tad atsāktu līdzšinējo darbību!

Kipras grieķu valdības uzdevumā prezidents Makarioss stājies sakarā ar Apvienoto Nāciju ģenerālsekretāru U Tantu un britu kopvalsts ministru prezidentu konferenci Londonā, lai kaut kādā ceļā apturētu slepeno turku izcelšanos Kiprā. Grieķijas valdība tai pašā laikā apgalvo, ka viņu karaspēks salā nemaz nav izcēlies. Tie tūkstoši, kas it kā slepeni ieradušies Kiprā, nemaz nebijuši grieķu karavīri, bet gan grieķu studenti atceļā uz mājām. Atliek tikai vaicāt, kādēļ minētiem studentiem salā būtu bijis jāierodas slepus un kādēļ viņu izcelšanos malā būtu bijis liegts noskatīties Apvienoto Nāciju novērotājiem.

Kanadas ārlietu ministrs Mārtins uzsver, ka grieķu un turku karavīru iefiltrēšana Kiprā ir ārkārtīgi svarīgs notikums un ka tieši tā viņš savas domas izteicis arī abu valstu ministru prezidentiem.

DIENVIDVIETNAMAS ATSKAŅAS

Komūnisti pārteidz dienvidvietnamiešu paliqspēkus. Ziemeļvietnamas regulārā armija iefiltrējas Dienvidvietnamā. Atklāta Pekingas iejaukšanās var nenotikt.

Ģen. Teilora pirmās dienas sūtņa amatā Saigonā bija visai drūmas. Nedēļas nogales noslēgumā Saigonā pienāca ziņa, ka komūnistu partizānu vienības uzbrukušas kādam dienvidvietnamiešu konvojam un pēc vairāku dienu kaujām ievainojuši vai nogalinājuši vairāk kā divi simti Dienvidvietnamas karavīru. Šis ir smagākais Dienvidvietnamas zaudējums vienā kaujā. Konvojs tika pārsteigts ceļā uz kādu komūnistu aplenktu ciemu.

Nedēļas nogales notikums devis vielu nopietnām pārdomām kā Saigonā, tā Vašingtonā. Dienvidvietnamas valdība baidās, ka pēdējā laikā arvien vairāk un vairāk komūnistu aģentu iefiltrējas viņu armijā, demoralizē tās darbību ciņu laikā, kūdā uz sacelšanos pret Saigonu un veicina dezertēšanu. Pēc smagās sakāves Dienvidvietnamas valdība paziņoja, ka tiks sperti visi nepieciešamie soļi, lai kaut kas tāds vairs nekad neatkārtotos. Dienvidvietnamas valdība karaspēka neveiksmes tagad mēģina attaisnot ar to, ka darīšana nav tikai ar Ziemeļvietnamas komūnistu partizāniem, bet arī ar Hočimina regulāro armiju, kas paguvusi iespiesties Dienvidvietnamā.

Pēc amata atstāšanas Saigonā sūtnis Lodžs vairākās preses konferencēs izteicies, ka Vašingtonai ir vairāki plāni komūnisma apturēšanai Dienvidvietnamā, plāni, kuriem nav nekāda sakara ar kara darbības paplašināšanu. Dienvidvietnamas valdība tagad domā, ka vienīgais efektīvais ciņas veids būtu kara darbības pārsviešana uz Ziemeļvietnamu un lielāka Sav. Valstu palīdzība. Ne tikdaudz padomdevēju un apmācītāju kapacitātē, bet vairāk frontē.

Kara pārsviešana uz Ziemeļvietnamu vienmēr bijusi ārkārtīgi delikāta problēma, jo jārēķinās, ka šādam solim var sekot tieša komūnistu Ķīnas iejaukšanās, pārvēršot tā saukto Dienvidvietnamas krūmu karu varenā Āzijas ugunsgrēkā. Bet ir interesanti atzīmēt, ka no komūnistu Ķīnas bruņoto spēku iejaukšanās Sav. Valstīs daudz vairāk baidās politiķi nekā militāristi. Pēdējie paskaidro, ka nesenie Pekingas brīdinājumi Dienvidaustrumāzijā ir svarīgi vienīgi politiski un psiholoģiski, kamēr militāri tiem nav gandrīz nekādas nozīmes. Ja Pekinga gādreiz domātu par iejaukšanos Dienvidvietnamas karā, tā Ziemeļvietnamai varētu palīdzēt vienīgi ar dzīvo spēku un neko citu. Komūnistu Ķīnas vājumu Rietumu militārie lietpratēji saskata tiklab tās ideoloģiskā disputā ar Padomju Savienību — kas ķīniešiem maksāja krievu saimniecisko un militāro palīdzību, tāpat visu technoloģiju atvilkšanu — kā Ķīnas robežu nosargāšanā, kas nozīmē, ka karaspēks izkaisīts pa visu Āziju.

Komūnistu Ķīnai ir daudz tādu robežu, kur nepieciešamība un pašu agresijas tendences spiež turēt lielus spēkus. Viena tāda robeža ir ar Padomju Savienību. Jo sevišķi Sinkiangas provinces apkārtnē kā krievi, tā ķīnieši sapulcinājuši veselas armijas. Tibetā ķīnieši spiesti turēt piecpadsmit diviziju, bet pat tām nav izdevies apturēt tibetiešu partizānu darbību. Ievērojami spēki apsargā arī robežu ar Indiju. Uz ziemeļiem no Tibetas komūnistu Ķīnai jāsargā savas robežas pret arvien vairāk padomju iespaida sfaidā gristošo Mongoliju. Lieli spēki jātur Mandžūrijā. Nekad nevar zināt, kad tie var iezrādīties nepieciešami vai nu palīdzībai Ziemeļkorejai, vai kara gadījumā ar Padomju Savienību. Mandžūrijs dienvidaustrumu stūri atrodas ievērojams padomju karaspēks un visoš apstākļos svarīgā ostas pilsēta Vladivostoka. Un tad taču, protams, piekrastes aizsardzība pret Formozu. Iepretim Čangkaišeka salai komūnistu Ķīna nepārtraukti turot līdz pat 750.000 vīru lielu armiju, vienmēr rēķinoties ar varbūtību, ka ilgi draudētā invāzija kādreiz var īstenoties.

Komūnistu Ķīnas iejaukšanās Vietnamas karā nav tik vienkāršs jautājums, kā tas sākumā varētu likties. Vispirms, lai iejaukšanās būtu efektīva, nepieciešami lieli spēki, kas jāapgādā un jāaiztransportē uz ciņas vietu. Plašāka mēroga operācijām, tālu no mājām, transports un apgāde ir ķīniešu vājā puse. Viniem gan ir diezgan dzīvā spēka un vieglo ieroču, bet lielu

(Nobeigums 8. lpp.)

PAREDZ GOLDVOTERA UZVARU

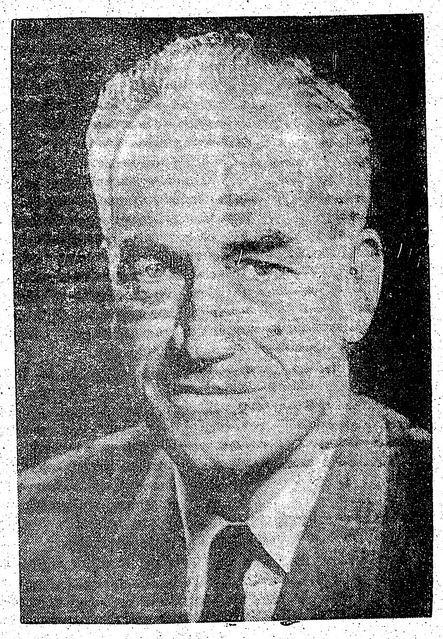

Ir jānotiek vēl neredzētam politiskam brīnumam, ziņo no Sanfrancisko, lai Pensilvānijas gubernātoru Skrantonu izraudzītu par republikāņu partijas kandidātu Sav. Valstu prezidetna vēlēšanām šī gada 3. novembrī.

Visas zīmes rāda, ka Skrantona kampaņa sākās pārāk vēlu un ka par daudz lielas cerības lika uz jau agrāk sakautiem kandidātiem, piemēram Rokfelleru, Lodžu un Romneju. Politiskie lietpratēji Sanfrancisko parežo, ka Arizonas senātors Goldvoters jau ir nodrošinājis sev ti kdaudz delegātu balsu, ka viņa kandidatūra tiks izraudzīta jau pirmā nobalsošanā, iespējams, ka 15. jūlija vēlā pēcpusdienā vai vakarā.

Arpolitikā Goldvoters pieteicis mērķtiecīgu ciņu par apspiesto tautu atbrīvošanu.

Kanadas latviešu gaidu un skautu 12. Lielās nometnes „Greizerati" vadība un viesi nometnes noslēguma parādē. Uz ņēmumā no kreisās: skautu nom. pr-ks St. Leimanis trimdas latv.skautu pr-ks A. Cīrulgors, ASV latv. skautu jendas pr-ks A. Artmanis, gaidu nom. pr-ce O. Rutka, gaidu nometnes komandante Dz. Majorina, Kanadas latviešu skautu jendas pr-ks A. Budrēvics. Priekšplānā skautu nometnes komandants J. Deksnis. Foto: V. Cinis

FILE No. 3211.01
DEPT. OF CITIZENSHIP AND IMMIGRATION
JUL 15 1964
OTTAWA

LATVIJA

57. n-rs. TREŠDIEN, 1964. GADA 15. JŪLIJĀ

Abonēšanas maksa ASV un Kanadā: par mēn. $ 1.50; 3 mēn. $ 4.50; 6 mēn. $ 8.50; par gadu $ 16.00.

Sludinājumu maksa: sludinājumu daļā $ 1.60; tekstā $ 3.20 - $ 6.40 par vienas collas slejas telpu.

Redakcija patur tiesības manuskriptus saīsināt.

Neizlietotos manuskriptus neuzglabā, bet uz vēlēšanos sūta atpakaļ, ja pievienota pastmarka.

Ar autora vārdu vai iniciāļiem parakstītajos rakstos izteiktās domas var neatbilst redakcijas viedoklim.

BURBUĻI

Par cik lielslepkava Džugašvili bija noslēdzies savas zemes robežās, galvā nepabāzis, kā izska bijis, — bet vēl šodien „laimīgais citur, par tik kustīgs un gais padomju cilvēks" (partijas biedrus izslēdzot — P. G.) strādā dā ar pustukšu vēderu, tērpies rupja auduma drānās un nošķiedivām sistēmām. Un kur vien viņš skatījies, nekur nav piepildījies viņa pieņēmums. Proti, dzīve un dzīves standarts nekomūnistiskajās zemēs izrādījies nesalīdzināmi augstāks nekā sarkanajā paradīzē, kuŗu komūnisti sāka celt kopš asiņainajām Oktobŗa revolūcijas dienām.

Rietumos viņš ir redzējis brīvas tautas darbu, ko viņa veic, un dzīvi, kādu tai sagādājis brīvais darbs brīvajā sacensībā un pašierosmē. Ja Chruščevs vairākkārt uzsvēris un slavinājis komūnistisko sistēmu un sociālismu vispār kā taisnīgāko iekārtu pasaulē, tad tas ir bijis viņa pienākums. Dzīves fakti liecina gluži pretējo.

Kā daudz kas sarkanajā paradīzē ir savādāks resp. pretējs Rietumu demokratijas principiem, tā arī ārkārtīga krasa atšķirība pastāv valsti reprezentējošo pārstāvju taktā un uzvedībā. Ja Chruščevs, Skandināvijas valstīs apceļojot, nevēlējās uz svērt pozitīvo kas vispār tur dūrās acīs, tad viņš ķērās pie tām pašām komūnistiskām netaktiskajām metodēm, kuŗas viņš tik bieži lieto. Tie ir uzmudinājumi citu valstu komūnistiskajām partijām — aktivitātei un darbībai sarkano mērķu virzienā.

Chruščevs nevarēja bez tā iztikt mazajā dāņu zemē, cita starpā arī norādot, ka dāņiem jāizstājas no NATO organizācijas. Padomju valsts tā ir radījusi jaunu draudzības paveidu — ciemoties citiem pazīst Pad. Savienības iscitu zemēs, aģitēt un uzbudināt. Par kaut kādu stila vai takta sajūtu te nevar runāt.

Ja Chruščevs UN pilnsapulcē varēja dauzīt savu tupeli un tā pilnīgi izsisties laukā no visvienkāršākās uzvedības normām, tad par viņa palaistiem burbuļiem Skandināvijas zemēs mums nav jābrīnās.

Laikam gan visstiprāko troksni radīja tas, kad sarkanais premjērs lielīgā tonī ziņoja, ka pēc nākamās septiņgades krieviem

pašiem būs sava maize. Cik gan šādu septiņgažu un piecgažu nav bijis, — bet vēl šodien „laimīgais citur, par tik kustīgs un gais padomju cilvēks" (partijas biedrus izslēdzot — P. G.) strādā dā ar pustukšu vēderu, tērpies rupja auduma drānās un nošķiedivām sistēmām. Un kur vien bušos zābakos.

Arī pēdējā piecgadē (vai septiņgadē!) nemākulīgajam vecajam lidumniekam nebija veicies, un tā maizīte bija jāsteidzas no tiem pašiem nolādētiem Rietumu imperiālistiem. Samākslotā un pret cilvēka iedzimto dabu radītā padomju valsts sistēma vēl līdz šai dienai nav spējusi sagādāt savai tautai labklājību un cilvēcīgu apmierinātību.

Plānošana, zilēšana un aukal plānošana ir šīs iekārtas stūrakmens. Taču plānojot, jāievēro tagadnes reālitātes, lai skatītos droši nākotnē. Nevar nerēķināties ar cilvēka iedzimto dabu, interesēm un alkām. Padomju sistēma visu to ir ignorējusi un tamdēļ netiek uz droša ceļa, kas vestu pretim īstai labklājībai.

Ziņkārīgā premjēra vizitēšana Skandināvijas zemēs nav viņam devusi iekāroto apmierinājumu. Tā šodien pielīdzināma gaisā izpūstiem burbuļiem, kas saplīst bez ziņas un miņas. Diemžēl, vēl šodien padomju valsts dzīvo iedomās un pašu izskaistinātās cerībās, ka tā tuvojas pilnīga komūnisma ērai, kur tautai visas dzīves ērtības un tā necieš necik valstu komūnistiskajām partijām — aktivitātei un darbībai sarkano mērķu virzienā. saules.

Ziemeļnieku vēsums pavadīja terora un nebrīvības zemes premjēru visā viņa ciemošanās laikā. Tas arī saprotami, jo Skandināvijas valstis labāk par citiem pazīst Pad. Savienības iseju, izrēķības savas varas laikā un arī to, ka šī komūnistiskā valsts ar sadistisku niknumu aprijusi citu tautu brīvību, tiesības un zemi. Vai gan briesmonim ticēt un uzticēties? — šis jautājums šodien skaidrs katram skandināvietim. Viņš atvieglojī uzelpoja, kad no viņa zemes nozuda kāda ēna, kuŗā redzams pasaules „pārveidotājs", kuŗš valda ar čingishana cietsirdību, nicinādams brīvību, apsmiedams tiesības un taisnību.

P. Grods

LS rotu vīri nav pamesti savam liktenim

8503. latviešu LS rotas vīru trešā daļa pārgājusi uz vācu darba vietām, trešā daļa pārskaitīta uz citām rotām, bet trešā daļa par savu nākotni vēl nav skaidrībā.

Varētu likties, ka laika tecējumā jau piemirsies daudziem Vācijas latviešiem tik liktenīgais fakts, ka 10. martā dots rīkojums likvidēties trīs latviešu LS rotām Kaiserslauternā un Etlingenā, bet dažas dienas vēlāk arī sardžu rotai Ludvigsburgā. Ja pirmā ziņa par šo negaidīto un tālejošo notikumu atstāja gandrīz vai bumbas sprādziena iespaidu un vairāk vai mazāk sacēla kājās arī tautiešus un latviešu organizācijas ASV, tad tagad, tikai pēc nedaudz mēnešiem, liekas, ka vētras sacelto ūdeņu bangojums saplacis. Tā tomēr nav. Likvidēto latviešu rotu piederīgo jautājumi vēl nav pilnīgi atrisināti; nezina it paliela arī attieksmē uz tālāku nākotni pagaidām neskartajām vienībām. Bet aizvadītie pirmajam mēneši tomēr likuši satraukumam aprimt, pāris mēnešu laika atstarpe kopš likvidēšanas rīkojuma došanas ļauj tagad vēsāku prātu visā raudzīties un mierīgāk, nosvērtāk jaunā stāvoklī aplūkot. Ko dara likvidēto četru latviešu rotu vīri? Kāds ir noskaņojums LS vīros un Vācijas latviešos vispār? Kādas ir nākotnes izredzes palikušajām rotām pie amerikāņu armijas? Tie ir jautājumi, kas var interesēt tagad.

Būtu aplami teikt, ka amerikāņu armijas vadība Eiropā pametusi savus bijušos darbiniekus liktenim un nekā nav darījusi to nākotnes nodrošināšanai. Gluži tā nav. Izmaksātās t. s. uzticības naudas par izdienas laiku ir zināms atspaids pārejas laikam līdz jauna darba atrašanai, ja nav laimējies tādu dabūt uzreiz. Arī citādā ziņā izrādīta iespējamā pretimnācība un palīdzēšanas gatavība. Reizē ar likvidācijas pavēli paliekošās rotas saņēma aizliegumu uzņemt jaunus darbiniekus, lai brīvajās vietās varētu saistīties „likvidētie"; aizliedza arī izdarīt paaugstināšanas, lai pārnācējiem nebūtu jāapmierinās tikai ar zemāko algu vietām. Dabiski, ka pēdējais rīkojums, kaut labi domāts, praksē devis maz, jo katrā rotā labāk atlidzinātās vietas parasti vienmēr aizņemtas, kādēļ iznēmumi rodas vienīgi gadījumos, ja kāds no ilggadīgajiem darbiniekiem aiziet pats. Tā galvenie „cietēji" bijuši tieši likvidēto rotu labāk atalgotie vīri, kas palikušajās vienībās nav varējuši dabūt kaut aptuveni līdzīgi samaksātus pienākumus; vārdu sakot — vadības un biroja personāls, meistari un priekšstrādnieki. Šoferi un strādnieki, turpretim, varējuši iekļauties citās rotās, cik nu brīvās vietas to pieļāva, parakstot jaunus darba līgumus ar tikai nedaudz mazāku algu, bet bieži vien arī saņemot līdzšinējo.

Ne visi tomēr izmantojuši pārskaitīšanās iespējas. Iemesli tam bijuši dažādi. Viens no svarīgākajiem: ja pārskaitīšanās bijusi saistīta ar pārcelšanos uz citu pilsētu, darbu zaudējušie nav gribējuši pamest starplaikā iegūtos dzīvokļus vai dzīvot šķirti no ģimenēm.

Brīvu vietu radīšanai nācis arī rīkojums, ka darbs uzsākāms visiem, kas sasnieguši vecuma pensijas — 65 gadu robežu; tāpat dots norādījums uzteikt ilgstoši slimojiem. Šie darbinieki turpmāk atradīsies vācu sociāliestāžu pārziņā un rūpībā.

*

8503. latviešu LS rota Kaiserslauternā 16. jūnijā bija noorganizējusi mantu izpārdošanu, kas iegādātas par rotas līdzekļiem. Šai simboliskajā darbības beigu aktā vairāksolīšanā aizgāja ne vien dažādi darba rīki, bet arī televizijas aparāti, latviešu skaņu plates, rotas bibliotēkas grāmatas u. c. Šādā ceļā ienākušos līdzekļus rotas vadība vēlējās sadalīt vienlīdzīgi saviem darbiniekiem. Sic transit gloria mundi, —drūmi sevī nodomāja viens otrs izsoles novērotājs, apzinādamies pats savu neziņas pilno nākotni . . .

8503. LS rota 30. jūnijā beigusi pastāvēt. Likvidēšanas pavēles saņemšanas brīdī rotā bija 150 vīru. Aizvadītajos likvidēšanās perioda mēnešos no tiem 49 pārskaitījušies uz paliekošajām latviešu rotām — galvenokārt uz 8850. rotu turpat Kaiserslauternā, bet daļa arī uz Manheimā un Bingenā stacionētajām latviešu vienībām; daži uz tai pašā novietojumā esošo vācu rotu. 57 no likvidētās vienības vīriem jau saistījušies darbā vācu uzņēmumos, bet 23, kuŗiem uzteikuma laiks beidzas vēlāk, pagaidām vēl nogaida un meklē izdevīgākas, piemērotākas darba vietas. Ar jūliju tie kā pagaidu virspārmaiņas pieskaitīti 8850. rotai Kaiserslauternā, kamēr beidzas Vācijas darba likumā noteiktais uzteikuma laiks, kuŗš atkarīgs no izdienas ilguma. Tā būtībā bez darba palikuši tikai 30 vīri, no kuŗiem daļa aizgājusi vecuma pensijā, bet daļa vēl nav varējusi atrast savām spējām piemērotu jaunu darbu, galvenokārt gados vecākie. Tikai daži pagaidām izšķirušies par „dievputniņu dzīvi" un par jaunu darbu nevēlas runāt. Bet tie ir tikai niecīgi iznēmumi, kas vienīgi apstiprina likumību, ka melnas avis pagadās visur un vienmēr.

Tā savu 11 gadu pastāvēšanu un darbību nu jau beigusi 8503. latviešu būvrota. Datu trūkuma dēļ šai vietā nav iespējams pateikt, kā līdzīgi jautājumi izkārtojušies Etlingenā, kur tāpat ar 30. jūniju beigusi pastāvēt 7132. latviešu būvrota un 7566.latviešu transportrota, un Ludvigsburgā, kur lepnās gaitas noslēgusi 8920. latviešu sardžu rota, kas nesa Virsaiša Viestura vārdu. Jāpiebilst, ka šajās vienībās likvidēšanās jautājumi izkārtojušies līdzīgi. Daži Ludvigsburgas sardžu vīri pārnākuši uz 8850. latviešu būvrotu Kaiserslauternā.

*

Kā Latvijā jau ziņots, tūlīt pēc likvidācijas rīkojuma saņemšanas latviešu LS rotu mācītājs un LCK apgabala pārstāvis Reinzemē — Falcā J. Romans iesniedza stāvokļa raksturojumu Latvijas sūtnim Vašingtonā prof. A. Spekkem, iesniegma norakstus nosūtot latviešu nozīmīgāko ieštādījumu vadītājiem Vācijā un ASV. LCK pr-dis V. Janums sazinājās ar ASV bruņoto spēku komandieri Vācijā, sūtnis A. Spekke griezās pie ASV ārlietu ministrijas Vašingtonā, bet ALA un BPLA pr-dis prof. P. Lejiņš reaģēja ātri un enerģiski ar iesniegumiem ASV aizsardzības ministrijai un Senāta un Tautas vietnieku nama armijas komitejām, norādot uz stāvokli, kādā ar rotu likvidāciju nonākuši amerikāņu armijas izlggdīgie un uzticīgie darbinieki. Arī atsevišķi tautieši ASV griezās pie savu pavalstu politiķiem ar protesta iesniegumiem.

Ne vien likvidēto rotu vīri, bet visi latviešu LS vīri ir pateicīgi un ar gandarījumu uzņēma pirmās ziņas, ka ASV latviešu iestādījumi tik ātri reaģējuši un centušies palīdzēt. Ne jau cerībā, ka likvidācijas pavēli varētu atsaukt, tas vienkārši vairs nebija iespējams, jo likvidēšanās priekšdarbi atradās jau pilnā sparā. Bet varēja cerēt, ka iesniegumiem būs vismaz tik daudz panākumu, lai lielāku drošību pastāvēt iegūtu palikušās latviešu rotas. Tas, liekas, arī panākts, jo attiecīgās amerikāņu iestādes nu labāk izprot radušās problēmas, kādēļ turpmāk spēs, cerams, jautājumus izkārtot taisnīgāk un ar lielāku iejūtu bezdzimtenes ārzemnieku stāvoklī.

No ASV tautiešiem gan saņemti netieši pārmetumi, ka Vācijas LS vīru „palīdzības sauciens" nācis par vēlu, ka to vajadzējis darīt jau pirms likvidācijas pavēles saņemšanas. Tiesa, kad šī pavēle bija dota, likvidāciju apturēt vai atsaukt vairs nebija iespējams laika trūkuma dēļ vien, jo katrai iestādei nepieciešams ilgāks laiks, kamēr kaut ko izskata, izlemj un izkārto. ASV tautiešī, šo netiešo pārmetumu izsakot, tomēr piemirsuši vienu: likvidācijas pavēle nāca ne vien pēkšņi, bet tik pilnīgi negaidīti, ka jau iepriekš izdarīt iesniegumus nemaz nebija iespējams! Tiesa, Vācijā jau mēnešiem iepriekš varēja lasīt ziņas, ka privāti nodarbināto skaits pie amerikāņu armijas samazināms par 15 proc; dažādajos amerikāņu pasākumos Vācijā arī jau strādāja ap personāla samazināšanas plāniem. Ne mazākās pazīmes tomēr neliecināja, ka atlaišana skars arī LS rotu piederīgos. Tā kā gandrīz visās rotās bija brīvas vietas, tad rēķinājās gan, ka likvidēs, varbūt, vienu rotu, lai ar tās cilvēkiem aizpildītu tukšumu pārējās. Bet neviens nevarēja nojaust, ka nāks pēkšņa četru latviešu rotu likvidēšanas pavēle. It sevišķi vēl tādēļ ne, ka amerikāņu priekšniecība runāja par speciāla latviešu bataljona radīšanu, dibinot jaunu — atsevišķu štāba rotu. Visas zīmes patiešām liecināja, ka 15 proc. samazinājums skars vienīgi privāti nodarbinātos, ne rotās komplektētos vīrus. Te, liekas, amerikāņu armijas vadībai pienākas pelnīts un pamatots pārmetums par to, ka viss gatavots tik lielā slepenībā un bez iepriekšējas plānošanas un vieglī paredzamo problēmu apsvēršanas, kā tas notika visās citās darba vietās pie amerikāņiem. Likvidācijas rīkojums tā patiešām nāca kā zibens no skaidrām debesīm.

Alvils Vītrups

NAUDU UZ USSR. PILNIGI garantēta.

Piegāde 2 nedēļu laikā.
Pilna izmaksa.
Bez atvilkumiem.
Parakstītas kvītis.

Kurss: 9 rubļi par US 10,00.

Nodevas: līdz $ 30,00 — $ 2,75; virs $ 30,00 — 10 %.

GRAMERCY, INC. Est. 1946.
744 Broad Street — 925
Newark, J. Tel.: MU 9-0598.
Licenzēts no Department of Banking U.S.A.
Nodrošināts par $ 20.000,00.
Tiešais pārstāvis Maskavas ārzemju tirdzniecības bankā.

Prof. ALEKŠA RUBUĻA

LATVIAN LITERATURE

Antoloģijā sākas ar Blaumaņa Nāves ēnā un Akurātera Kalpa zēna vasaru, kam seko Skalbes, Jaunsudrabiņa, Virzas, Ezeriņa, Zariņa, Veseļa, Širmaņa, Ādamsona, Kārkliņa, Salnā, Klīdzēja, Anšl. Eglīša, Kn. Lesiņa, Sprūdža u. c., kopā 30 latviešu rakstnieku 45 prozas darbi mūsu labāko tulkotāju sniegumā, darbojoties līdz vairākiem amerikāņu profesoriem. Ir arī literārturvēstures pārskats, autoru ģīmetnes un biografijas.

Šis kapitāldarbs bija plānots vēl neatkarīgās Latvijas laikā. Tagad tas ir reālizēts. DV tic, ka tautieši palīdzēs to izplatīt skolās, bibliotēkās un dāvinās draugiem. Krājums ir audekla sējumā, 451 lpp.

„Latvian Literature" ir vērtīga dāvana Kanadas kultūrai," studentei Velgai Zvaigznītei apliecināja kanadiešu politiķis un sabiedriskais darbinieks adv. A. Malonijs. Foto JAK.

LATVIAN LITERATURE izdevis apgāds DAUGAVAS VANAGS, un to var pasūtināt DV apgādā, 123 Huron St., Toronto 2-B, Ont., Canada.

Cena $ 7.00 plūs 25 ¢ pasta izdevumiem.

Ar šo pievienoju $ ..... un lūdzu piesūtīt ..... eks.. LATVIAN LITERATURE.

Mr. Mrs. Miss .....

.....

.....

Adrese .....

.....

Arnolds Apse

DEBESIS VĒL IR ŪDENS

AUTOBIOGRAFISKĀ ROMĀNA KLOSTERKALNS FRAGMENTS

III

Beidzis sarunu, abats sāka meklēt kādu ģimenes grāmatiņu un kristību apliecību, kas it kā palikusi pie viņa. Nevarēja atrast.

— Varbūt, ka esmu aizmirsis baznīcā. Gan jau atradīšu. —

Abats smaidīja. Es domāju:

— Labi, ka neesmu mācītājs. Es būtu atmetams kā pilnīgi nederīgs, jo man nav lēnprātības. —

Nē, es nebūtu spējis smaidīt, ja kāds vējciemietis būtu sācis klauvēties, kad abats bija pie manis. Labi, ka viņi pazina auto un mūs netraucēja.

Tālrunis dzejoļu lasīšanu bija sagandējis, nespējām iejusties. Sākām sarunāties par abata priekšlasījumiem. Dažus no tiem biju dzirdējis. Priekšlasījumu cikli Francijā, Šveicē un Beļģijā, tā bija bijusi abata galvenā pēckara nodarbošanās. Temati: Reliģijas mistika. Sakrālā māksla. Francijas vecie dievnami. Dieva meklētāji. Laikmets, Dievs un cilvēks. Quo vadis?

Sāku par kaut ko domāt.

— Vai visi jūsu priekšlasījumi ir uzrakstīti? —

— Ne visi. Sākuma laikā tāpat brīvi stāstīju, vēlāk saradās arvien vairāk materiālu, tad vajadzēja uzrakstīt. Pēdējos gados vairs nav laika visu uzrakstīt, runāju pēc piezīmēm, bet teikto „pieraksta" magnetofons. —

— Jums vajadzētu referātus sakārtot grāmatā. —

— Ak, tā būtu pārāk liela grāmata, vairāki sējumi. Illustrāciju vien būtu . . . tikai zīmīgāko un vērtīgāko jau pāris tūkstošu. Vai grāmatai būtu nozīme, to vajadzētu labi pārdomāt . . . Varbūt, ka tomēr būtu, jo ne viss, par ko esmu runājis, ne viss, ko esmu fotografējis, jau grāmatās atrodams. Un galvenā vērtība būtu tā, ka grāmata būtu piedzīvota un pārdzīvota. —

— Vai tas nebūtu jūsu mūža darbs? —

— Jāatzīstas, jā . . . Manam mūža darbam gan vajadzētu būt nevis referātu un fotografiju, bet lūgšanu un izglābto dvēseļu grāmatai. —

— Ja Dievs lasa cilvēku rakstītas grāmatas, tad jūsu referātu krājumu viņš katrā ziņā izlasīs. Bet vai viņš lasa visas lūgšanu grāmatas? Zenta Mauriņa ik vasaru lasa referātus daudzās pilsētās, tāpat kā jūs. Viņas temati ir citi, saturs tas pats — gars. Jūsu un Mauriņas referāti vajadzīgi, lai . . . Nē, pašreiz es nevaru šo domu izdomāt. Bet vienu es zinu: šie priekšlasījumi cilvēkiem ļoti vajadzīgi, un ne tikai mūsu laikā, nē, tie būs vajadzīgi arī pēc mums. Tādēļ tie uzrakstāmi grāmatās. Bet kam gan vajadzīga izglābto dvēseļu kartotēka? Domāju, ka tā ir arī ļoti maiņiga. —

— Drīkstēt atklāti runāt ir Dieva žēlastība. —

Sākam pārskatīt dievnamu, mākslas darbu, cilvēku un dabas skatu uzņēmumus, ar kuŗiem abats bija illustrējis priekšlasījumus, bet es drīz atteicos: šī bagātība bija pārāk liela, nespēju viņu tik ātri pārredzēt, un man sāka mulst prāts.

Abata grāmatu tūkstoši mani nemulsina, tomēr jūtos kā sīks mācekļis, ko ielenkuši meistari. Gan labvēļīgi, taču lieli meistari, pat vairāki ģēniji. Bet ar Danti, Šekspīru, Gēti, Misē, Pridomu, Bodlēru, Verlēnu, Viktoru Igo, Heini, Ibsenu, Šilleru, Tolstoju, Dostojevski, Mauriņu, Imri Madāču Kantu, Šopenhaueru un Ničši vienlaicīgi nevar runāties. Tikai pa vienam, ar katru atsevišķi. Tādēļ es, sīkais mācēklis, uzdrikstējos viņus pamest, lai noglāstītu abata mākslas albumus. Modernā māksla. Van Gogs. El Greko. Mikelandželo. Grieķi. Ēģiptieši. Babilonieši . . . Būs jāatnes kāds albums, lai šeit būtu arī latvieši.

Pēkšņi manī kā nātre uzdīga ķecerīga doma. Pārlaidu skatu grāmatām, gleznām un mākslas priekšmetiem, centos sev iestāstīt, ka esmu taču mūsu laika cilvēks, un mēģināju visam noteikt kādu kopvērtību naudā. Nespēju. Tātad esmu laikmetam nederīgs! To gan apjēdzu, ka ik viens, kas gudrāks par mani, runātu par miljoniem. Apjēdzu arī to, ka Dievs bijis abatam žēligs: viņš nav bēglis, nav šeit svešinieks, bet šajā zemē piedzimis, un kopīgi ar brāli no vecākiem mantojis veselu Vogēzu kalnu apgabalu ar milzīgiem mežiem. Un cilvēkiem vēl arvien vajadzīgi materiāli māju celšanai, vajadzīga arī malka šo māju apsildīšani ... Kas sēj un pļauj mana tēva kviešu laukos Zemgalē? Es būtu bijis vienīgais mantinieks.

Mana dvēsele ir diezgan nezāļaina, tomēr skaudības nezāli pret abatu tur neesmu saskatījis. Vai viņš ar savu dzīvi un darbiem nav Dieva žēlastību pelnījis? Un vai viņa divās istabās nav kāda pavisam sevišķa vērtība, vislielākā Dieva žēlastība? Nav čeku grāmatiņas, kur šo vērtību varētu ierakstīt, nav bankas, kas to spētu izmaksāt. Jo gars nepakļaujas skaitļiem, un jo sevišķi tiem ne, kas rakstīti naudas zīmēs.

Apstājos pie loga. Tepat aiz lielceļa slejas augšup Klosterkalna dienvidu krauja, apaugusi eglēm un priedēm. Lai apciemotu abatu, nācu lejup pa šo krauju, pa Velna klinšu ceļu.

Lija varenām strāvām, dažreiz kalns redzams neskaidri, kā caur zilganu stikla sienu, dažreiz debesu plūdi to aizsedza pavisam. Laukā bija dzirdama vienmērīga šalkšana, kā tāls ūdenskritums.

Tad istabā atskanēja Lietus sonāta: abats klusēdams bija ieslēdzis atskaņotāju. Nekad nebiju stāstījis, ka vakaros, kad līst lietus, dažreiz ilgi klausos šo sonātu. Vai abats šavinī bija dzirdējis manu sarunu ar Kostolāniju?

— Karol, tev ir ābeles un kiršukoki tieši aiz loga. Kādā lieciņā vakarā atver logu, spēlē Lietus sonāti, un kā pavadījumu Bēthovena mūzikai klausies lietus lāses lapās.—

— Kad tu nākamo reizi atbrauksi, man būs šī sonāta. Ja būs vasara un līs lietus, klausīsimies abi.—

Sonata izskanēja, bet laukā lija. Klosterkalns parādījās, nozuda un atkal parādījās, it kā būtu atnācis atvadīties, bet nespētu izšķirties — iet vai palikt. Abats klusi teica:

— Debesīs vēl ir ūdens.—

Pavasaris bija sauss un auksts, vasara sausa un karsta. Laukos un dārzos vējā griezās smilšu virpuļi. Pļavās zemnieki bradāja pa retu brūnu zāli un nezināja — pļaut vai nē. Cilvēki kļuva nervozi. Viņi gaidīja Dieva sodu: badu. Par ko? Baznīcās lūdzēji ilgi gulēja ceļos, lauzīja lielās sasprēgājušās rokas un murmināja. Viņi lūdzās ūdeni. Bet kad lūdzēji izgāja no baznīcas, viņi paskatījās skaidrajās debesīs un bezcerīgi noteica:

— Debesīs vairs nav ūdens.—

Mans dārziņš bija mazs, bet arī to nespēju glābt. Zirņi un sīpoli sāka nokalst, burkāni bija uzdīguši, un tā arī palikuši. Mēģināju dārzu laistīt, bet pat vēlu vakaros nestais ūdens tūlīt pazuda, it kā būtu izliets pārkarsētā tuksnesī. Kartupeļu laukā neauga pat nezāles. Un vai es varēju domāt tikai par saviem burkāniem, saviem kartupeļiem? Aiz tiem redzēju lielus, izdegušus tīrumus un kaimiņu rievainās sejas.

(Turpinājums sekos)

Rakstnieks Pēteris

Kopš rakstnieks Pēteris Ērmanis no Ingolstates pārcēlies uz Stephanusstifta veco ļaužu mītni Delmenhorstā, viņu bieži apciemo gan viņa spalvas brāļi, gan sabiedrisko organizāciju pārstāvji, gan draugi un labvēļi. Tā, Lieldienās pie viņa ieradās un apsveica Latviešu centrālās komitejas, Oldenburgas latviešu komitejas un Daugavas Vanagu

MĀKSLAS CHRONIKA

Ņujorkā iznākošais baleta žurnāls Dance Magazine jūlija mēneša n-rā atzīmē trīs vadošos baleta skolotājus Parīzē, to starpā Elvīru Roni. Viņas studijā bieži var sastapt visievērojamākos dejotājus, kas, tāpat kā savā laikā Olga Preobraženska, atrod pa noslēptai kļūdai, ko citi nav pamanījuši. Ja Parīzē viesojas angļu balets, tad mūsu tautietes studijā neko citu nedzird kā angļu valodu.

Rone pabeigusi rakstīt savas atmiņas par pasaules slaveno skolotāju Olgu Preobražensku; grāmatu franču un angļu valodā izdos isi pirms Ziemsvētkiem. Par topošo grāmatu sevišķu interesi izrādījuši krievi, kuŗi franču grāmatu apgādam pieprasījuši 1600 eksemplāru savām bibliotēkām.

Rone saņēmusi Veras Keišas aicinājumu ierasties Toronto uz īpaši organizētiem vasaras kursiem. Viņa piedāvājumu pieņēmusi, un tiklīdz tā atbrīvosies no citiem pienākumiem, kursus varēs īstenot uz plašākas bazes.

☆

Par Ziemeļkarolainas AS valsts baleta sabiedrības mūzikālo direktoru iecelts Dr. Jānis Kļaviņš. Viņš savā laikā, pirms pārcelšanās uz Durhamu, vadīja Klīvlendas latviešu koncertapvienību un aktīvi rīkoja savus koncertus. Viņa divas meitas, kas ilgāku laiku mācās baletu, iesaistīšanās minētā baleta trupā.

☆

19 g. v. Dace Ūdre no Trentonas. N. J. dejojusi galveno lomu grieķu spēlēs Poseidon or the Fisherman Barnarda kolledžā. Dace darbojās Barnarda moderno deju grupā. R.

Oldenburgas Vasarsvētkos

Latvija redak
Oskars Kalē
Sudrabiņš. S
vairākkārt a
Urdze no O
A. Rudzīte
P. Ērmani a
no dzejnie
dzejnieka A
bā. Pie šis
dzejnieki mi
dījās priekš
mei un kat
savus darbu
A. Spoģis
klausītājus
attīstību da
tam tika lū
nis, kā viel
lasīt savas
radušās jau
tā Delmenh
dzejniece A
kiem savie
Silkalns no

(67. turpinājums)

Māte abus sagaidīja mīliga un sma
— Tas labi bērniņi, ka esat jau klāt.
kastiņu, tad varēsim braukt.

Tad viņa pievērsās Elīnai.

— Kas tad tev, meitiņ, ka esi tāda bā
Gultiņa nebija laba? Pag' pag', — uzlikš
jiņu. Tā palīdz pret nelabumiem.

— Man nekas nekait, Tailora kundze
tījās, vai Gusts jau ieradies, — tas bāl
būt, no jūsu aizkariem. Gaisma jums tā

— Nu jā, — māte mīlīgi turpināja
atbildi nedzirdējusi, — tā jau ir. Kad
gados, tad vairs neder pa naktīm dzīvot

— Es jums, Tailora kundze, savu d
cību neesmu rādījusi, — Elīna atcirta.

— Skaidrs — neesi, — mātes miers
žams, — tavā vecumā jau tādus papīrus
ko! — Bet ko mēs te triecam! Sāksim la
ka varam sākt braukt.

Elīna sakoda zobus. Māte bija viņas
Staldža neierašanās dēļ viņai tagad bija
nīgais labums bija tas, ka mātes asumi
lu jau mājā sacelt traci un bez vajadz
dauzās pa pasauli.

NAUDU UZ USSR.
PILNIGI garantēta.

Piegāde 2 nedēļu laikā.
Pilna izmaksa.
Bez atvilkumiem.
Parakstītas kvītis.

Kurss: 9 rubļi par US 10,00.

Nodevas: līdz $ 30,00 — $ 2,75;
virs $ 30,00 — 10 %.

GRAMERCY, INC. Est. 1946.
744 Broad Street — 925
Newark, N. J. Tel.: MU 9-0598.
Licenzēts no Department
of Banking U.S.A.
Nodrošināts par $ 20.000,00.
Tiešais pārstāvis Maskavas
ārzemju tirdzniecības bankā.

rotās komplektētos vīrus. Te, liekas, amerikāņu armijas vadībai pienākas pelnīts un pamatots pārmetums par to, ka viss gatavots tik lielā slepenībā un bez iepriekšējas plānošanas un viegli paredzamo problēmu apsvēršanas, kā tas notika visās citās darba vietās pie amerikāņiem. Likvidācijas rikojums tā patiešām nāca kā zibens no skaidrām debesīm.

Alvils Vītrups

ŠA RUBUĻA
VIAN
ATURE

aumaņa Nāves ēnā un Aku-
kam seko Skalbes, Jaunsud-
Zariņa, Veseļa, Širmaņa,
Klidzēja, Anšl. Eglīša, Kn.
a 30 latviešu rakstnieku 45
ulkotāju sniegumā, darbojo-
ņu profesoriem. Ir arī lite-
toru ģimetnes un biografi-

lānots vēl neatkarīgās Latvi-
izēts. DV tic, ka tautieši pa-
bibliotēkās un dāvinās drau-
ējumā, 451 lpp.

ērtīga dāvana Kanadas kul-
vaigznītei apliecināja kana-
driskais darbinieks adv. A.
Foto JAK.

TURE izdevis apgāds
S, un to var pasūtināt
ron St., Toronto 2-B,
Canada.

ē pasta izdevumiem.

$ ..... un lūdzu
LATVIAN LITERATURE.
.....
.....
.....
.....
.....

Rakstnieks Pēteris Ērmanis nav aizmirsts

Kopš rakstnieks Pēteris Ērmanis no Ingolstates pārcēlies uz Stephanusstifta veco laužu mītni Delmenhorstā, viņu bieži apciemo gan viņa spalvas brāļi, gan sabiedrisko organizāciju pārstāvji, gan draugi un labvēļi. Tā, Lieldienās pie viņa ieradās un apsveica Latviešu centrālās komitejas, Oldenburgas latviešu komitejas un Daugavas Vanagu Oldenburgas nodaļas pārstāvji; stāstu, bet dzejnieces Ināra Kasparsvētkos apciemoja avīzes Latvija redaktors un rakstnieks Oskars Kalējs un rakstnieks J. Sudrabiņš. Starplaikā Ērmani ir vairākkārt apciemojuši māc. P. Urdze no Oldenburgas un Dr. A. Rudzīte no Minsteres. Nesen P. Ērmani apciemoja grupa jauno dzejnieku no Minsteres dzejnieka Alberta Spoģa pavadībā. Pie šīs pašas reizes jaunie dzejnieki mītnes lielajā zālē stādījās priekšā arī veco laužu saimei un katrs nolasīja vairākus savus darbus. Vispirms dzejnieks A. Spoģis īsumā iepazīstināja klausītājus ar latviešu dzejas attīstību dažādos laikmetos. Pēc tam tika lūgts seniors P. Ērmanis, kā vietējais iemītnieks, nolasīt savas jaunākās dzejas, kas radušās jau tagadējā dzīves vietā Delmenhorstā. Sekoja jaunā dzejniece Ārija Zveja ar vairākiem saviem dzejoļiem. Eduards Silkalns nolasīja savu jaunāko dzejoli.

Margarita Ausala

KRUSTA DANCIS

Šķind mana diena
Šķind mana nakts!
Meldija viena
Dzīvības takts.
Es, kājas audama, pieāvu cīruli,
Met mani svārki sarkanu virpuli
Dejamā plānā.
Vizuļo stabules, spiguļo stīgas,
Lidinās rokas kā bezgalīgas
Margotā mānā.
Siūrabi smej,
Dzintari dej.
Soļi iet rakstā gludi un cieši:
Rībina kurpes, zibina piešļi!
Cīruli, cīruli,
Atdari pasauli!
Nemiers pland svārka sarkanā liesmā,
Vizinās dvēsele greznajā dziesmā.
Šķind mana diena,
Šķind mana nakts,
Pazuda nediena līgojot!
— Cīrulis dziedāja dancojot.

MĀKSLAS CHRONIKA

Ņujorkā iznākošais baleta žurnāls Dance Magazine jūlija mēneša n-rā atzīmē trīs vadošos baleta skolotājus Parīzē, to starpā Elviru Roni. Viņas studijā bieži var sastapt visievērojamākos dejotājus, kas, tāpat kā savā laikā Olga Preobraženska, atrod pa noslēptai kļūdai, ko citi nav pamanījuši. Ja Parīzē viesojas angļu balets, tad mūsu tautietes studijā neko citu nedzird kā angļu valodu.

Rone pabeigusi rakstīt savas atmiņas par pasaules slaveno skolotāju Olgu Preobraženskou; grāmatu franču un angļu valodā izdos īsi pirms Ziemsvētkiem. Par topošo grāmatu sevišķu interesi izrādījuši krievi, kuri franču grāmatu apgādam pieprasījuši 1600 eksemplāru savām bibliotēkām.

Rone saņēmusi Veras Keišas aicinājumu ierasties Toronto uz īpaši organizētiem vasaras kursiem. Viņa piedāvājumu pieņēmusi, un tiklīdz tā atbrīvosies no citiem pienākumiem, kursus varēs īstenot uz plašākas bāzes.

☆

Par Ziemeļkarolainas AS valsts baleta sabiedrības mūzikālo direktoru iecelts Dr. Jānis Kļaviņš. Viņš savā laikā, pirms pārcelšanās uz Durhamu, vadīja Klīvlendas latviešu koncertapvienību un aktīvi rīkoja savus koncertus. Viņa divas meitas, kas ilgāku laiku mācās baletu, iesaistīšanās minētā baleta trupā.

☆

19 g. v. Dace Ūdre no Trentonas, N. J. dejojusi galveno lomu grieķu spēlēs Poseidon or the Fisherman Barnarda kolledžā. Dace darbojās Barnarda moderno deju grupā. **R.**

STAĻINISMA UN PĒC STAĻINA PĀRGROZĪBU PĒTĪJUMI

„The Soviet Political Mind" by Robert C. Tucker, 238 lp. cena —$ 2.50. „The Soviet Union at the United Nations" by Alexander Dallin, 244 lp., cena — $ 2.50. Abas grāmatas izd. Frederick A. Praeger (Kanadā — Burns and MacEachern Ltd)

Padomju politiskie uzskati ir dīvaina idoloģijas un prāgmatisma mozaīka, bet ir svarīgi noskaidrot, kā šī mozaīka ir salikta kopā: cik daudz idoloģijas akmeņu uz katru prāgmatisma akmeni, jo bez šādas izpratnes nav iespējams izveidot iedarbīgus diplomātiskus un politiskus plānus. Autors, apskatot Padomjūnijas un Krievijas vēsturiskās pagātnes iekšējo un ārējo politiku, koncentrējies uz īpatnējo domāšanas veidu un ideoloģiskiem faktoriem, kas kopā veido padomju politiskos uzskatus. Pasvītrojot, ka pārgrozības, kas notika pēc Staļina nāves, ir reālas un nozīmīgas, viņš tās analizē, paturot acīs Krievijas politisko attīstību pirms un pēc 1917. g. Autoru īpaši interesē padomju sistēmas un politikas pārgrozības. Staļinismu viņš uzskata par īpatnēju padomju dzīves parādību, kuras dinamiku pa daļai nosacīja Staļina personiskā psichopatoloģija. Tas neapšaubāmi ir ne tikai liels sniegums padomju dzīves pētniecībā, bet tā personas faktora ietekmes kādas zemes politikā novērtējums ir ievērības sniegums diktatūru un autoritārisma teorijā.

Otrā grāmatā izcilais lietpratējs padomju ārējās politikas jautājumos Aleksandrs Dallins novērtē Apvienotās Nācijas un vispārīgo padomju stratēģiju. Pašlaik Padomju Savienība visiem spēkiem cenšās izmantot Apvienotās Nācijas savā aukstā kara propagandā, bet tai pašā laikā liedz AN apcerēt vai ierobežot padomju akcijas kā Padomju Savienības iekšienē, tā arī ārpus tās bloka robežām. Autors sīkāki analizē šo stratēģiju sakarā ar agrāko Padomju Savienības līdzdalību starptautiskās organizācijās, pakavējoties pie padomju politikas vēstures visā AN pastāvēšanas laikā un padomju attieksmi pret svarīgajiem nacionālās suverenitātes, veto, atbruņošanās u. c. jautājumiem. **AKL**

MĀKSLINIEKS, DŽENTLMENS UN SIRDS CILVĒKS

Ciemos pie tēlniecības vecmeistara profesora Burkarda Dzeņa.

Liekas, kultūrvēsturniekiem nebūs daudz jādebatē gar patiesību, ka latviešu tēlniecības māksla iedīglojusies, attīstījusies un izaugusi par to, kas ir tagad, galvenokārt trīs latviešu tēlnieku talantu, pūļu un sikstas neatlaidības rezultātā.

Protams, bez pūlēm, gribas un reizēm pat gluži apsēstas sava ceļa apzināšanās, kaut kur tuvumā vajadzēja atrasties arī talantu un darba prieku rosinātājai gaisotnei, tāpat labiem parauglem. Ir noticis, ka šie labvēlīgie un nepieciešamie blakus apstākļi kādreiz bijuši atrodami Pēterpilī, kur, ap šī gadsimta sākumu, rosījusies gariņi bagāta ideju un enerģijas jumdītāja latviešu studentu sabiedrība un pilnā sparā darbojusies barona Štiglica mākslas augstskola. Tur tad arī tēlniecības pamatus apgūst pirmie latviešu tautības tēlnieki — Gustavs Šķilters, Teodors Zaļkalns un Burkards Dzenis.

Kopš tām dienām pagājis daudz laika. Izcīnīti kari, aizsapņota, iegūta, turēta un atkal pazaudēta neatkarīgā Latvijas valsts, izaugušas, nobriedušas un jau nosirmojušas jaunas latviešu paaudzes, jauni mākslinieki un meistari gan dzimtenē, gan tālos pasaules stūros svešumā.

Neviļus rodas jautājums — kas noticis ar mūsu tēlniecības celmlaužiem, Pēterpils triumvirātu?

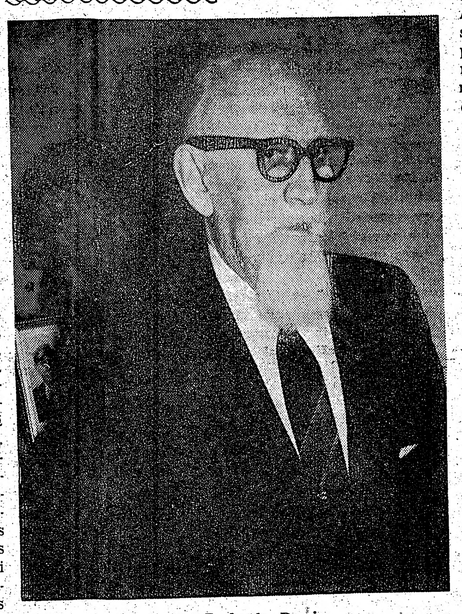

Profesors Burkards Dzenis.

Zināms, ka Gustavs Šķilters aizsaukts aizsaulē un ka Teodors Zaļkalns dzīvo okupētajā Latvijā. Zināms arī, ka Burkards Dzenis, viens no visizcilākajiem latviešu tēlniekiem — portretistiem, ilggadīgs Latvijas Mākslas Akadēmijas profesors un Valsts mākslas mūzeja direktors, kopš gadiem uzturas un joprojām strādā Amerikas Savienoto Valstu vidienē, Ohio valsts pilsētā Deitonā.

Kādā dienā, laikam pret vasaru skrejot, viņu apciemoju.

Necila, kļavām kā goda sargiem apstādīta iela. Pavisam parasts, kaut tīri uzturēts, plaukstošos kokos un krāšņuma krūmos ieaudzis īres namiņš — un tās ir pirmās durvis pa kreisi, aiz kurām, atturīgi smaidīdams, parādās džentlmens ar baltu krīvu krīva bārdu, taisnu stāvu — par spīti vētrainiem astoņdesmit četriem gadiem, — un lapnām, gandrīz vai jaunekļīgi dzirkstošām acīm.

Sasveicināmies. „Kā nu klājas?"

„Ar segām, kā parasti", nopietni atsaka profesors, bet acis tam jautri velniņi. „Kad gul pie valēja loga, tad citādi nevar."

Viesistabā, kas reizē ir arī vecmeistara darba telpa, uz plauktiem bistes un dažu viņa izcilāko darbu foto attēli, pie sienām gleznas, uz trijkāja statīva kāds pārklāts jaundarbs. Aiz sienas izciļņa paslēpies, skeptiski dziļdomīgs no augsta postamenta pretī raugas rakstnieka Ģirta Salnā portrets, pareizāk portreta pirmmets, veidots zaļganā plastilīnā.

Apmeklētāju šai telpā un profesora klātienē pārņem mazliet savāda sajūta — godbijība un cieņa, sajaukta ar patiesu apbrīnu, un sastīta ar tālu un tuvu laikmetu šalkošanas apzināšanos. Par laikmetiem pašiem var nezināt, to klātieni, ar vecmeistaru runājot, nevar nesajust. Profesors Burkards Dzenis, likteņa un paša pārliecības dēļ svešumā pārstādījies ozols, ir dzīva un darbīga saite ar neskaitāmām mūsu nacionāli — politiskā un kultūras dzīvē nozīmīgām personībām, par kurām jau sen kopš var lasīt vienīgi grāmatās, kas apskata Latvijas valsts un latviešu kultūras vērtību tapšanu, augšanu un izveidošanos.

Pie kafijas galda, ko klāj profesora vecākā meita Dagne, Latvijas mākslas akadēmijas absolvente, sarunas risinās bez steigas. Tās skar ikdienu, apkārtējo dzīvi un cilvēkus, tās skar vienu otru mākslinieku, par kuru rakstīts jaunākajā latviešu laikraksta nunmurā, skar arī vienu otru draugu, kuŗa vārds bijis jāieliek sēru sludinājumos. Sēras nav gājušas garām arī profesora Dzeņa namam. Priekš dažiem gadiem aizsaulē aizsaukta viņa sirsnīgā dzīvesbiedre, kas ar lielu mīlestību un mākslinieka dvēseles pilnīgu izpratni stāvējusi viņam blakus kopš viņa tēlnieka gaitu sākuma. Tāda ir dzīve.

Es raugos uz vecmeistara rokām. Tās ir stipras rokas, slaidiem pirkstiem. Tās tur kā kafijas tasīti, tā cigareti mierīgi, bez drebēšanas, un man jādomā par to, ka jau pirms gadiem piecdesmit tēlnieka Burkarda Dzeņa priekšā pozējot sēdējis rakstnieks Saulietis (B. Dzeņa pirmais darbs granītā, un vispār pirmais mākslas portrets, kas Latvijā cirsts granītā), noveles un drāmas meistars Rūdolfs Blaumanis, rakstnieki Antons Austriņš, Zemgaliešu Biruta, vēlāk — teātŗa tēvs Alunāns, rakstniece Anna Brigadere, dzejnieks Kārlis Krūza, Artūrs Bērziņš, leģendārais pulkvedis Briedis, pasaku meistars Kārlis Skalbe, komponists Jānis Zālītis.

Visus viņus, un vēl daudz citu — starp tiem valsts prezidentus Gustavu Zemgali un Kārli Ulmani, kā arī Saeimas prezidentu Vesmani — cietās formās kalušas vai veidojušas šis mierīgās rokas.

Runājam par latviešu tēlniecības sākumiem.

Ko varat pastāstīt par jūsu studenta gaitām Pēterpilī?"

„Tas bija varens laikmets", prof. domīgi saka, un viņa skats pārslīd pāri ne vien klātesošajiem, bet, liekas, arī laikam un telpai, kas šķir tagadni no pagātnes. Jums jāzina, ka toreiz, ap 1900. gadu, mūsu atmodas laikmeta centieni, tāpat darbošanās šo centienu garā, bija sniegusi vai pašu augstāko pakāpi. Kā pašu par sevi sapratumu lietu mūsu jaunie, tāpat studijas jau pabeigušie latvieši ieskatīja savas nacionālitātes lepnu un pašapziņīgu apzināšanos un tās pārstāvēšanu satikšmē ar sveštautiešiem. Un ne tikai apzināšanos un pārstāvēšanu vien — arī savu sajūtu pierādījumu darbos. Tā arī mēs toreiz Pēterpilī rikojāmies jo rosīgi. Mums bija mākslinieku pulciņš Rūķis, mēs strādājām, mācījāmies, diskutējām, gan savā starpā, gan ar citiem. Diena dzina dienu vienā steigā, un tā bija skaisti."

(Turpinājums sekos).

(67. turpinājums)

Māte abus sagaidīja mīlīga un smaidoša.

— Tas labi bērniņi, ka esat jau klāt. Paēdisim brokastiņu, tad varēsim braukt.

Tad viņa pievērsās Elīnai.

— Kas tad tev, meitiņ, ka esi tāda bāliņa un pelēka? Gultiņa nebija laba? Pag' pag', — uzlikšu baldriāna tējiņu. Tā palīdz pret nelabumiem.

— Man nekas nekait, Tailora kundze, — Elīna skatījās, vai Gusts jau ieradies, — tas bālums man, varbūt, no jūsu aizkariem. Gaisma jums tāda...

— Nu jā, — māte mīlīgi turpināja, it kā Elīnas atbildi nedzirdējusi, — tā jau ir. Kad jau cilvēks nāk gados, tad vairs neder pa naktīm dzīvot augšā.

— Es jums, Tailora kundze, savu dzimšanas apliecību neesmu rādījusi, — Elīna atcirta.

— Skaidrs — neesi, — mātes miers nebija salauzams, — tavā vecumā jau tādus papīrus glabā kā nezin ko! — Bet ko mēs te triecam! Sāksim labāk brokastiņu, ka varam sākt braukt.

Elīna sakoda zobus. Māte bija viņas ienaidniece, bet Staldža neierašanās dēļ viņai tagad bija jāpaciešas. Vienīgais labums bija tas, ka mātes asumi viņai dos iemeslu jau mājā sacelt traci un bez vajadzības nebūs jādauzās pa pasauli.

Viņi nosēdās ap galdu, un Ronalds atelpoja. Elīnas un mātes salekšanās viņu bija nepatīkami satraukusi. Vai tiešām tā bija, ka vīra māte un vedekla viena otru nīst jau tad, kad vēl nemaz nav redzējušās? Bet likās, ka viesulis pārskrējis un abu sieviešu starpā iestājies miers. Abas mīlīgi sarunājās, un Ronalds varēja sākt domāt par ēšanu.

— Un ja tu viņam zivi cep, tad nevārti olā, to viņš negrib, — māte deva Elīnai padomus, kā jau daždien vedeklai, — viņš jau man tāds palutināts. Labi vien būs, ka dzīvosim kopā, tad es tev visu varēšu ierādīt. — Bet kāpēc tu, Elīnīt, neēd? Ņo tiem pāris putraimiņiem, ko tu iemeti knābītī, taču liels cilvēks nevar dzīvot!

— Paldies, negribas.

— Nerunā nu pretī! Neesi jau te ciemos. Bet laikam jau negaršo, ko vīra māte sagatavojusi.

— Es nekad daudz neēdu.

— Ej nu, nerunā, — māte mīlīgi turpināja, — esi jau liela, apaļa meita. Tāda jau bez ēšanas netiki.

— Vai man, Tailora kundze, būs arī uz svariem jāuzkāpj? — Elīna tikko vairs valdījās.

Ronalds pārtrauca ēst. Viņš juta, ka gaisā atkal iešķiļas dzirkstis. Ronalds nolēma mesties starpā un sieviešu domas novirzīt citā virzienā.

— Mamm', — viņš skaļi un steidzīgi iesāka, lai māte nepaspētu Elīnai atbildēt, — mamm', kas ar Gustu? Vai nav zvanījis? Nu jau sen bija laiks.

— Gustiņš? — Māte it kā tagad tikai iedomāja, — Gustiņš jau bija un aizgāja. Viņš līdzi nebraukšot. Esot atkal uznākusi aknu kaite.

— Staldža kungs nebūs? — Elīna atbīdīja šķīvi. — Viņš te bija?

Māte iesita sev pa pieri.

— Ak tu manu vecu galvu! Gandrīz būtu aizmirsusi. Viņš taču lika tev pateikt, ka to naudiņu nevarēšot dot.

— Naudu? Man? — Ronalds izbrīnījies paskatījās mātē.

—Ne jau tev, Elīnītei.

— Elīnai?!

—Nu kam tad citam? Elīnīte šo lūgusi, un viņš arī pasolījis, bet tagad izdomājis.... nu, tu jau zini, cik Gusts skops!

Ronalds pagriezās pret Elīnu.

— Tu — no Gusta — prasīji?

Ronalds nepaguva teikuma izrunāt līdz galam, kad Elīna jau bija pietrūkusies kājās. Ar troksni atgrūdusi krēslu, viņa ar niknu sparu nosvieda savu mutautu uz galda. Krītot tas apgāza kafijas tasi un nošķieda balto galdautu brūnu.

— Ej ellē! Ejiet jūs visi ellē! Jā, es prasīju naudu. Un tev kas?!

— Tu esi mana līgava. Saderināta meitene neaizņemas naudu no svešiem vīriešiem.

Elīna nicīgi iesmējās.

— Vīriešiem? Lupatas jūs esat, ne vīrieši.

— Elīna!

— Ronīt! — Elīna atmēdīja. — Es — tava līgava? Grabažu pulētāja līgava? Nosplauties! Un tas otrs — nav par centu labāks. Vakar — tad viņam liela mute, bet šorīt — aknas apsāpējušās. Pfī!

Māte nesatricināmā mierā kārtoja galdu — uzcēla apgāzto kafijas tasi, salocīja nosviesto mutautu un aplaistītajam galdauta stūrim uzkaisīja sāli. Lai krāsa neieēdās drēbēs. Likās, ka viņa Ronalda un Elīnas sarunu nedzirdētu.

— Elīna, — lūdzu! Un tomēr — grabažu pulētāja nauda tev līdz šim bija laba diezgan. Bet vienu zini — es necietīšu, ka tu no citiem pieņem naudu. — Elīna, kur tu ej?

Elīna bija jau pie durvīm.

— Būs vien tev jācieš, — Elīna ņirgājās, bez naudas es nevaru, bet ja tev nav — kur lai ņemu?

— Es tev aizliedzu!

— Nabadziņš! Tu vakar esi bijis pārāk ilgi saulē. Palūdz savai mammiņai, lai tev iedod baldriānu un uzliek siltus apliekamos. Un tavam Gustiņam arī.

Nākošajā mirklī noklaudzēja durvis, un uz priekšnama grīdas aizskanēja Elīnas steidzīgie soļi.

Ronalds gribēja mesties pakaļ, bet māte aizstājās priekšā.

— Tu nekur neiesi,— viņa nopietni un cieti teica, — tagad pietiek.

— Es neļausu, ka kāds muļķīgs pārpratums izjauc manus nodomus, — Ronalds mēģināja māti atstumt sānus, — Elīna ir mana līgava.

— Kas līgavainim aiz muguras milinājas ar tā draugu. Un pirmajā vakarā no tā prasa naudu.

— Mamm'! Es neļausu, ka tu tā runā!

— Tu neļausi! Sorīt tu esi liels neļāvējs. Labāk būtu pabučojis man roku, un pateicis Gustam paldies, ka mēs tev neļāvām ieskriet nelaimē, bet atraisījām no saites, kamēr vēl bija laiks.

☆

Divi nedēļas vēlāk, trešdienas vakarā, sakārtojusi biroja grāmatas, Pārsla iegāja pie mātes.

— Tailora kungs nav mājās?

— Ronītis? Nē. Viņš tagad pēc darba vienmēr iet uz jauno māju. Atlaida strādniekus un koka darbus dara pats.

— Kad tad viņš tiks galā? — Pārsla brīnījās.

— Kur šim jāsteidzas?

Pārsla palocīja galvu. Runas par Elīnas aizbraukšanu un Ronalda saderināšanās izputēšanu, tātad, bija pareizas. — Un Gusts? Es dzirdēju, ka Gusts esot pārcēlies uz Toronto. Vai taisnība?

— Tā ir.

— Kāpēc?

— Nu — tā. Viņam te ar sirdi neesot bijis visai labi. Negribot vairs te palikt. Ar sirdi jau ir tā —ja dod viņai kādu laiku mieru, tad uzlabojas.

Pārsla saprata. Viņa atvadījās no mātes un devās uz durvīm.

Divaini.

Ziņa par to, ka Ronaldam ar jaunās mājas būvi vairs nav jāsteidzas, likās laba un gaiša.

BEIGAS

Latvieši Kanādā

TORONTO

Laikraksta galvenais informātors R. Norītis, 135 Laird Dr., Toronto 17, Ont., tālr. 421-6074.

DARBA TALKAS LATVIEŠU NAMA

notiek otrdienas un ceturtdienas vakaros, pieteikšanās uz vietas vai pie R. Skujiņa RO 7-9964, vai A. Stikuta HU 1-0431.

● Plaši iecerēto un labi organizēto Daugavas Vanagu salidojumu sportam un jaunatnei izjauca lietus nedēļas nogalē. Ja sestdienas pēcpusdienā saules tveicē ar dažiem lietus mākoņiem varēja risināties daļa no sagatavotās programmas, tad spēcīgais lietus vakarā paredzēto ugunskuru un sekojošā svētdienā sporta sacensības padarīja par pilnīgi neiespējamām. Sarīkojuma organizēšanai daudz darba bija veltījusi DV KV, it sevišķi kultūras un sporta daļas vadītājs A. Taube, priekšnieka vietnieks U. Maksiņš un citi, kā arī rosīgais sporta darbinieks E. Skujiņš. Pēc DV KV priekšnieka R. Epnera uzrunas un salidojuma atklāšanas volejbola sacensībās savu pārākumu atkal pierādīja Hamiltonas vienība, atstājot otrā vietā kičeneriešus un trešā — torontiešus. Bērnu sacensības un nodarbības raiti vadīja N. Pulciņa, G. Upīte un E. Davidsons, bet paredzētās futbola sacīkstēs starp vidzemniekiem un kurzemniekiem pirmie izrādījās veiksmīgāki. Futbola sacīkstēm beidzoties, sākās spēcīgas lietus gāzes, un tā no sagatavotās ugunskura programmas vienīgi DV teātra Pelītes vēlā vakara stundā no Sidrabenes kafejnīcas balkona nodziedāja dažas paredzētās, jautra satura dziesmas. Salidojumā bija ieradušies pat tik tāli viesi kā no Montreālas ar DV nod. priekšnieku J. Norvili un Sadberijas nod. priekšnieku Z. Neimani priekšgalā.

● Austrumu ev. lut. draudzē māc. A. Briedis iesvētījis Sabīni Berķi, Vili Berķi, Juri Biku, Laimoni Jeginu, Ariju Jakobsoni, Beatrisi Kalniņu, Renati Poguli, Lauru Rudolfu, Laimdotu Vāli, Juri Vanagu un Valdi Vīndiģi.

● Latviešu YMCA rīko gadskārtējās Maksa Kazāka un Sidrabenes balvu izcīņu basketbolā. Maksis Kazāks, kas daudziem vēl atmiņā, kā viens no veiksmīgākiem Latvijas basketbola valsts vienības spēlētājiem šī latviešiem populārā sporta veicināšanai dāvājis balvu, ko šogad 18. jūlijā, plkst. 3 p. p. Centrālē YMCAā, 40 College ielā, izcīnīs Grand Rapidu, Klīvlendas un Toronto latviešu YMCAs vienības. Otra balva, kas domāta jaunatnei, ir Sidrabenes balva, kas izcīnāma Sidrabenes sporta laukumā. Šogad dēļ tās sacentīsies Klīvlendas, Toronto latviešu YMCAs un Grand Rapidu jaunatnes basketbola vienības 19. jūlijā, pl. 11 no rīta Sidrabenē.

● Sidrabenes bērnu vasaras nometnes pirmais lielais ugunskurs notiks 18. jūlijā, plkst. 9 vakarā. To vadīs J. Pālens. Nometnē pašreiz ir 157 bērni. Tas ir maksimālais skaits, kādu nometne pašreizējos apstākļos var uzņemt. Nometnei steidzīgi vajadzīgas virtuves izpalīdzes, vismaz līdz bērnu svētkiem, kas paredzēti 26. jūlijā.

● Nesen nodibināta profesionāļa arodapvienība — Latviešu apdrošināšanas aģentūru apvienība Toronto (LAAA), kuras priekšsēdis ir Valdemārs Bebris, viņa vietnieks Ilmārs Andrejsons un sekretārs Arnolds Bērziņš. Jaunās arodapvienības mērķis ir veicināt sadarbību un zināšanu apmaiņu latviešu apdrošināšanas aģentūru starpā, informēt latviešu sabiedrību par vispārējiem apdrošināšanas jautājumiem un ar iegūtiem līdzekļiem atbalstīt latviešu pasākumus. LAAA jau iesniegusi piedāvājumu arī Toronto Latviešu nama prezidijam apdrošināšanas lietu kārtošanai.

● Sidrabenes bērnu vasaras nometnes vadība aicina pieteikties talciniekus Bērnu svētkiem, dažādām bērnu nodarbību uzraudzībai.

● Kanadas DV salidojumā Sidrabenē loterijā laime šoreiz uzsmaidīja R. Alksnim, Z. Neimanim, K. Lotem u. c.

Laimīgo ložu Nr. 93 un 195 īpašnieki izlozes laikā neatsaucās, tādēļ laipni aicināti pieteikt savu ložu numurus 1 mēneša laikā Toronto DV nod. vanadžu pr-cei Rasmai Zamlovskai (tel. RO 7-3589), 123 Huron St., Toronto 2-B, Ont.

Londona, Ont.

● Šo pavasari Londonas skolotāju kolledžu beigušas divas latvietes: E. Ernestsone un Londonas latviešu sestdienas skolas vadītāja L. Lukste. Viņas abas strādās par skolotājām Londonā, Ontario. Fe.

SV. KATARINES

● Sv. Katarīnes latviešu skolas izlaiduma aktā šogad atvadījās no savas skolas pārzines Silvijas Klāsones, kas pēc piecu gadu skolotājas darba audzinātājas pienākumus vairs nevarēs utrpināt. Tāpat skolotāja Maruta Masīte, kas tagad vada Saulkrastu gaidu vienību, nākošajā gadā par skolotāju latviešu skolā vairs nestrādās.

Skolu šogad absolvēja Vija Francis, Inta Vasariņa un Voldemārs Lazdiņš. Absolventu klases audzinātājs Jāzeps Vērdiņš, atvadoties no saviem audzēkņiem, cildināja viņu labās sekmes, un aicināja absolventus turpināt latvisko izglītību.

Birutas Senkēvičas balvu šogad ieguva Vija Francis. Viņa arī absolventu vārdā atvadījās no saviem audzinātājiem.

Bagātīgs bija vietējo organizāciju grāmatu balvu klāsts absolventiem. Absolventus rakstiski apsveica LNAK skolu daļas vad. J. Mežaks. Vecākiem un audzinātājiem par kopīgi veikto darbu pateicās vecāku padomes pr-dis M. Mukāns.

MOONLITE VILLA

PIE BALSAMA EZERA

95 jūdzes no Toronto.

ROSEDALE, Ont., Canada,

Tel. Burnt River 16, Ring 31.

Izīrējamas istabas vasarniekiem.

Lieliska makšķerēšana.

Tuvāka informācija BE 9-3767 vakaros.

Tālis Kalniņš Britu Kolumbijas universitātē ieguvis B. Sc. grādu ģeoloģijā un matemātikā.

DRAUDZĪBAS DIENAS NIAGARĀ

„Gadskārtējām jaunatnes un draudzības dienām Niagarā, kas šogad notiks jau 11. reizi — 25. un 26. jūlijā, visi priekšdarbi pabeigti," paskaidro LNJAK pr-dis Jānis Ķeniņš, ALJAS pr-dis Andris Ritums, Hamiltonas jaunatnes pulciņa „Rota" pārstāvis Arnolds Smiltnieks un rīcības komitejas pr-dis Jānis Vīkelis.

Šī gada svētku norises izkārtošanā un programmas izvēlē vārds dots jaunatnei un, kā rīcības komiteja ziņo, programma būs saistīga, un tā izvēlēta tā, ka tā patiks jaunajiem un vecākajai paaudzei. Priekšnesumus šogad sagatavojuši ne profesionāli latviešu mākslinieki vai kāds ansamblis, bet mūsu jaunās paaudzes pašreiz labākie spēki — Hamiltonas jaunatnes pulciņa „Rota" tautas deju kopa, skolotājas L. Morusas vadībā un „Rotas" melleņu kvintets, diriģentes A. Skudras - Kārkliņas vadībā.

Svētku oficiālā atklāšana sestdien, 25. jūlijā, plkst. 17,30 ar visu programmas dalībnieku un jaunatnes pulciņu pārstāvju iesoļošanu zālē. Sarīkojums notiek lepnajā Šeratona Broka viesnīcas „Grand Ballroom" zālē, kur vietas 1000 apmeklētājiem. Telpas būs labi vēsinātas.

Priekšnesumiem sekos lielā draudzības balle, ko ievadīs ar polonēzi.

Otrās dienas sarīkojumi, Garden City līcī, Ontario ezera krastā, tāpat kā pirmajā dienā, sāksies plkst. 9 no rīta.

Svētdienas rītā kā pirmie darbu sāks Kanadas latviešu sporta apvienības volejbola nozares vadītāji un tiesneši, izlozējot un nosakot virslīņu un sieviešu volejbola turnīru norisi Draudzības balvu izcīņā. Pagājušajā gadā abas lielās ceļojošās balvas izcīnīja Hamiltonas „Spartas" volejbolisti un volejbolisites. Notiks arī volejbola sacīkstes jaunatnes pulciņu starpā. Fināla spēles paredzētas plkst. 15,00.

LNJAK pr-dis J. Ķeniņš vadīs sporta sacensības jaunatnei, pēdējo ieskaitot.

Pēc volejbola fināliem visiem skatītājiem būs iespēja pašiem piedalīties jautrajās sacensībās: tupeļu mešanā, virves vilkšanā, lekšanā maisos u. t. t. Uzvarētājus godalgos.

Plkst. 19,00 sāksies tradicionālā atvadu balle. Dejotāji varēs izvēlēties laukuma brīvdabas deju grīdu vai dejot laukuma sarīkojumu zālē.

Ieejas maksa noteikta pieaugušajiem pirmajā dienā, deju iesākot, $ 2,50; jaunatnes apvienību dalībniekiem, uzrādot šī gada dalības karti, $ 2,-; bērniem brīva. Otrā dienā visi sarīkojumi parkā, balli ieskaitot, pieaugušajiem $ 1.50, jaunatnei — $ 1,25, bērniem brīva.

Uz redzēšanos Niagarā 25. un 26. jūlijā! J. L.

ATBALSTĪS JAUNATNES PASĀKUMUS

DV Toronto nod. valdes sēdē 9. jūlijā izskatīja bērnu vecāku lūgumus sniegt atbalstu viņu bērnu uzturēšanai vasaras nometnēs. Valde piešķīra līdzekļus 4 bērnu uzturēšanai vasaras nometnēs 2 nedēļas. Aprūpes daļas vad. A. Akmens informēja par 14. jūnija akcijas panākumiem. Ziedojumi arvienu vēl ienāk. Laipns aicinājums aplokšņu saņēmējiem pasteigties ar ziedojumu iemaksu nokārtojumiem.

Pr-dis I. Zamlovskis ziņoja par 2 jūlija bij. cīnītāju organizāciju un kopu pārstāvju sanāksmi. Sakarā ar Lāčplēšu dienas atceres sarīkojumu konstruēšanās sēdē 16. jūlijā pulcēsies izraudzītie pārstāvji, lai pārrunātu priekšdarbu veikšanu. DV nodaļu rīcības komitejā pārstāvēs pr-ka vietn. R. Kadiķis.

Nodaļas šaušanas meistarsacīkstes mednieku un makšķernieku lauku īpašumā Bērzainē 15. augustā aicināti piedalīties ikviens nodaļas biedrs, vanadzes un jaunieši, kuŗus interesētu šaušanas sports. Bērzaines šautuvi iespējams izmantot treniņiem, un šaušanas sporta cienītāji aicināti aktīvi gatavoties meistarsacīkstēm. Var izmantot arī nodaļas šautenī — treniņiem, to pieprasot sekr. K. Deklavam, DV nodaļas sacīkstēs.

Iecerētas arī māla un baložu šaušanas sacīkstes.

Septembŗa mēneša gaŗajā nedēļas nogalē 5. septembrī, Bērzainē notiks šaušanas meistarsacīkstes Kanadas DV mērogā. Iecerētas arī volejbola spēles un spēkošanās virves vilkšanā nodaļu komandu starpā. Zaļumballē spēlēs iecienītais deju orķestris no Galtas, E. Zakuļa vadībā. Pieņēma 4. Cīvīņa ierosinājumu oktobŗa mēneša sākumā rīkot nodaļas 14 gadu svētku atceres sarīkojumu.

Lai rastu dešāku sadarbību ar latviešu skolām un jaunatnes organizācijām, uz tām attiecīgo jautājumu kārtošanai izraudzīja kult. daļas vad. O. KļaveniekU un inform. daļas vad. V. Cini.

Skautu un gaidu lielās nometnes „Greizie ati" laikā Rīgas vienības mazskautu pulciņam dāvāts Latvijas karogs. O. K.

Jauns latviešu modelis. I. Vītola ir vienīgā latviete, kas piedalījusies nesenajā Marketing Week modes skatē Toronto. I. Vītola modelēja visāda veida tērpus rūpnieku vajadzībām. Skate bija rīkota Royal York viesnīcā, kurā bija modeļi no visas Kanadas. Foto: A. Kalniņš

SAGATAVOS JAUNATNES AUDZINĀTĀJUS

Kanadas latviešu skautu un gaidu nometnes Greizie rati noslēguma dienas priekšvakarā, pēc lielā ugunskura notika skautu vadītāju apspriede ar viesu — trimdas skautu pr-ka vad. A. Grigora, ASV skautu jendas pr-ka vad. A. Artmaņa un ASV Zemgales skautu nov. sekr. v.v. Ilonas Lūkinas piedalīšanos. Sanāksmē bija 19 vad. un vad. vietn., pārstāvot jendas vadības biroju un visas Kanadā darbojošās latviešu skautu vienības. Sanāksmi vadīja jendas pr-ks vad. A. Budrēvics, protokolēja jendas sekr. vad. O. Kļaviņieks. Apspriedes dalībnieki sveica tālos ciemiņus un izteica sevišķu prieku redzēt savā vidū latviešu skautu pr-ku.

A. Grigors, sniedzot ieskatu par latviešu skautu veikumiem, izteica atzinību vadītājiem par viņu pūlēm, bet arī atzina, ka skautu kustības darbs vēl vairāk kāpināms. Viņš atzina arī apsveicamu parādību par jaunu skautu vienību nodibināšanos Kanadā tieši pēdējā laikā, kur lieli nopelni DV nodaļām. Nākot klāt jaunām vienībām, nepieciešams sagatavot jaunus vadītājus, kādēļ vienojās par vadītāju sagatavošanas kursu rīkošanu 19.–20. septembŗa nedēļas nogalē Toronto vai tās apkārtnē. Kursu vadības darbā piedalīsies arī skautu pr-ks un vad. A. Artmanis.

Pārrunājot lielās jubilejas (50 gadu) nometnes jautājumu, atzina, ka tā rīkojama ASV vidienē, arī Kanadas latviešu skautiem ērtāk sasniedzamā vietā. Apspriedes dalībnieki tās rīkošanas laiku ieteica 1967. g. septembŗa gaŗo nedēļas nogali.

Ciemiņi izteica prieku par Kanadas skautu un gaidu krājmarku akcijas pasākumu, kas uzrāda jau vairāk kā $1000.- uzkrātus līdzekļus lielās nometnes pasākuma vajadzībām. Bija ierosinājums šo akciju vēl kāpināt. Arī ASV skautu jendas padomā rast kādu pasākumu līdzekļu uzkrāšanai. Galvenās pārrunas risinājās ap nometnes izdevumu. Atzina, ka jau laikus vācami materiāli par trimdas latviešu skautisma gaitām pēdējos desmit gados. Par organizācijas iepriekšējo 40 gadu darbu jau rnā grāmata Latviešu skautisms 40 gados. Paredzētā izdevuma apstākļu pētīšanai un materiālu kopošanai izraudzīja vad. J. Deksni un v. v. I. Batraku. Redakcijas kolēģijā pieaicinās arī pārstāvjus no citām latviešu trimdas zemēm, kur darbojas latviešu skautu vienības.

Apspriedes lēmumus un ierosinājumus jubilejas nometnes jautājumā vienojās nodot apstiprināšanai skautu pilnvarnieku padomei.

Jubilejas nometnes jautājuma tuvākai apspriešanai A. Artmanis uzaicināja Kanadas latviešu skautu un gaidu vadītājus piedalīties ASV skautu un gaidu vad. konferencē, kas iecerēta nāk. gada pavasarā pusē Klīvlendā.

Viņš arī informēja par skautu darbu un veikumiem ASV. No 29. augusta līdz 7. septembrim Katskilu kalnos notiks roveru un lielgaidu sagaitas nometne Imanta, kuŗā laipni gaidīti ciemiņi arī no Kanadas. Nākamā gada vasarā ASV iecerēti Gaŗezera kursi. A. Grigors un A. Artmanis īpaši uzsvēra piešķirt lielāku vērību biedru — veicinātāju apzināšanai.

Pašreiz sagatavošanā skautu un gaidu dziesmu grāmata, kuŗa būs saņemama Imantas nometnes laikā.

A. Grigors iepazīstināja ar latviešu skautu organizācijas stāvokli starptautiskajā skatījumā. Apskāķu tuvāk skaidrošanai viņš iecerējis rudens pusē ierasties arī Kanadas galvaspilsētā Otavā, lai tiktos ar attiecīgām augstākām amatpersonām skautu organizācijā.

Sanāksme ilga pāri vēlai pusnakts stundai un norisa skautiskās sadraudzības noskaņā. Tā deva jaunas ierosmes latviešu skautisma sekmēšanas darbā.

O. K.

LASĪTAJU VĒSTULES

SADARBOŠANAS AR LIETUVJIEM

Par sadarbošanos ar lietuvjiem ar Gedimina ordeni apbalvotais Otto Krolls „L.A." izsaka domas par event. sadarbību ar lietuvjiem arī trimdā. Kā Vitauta Dižā ordeņa kavalieris pilnīgi atbalstu O. K. ierosinājumu un pievienojos viņa domām, izņemot to, ka Latvju - lietuvju vienības priekšsēdis inženieris Rīteris un Z. Meierovics it kā ienesuši politiku šai organizā-

Mag. iur. E. Lapiņš.

VĒL REIZ PĒRKONA NEGAISS

Skaidro dēļesu pērkoni vienmēr nepatīkami pārsteidz cilvēkus, bet vēl pārsteidzošāka ir E. Laivinieka Lasītāju vēstule LA 53. nr. ar savu izteiksmes garu, kaut gan tanī ir runa par sen aizvadītiem negaisiem. Vēstules saturā autors atzīst savu agrāko un tagadējo uzskatu pretišķību un ir iebildigs pret cilvēkiem, kas nemaina pārliecību. Viņa nievājumi nemazina E. Šķobes slavas dziesmas nozīmi kādam laikmetam, jo tā ir un paliks spēcīgākā, ko lielākais vairums latviešu „dzied un dziedās" trimdā un dzimtenē.

E. L. savā vēstulē parāda tieksmi uz pārspīlējumiem par vārda un preses brīvības noliegšanu un politiskām vajāšanām. Vadoņa dievināšana esot atbaidījusi katru brīvu kultūras cilvēku. Tomēr neaizmirsīsim, ka daudzas no 30 mūsu bijušām politiskām partijām ar saviem paņēmieniem kā: naida kurināšanu, pretēju uzskatu pilnīgu ignorēšanu, ar kaujas saucieniem uz lūpām uzdziedāšanu atbaidīja cilvēkus pat ar zemāko izglītību.

Nav pārsteigums, ka tādi notikumi sagatavoja ceļu laikmetam, kuŗā saimnieciski un garīgi uzplauka Latvijas valsts.

Nebūtu jāšaubās, ka mūsu politisko partiju skaits līdz 1939. g. būtu pieaudzis pāri pussimtam un dažas no tām būtu apsveikušas sarkanos iebrucējus ar Višinski priekšgalā. E. L. savus pārmetumus pēdējās Latvijas valdības nemākulībām neatklāj, bet nebūs noslēpjams, ka saprātīgā vadībā vairotās valsts bagātības kairināja iebrucēju apetītu un steidzināja jauno notikumu.

Savādi izskan vēstules autora gala vārdu zaimi, adresēti pēdējai valdībai par vistu kūts iemītniekiem gudrā saimnieka gādībā. Tomēr jautāsim: kādu apmierinājumu mums dotu 50 politisko partiju barotais lopiņš ar garšīgā piena trūkumu? Vājo miesu dēļ tas būtu nederīgs pat miesniekam. **R. Kuģinieks**

GENERĀLKONSULS

Mr R N. BRYSON

Toronto, tel. 927-5661. 1130 BAY ST.

KONSULS

VILIS TOMSONS

Tel. RE 8-7798, Montreal, P. Q. 5210 VICTORIA AVE., APT. 16.

RAKSTAMMAŠINAS par visizdevīgākām cenām ALEKSANDRS KĀNIBERGS, 65 Ferrier Ave., pie Dan forth Ave, Tel.: 463-2667

ILZE STOKVŪDA (STOCKWOOD) - BENJAMIŅA beigusi Toronto universitātes Trinity kolledžas Art & Science fakultāti ar BA grādu psiholoģijā. Ilze pieder pie korporācijas Imeria saimes.

SARĪKOJUMU KALENDĀRS

TORONTO

un LSAK sarīkojums.

19. jūlijā — plkst. 11 no rīta sporta sacensības Sidrabenē.

26 jūlijā — Bērnu svētki Sidrabenē.

1. augustā — plkst. 8 vakarā Rudzpuķu balle Mežciemā.

15. augustā, plkst. 1 pp. — DV Toronto nod. šaušanas meistarsacīkstes ar sekojošu biedru vakaru — Bērzainē.

22. augustā — plkst. 7,30 Sv. Andreja baznīcas zālē Losandželosas ceļojošā telītya izrāde Kurrpurrū, Anša Tipāna iestudējums.

5. septembrī — Kanadas DV meistarsacīkstes šaušanā, sporta spēles un zaļumballe — Toronto latv. medn. un mākšķernieku lauku īpašumā Bērzainē.

5. septembrī — plkst. 8 vak. Kanadas latviešu katoļu apvienības 15 gadu jubilejas balle Kolumbus zālē, 582 Sherbourne ielā.

6. septembrī — plkst. 5 p.p. Antoninas Vaivodes koncerts Sv. Miķeļa katedrāles mūzikas hallē. Rīko Kanadas latviešu katoļu apvienība.

8. oktobrī — plkst. 8,30 vakarā Normas Auziņas (vijole) un Ronalda Leonarda (čello) koncerts Unitāriešu baznīcas zālē. Koncertapv. sarīkojums.

23. oktobrī — inženieŗu balle Park Plaza hotelī, sākums pl. 7,30 vakarā.

24. oktobrī — plkst. 7,30 vakarā viru koŗa Junda koncerts Parkdale Collegiate zālē. DV nod. sarīkojums.

No 31. oktobŗa — 7. novembrim Margaritas Kovaļevskas gleznu izstāde DV namā, 123 Huron ielā.

5. novembrī — plkst. 8,30 vakarā Valijas Melliņas (mecosoprāns) un Verenas Stelpas - Dambrānes (klavieres) koncerts Unitāriešu baznīcas zālē. Koncertapvienības sarīkojums.

7. novembrī — plkst. 7,30 vakarā TLB rīko Mārtiņu balli Toronto Latviešu nama zālē.

14. novembrī — plkst. 7.30 vak. Mārtiņu balle Toronto latviešu nama zālē, 491 College ielā. DV Toronto nod. sarīkojums.

NIAGARA

25. un 26. jūlijā — 11. Jaunatnes un Draudzības dienas Niagarā.

SV. KATARINES

12. septembrī — plkst. 7,30 Atlanta kluba telpās St. Cath. M. M. kluba balle.

DV Druvas nodaļa rīko 18. jūlijā Orandžvilles mednieku - makšķernieku klubā

RAIBU VAKARU uz LAUKIEM

ar DV Toronto aktieŗu piedalīšanos un deju.

● Bufete. ● Bulļa izloze.

Sākum splkst. 7vak.

Braucot pa 10. ceļu Orondžvillē pie satiksmes gaismām jāpagriežas pa labi, pēc apm. jūdzes — pa kreisi. Sarīkojuma vieta atrodas Hokleja ceļa labajā pusē, dažu minūšu braucienā no 10. ceļa. Visi laipni ielūgti.

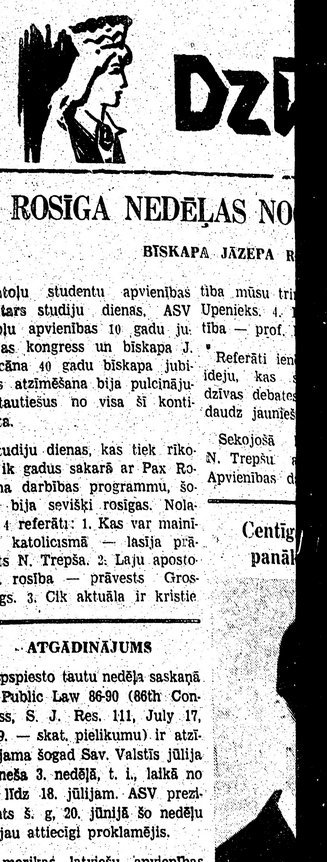

ROSĪGA NEDĒĻAS NO

BĪSKAPA JĀZEPA R

Katoļu studentu apvienības Dzintars studiju dienas, ASV Katoļu apvienības 10 gadu jubilejas kongress un bīskapa J. Rancāna 40 gadu bīskapa jubilejas atzīmēšana bija pulcinājuši tautiešus no visa šī kontinenta.

Studiju dienas, kas tiek rīkotas ik gadus sakarā ar Pax Romana darbības programmu, šogad bija sevišķi rosīgas. Nolasīti 4 referāti: 1. Kas var mainīties katolicismā — lasīja prāvests N. Trepša. 2. Laju apostolāta rosība — prāvests Grosbergs. 3. Cīk aktuāla ir kristie

tība mūsu tri
Upenieks. 4.
tība — prof.

Referāti ien
ideju, kas
dzīvas debate
daudz jauniešu

Sekojošā
N. Trepšu
Apvienības d

Centig
panāk

ATGĀDINĀJUMS

Apspiesto tautu nedēļa saskaņā ar Public Law 86-90 (86th Congress, S. J. Res. 111, July 17, 1959. — skat. pielikumu) ir atzīmējama šogad Sav. Valstīs jūlija mēneša 3. nedēļā, t. i., laikā no 12. līdz 18. jūlijam. ASV prezidents š. g. 20. jūnijā šo nedēļu ir jau attiecīgi proklamējis.

Amerikas latviešu apvienības centrālā valde savā 4. jūlija sēdē Nujorkā nolēma atkārtoti atgādināt visām ASV latviešu organizācijām un draudzēm, ka uz vietām sadarbībā ar amerikāņu un apspiesto tautu organizācijām ir jādara viss iespējamais, lai nedēļu pienācīgi atzīmētu un lai koloniālismā apspiestās tautas, it sevišķi Austrumu un Eiropas daļā, netiktu aizmirstas, bet ka tās iespējami drīz atkal atgūtu zaudēto brīvību.

Visās AS valstīs un lielākās pilsētās ir panākama gubernātoru un pilsētu galvu šīs Apspiesto tautu nedēļas proklamēšana. Vairākās AS valstīs un pilsētās jau pastāv pastāvīgas Apspiesto tautu nedēļas komitejas, kas savlaicīgi plāno sarīkolēt. Vietās, kur tās vēl nebūtu darīt, ir jāpanāk nokavētais.

Amerikas Savienotajās Valstīs šis ir vēlēšanu gads. Neviens nedrīkstam stāvēt tikai malā, bet kopīgiem spēkiem ir jāpanāk, ka ASV Kongresā nāk tādas personas, kas noteikti grib un var vairāk darīt apspiesto tautu atbrīvošanas labā, lai reiz tuvotos tiem mērķiem un ideāliem par tautu brīvību un pašnoteikšanos, par ko tik daudz atkārtoti dzirdēts.

Būsim visi aktīvi un uzņēmīgi! Darīsim iespējamo šajā nedēļā, lai padomju kolonialismā apspiestās tautas netiktu nodotas aizmirstībai, bet gādāsim ar savu aktīvo rīcību ātrāku brīvības atgūšanu arī saviem tautas brāļiem un māsām dzimtenē.

Amerikas latviešu apvienības Centrālās valdes vārdā un uzdevumā:

Apvienības ģenerālsekretāriāts.

BĒRNU SVĒ

Latviešu valodas skolotājas M. un R. Pr

GENERĀLKONSULS
Mr R N. BRYSON
Toronto. tel. 927-5661.
1130 BAY ST.

KONSULS
VILIS TOMSONS
Tel. RE 8-7798, Montreal, P. Q.
5210 VICTORIA AVE., APT. 16.

REKSTAMMASINAS
par visizdevīgākām cen
ALEKSANDRS KĀNBERGS,
65 Ferrier Ave., Dec Dan
forth Ave, Tel: 463-2667

ILZE STOKVŪDA (STOCKWOOD) - BENJAMIŅA

beigusi Toronto universitātes Trinity kolledžas Art & Science fakultāti ar BA grādu psiholoģijā. Ilze pieder pie korporācijas Imeria saimes.

Nav pārsteigums, ka tādi notikumi sagatavoja ceļu laikmetam, kurā saimnieciski un garīgi uzplauka Latvijas valsts.

Nebūtu jāšaubās, ka mūsu politisko partiju skaits līdz 1939. g. būtu pieaudzis pāri pussimtam un dažas no tām būtu apsveikušas sarkanos iebrucējus ar Višinski priekšgalā. E. L. savus pārmetumus pēdējās Latvijas valdības kamieļdārām neatklāj, bet nebūs noslēpjams, ka saprātīgā vadībā vairotās valsts bagātības kairināja iebrucēju apetīti un steidzināja jauno notikumu.

Savādi izskan vēstules autora gala vārdu zaimi, adresēti pēdējai valdībai par vistu kūts iemītniekiem gudrā saimnieka gādībā. Tomēr jautāsim: kādu apmierinājumu mums dotu 50 politisko partiju barotais lopiņš ar garšīgā piena trūkumu? Vājo miesu dēļ tas būtu nederīgs pat miesniekam.

R. Kuģinieks

U KALENDĀRS

certs Unitāriešu baznīcas zālē. Koncertapv. sarīkojums.

23. oktobrī — inženieru balle Park Plaza hotelī, sākums pl. 7,30 vakarā.

24. oktobrī — plkst. 7,30 vakarā vīru kora Junda koncerts, Parkdale Collegiate zālē. DV nod. sarīkojums.

No 31. oktobra — 7. novembrim Margaritas Kovaļevskas gleznu izstāde DV namā, 123 Huron ielā.

5. novembrī — plkst. 8,30 vakarā Valijas Melliņas (mecosoprāns) un Verenas Stelpas - Dambrānes (klavieres) koncerts Unitāriešu baznīcas zālē. Koncertapvienības sarīkojums.

7. novembrī — plkst. 7,30 vakarā TLB rīko Mārtiņu balli Toronto Latviešu nama zālē.

14. novembrī — plkst. 7.30 vak. Mārtiņu balle Toronto latviešu nama zālē, 491 College ielā. DV Toronto nod. sarīkojums.

NIAGARA

25. un 26. jūlijā — 11. Jaunatnes un Draudzības dienas Niagarā.

SV. KATARĪNES

12. septembrī — plkst. 7,30 Atlanta kluba telpās St. Cath. M. M. kluba balle.

Dzīve Savienotajās Valstīs

ROSĪGA NEDĒĻAS NOGALE GRAND RAPIDOS

BĪSKAPA JĀZEPA RANCĀNA GODINĀŠANA

Katoļu studentu apvienības 10 gadu jubilejas kongress un bīskapa J. Rancāna 40 gadu bīskapa jubilejas atzīmēšana bija pulcinājusi tautiešus no visa šī kontinenta.

Studiju dienas, kas tiek rīkotas ik gadus sakarā ar Pax Romana darbības programmu, šogad bija sevišķi rosīgas. Nolasīti 4 referāti: 1. Kas var mainīties katolicismā — lasīja prāvests N. Trepša. 2. Laju apostolāta rosība — prāvests Grosbergs. 3. Cik aktuāla ir kristiešu tiba mūsu trimdas dzīvē — E. Upenieks. 4. Eukumeniskā kustība — prof. L. Vārna.

Referāti ienesa daudz jaunu ideju, kas savukārt izraisīja dzīvas debates, kuŗās piedalījās daudz jauniešu.

Sekojošā kongresā prāvestu N. Trepšu atkal ievēlēja par Apvienības darba vadītāju. N. T. apņēmās vēl vairāk aktivizēt tās darbību.

Kongresu noslēdza ar prof. L. Vārnas referātu, kas bija atlikts no studiju cikla, un ar sekojošu koncertu. Pēdējā piedalijās arī Toronto dziedātājs A.Kivlenieks, pavadot dziedājumu ar kokli. Koncertā piedalījās arī dziedātāja A. Skrūzmane un pianists Lizlovs no Detroitas.

Svētdien, 5. jūlijā, visa noslēgumā notika bīskapa J. Rancāna godināšana. Tā sākās jaunajā Aglonas dievmātes baznīcā ar rīta Misi, kuŗu celebrēja pats jubilārs. Aizkustinošu sprediķi teica prof. Juris Pudāns no Albānijas, pieminot mūsu lielā jubilāra, uzticīgā Dieva un latviešu tautas kalpa svarīgākos dzīves momentus.

Pēc tam vairāki simti cilvēku gan privāti, gan no organizācijām pulcējās latviešu namā, kur viesmīlīgā saimnieka Dr. Z. Zadvinska un viņa kundzes, kā arī veiksmīgā ceremonijas kārtotāja N. Trepšas vadībā turpinājās jubilāra godināšana un dāvanu pasniegšana. Bija ieradušies pošu augstākās garidznieciības un lietuviešu pārstāvji. Bīskapu visvairāk aizkustināja apsveicējs, vecs cīņu biedrs no Pirmā pasaules kara, kad bīskaps bija kaŗa kapelāns.

Kaut daudz ir rakstīts un dzirdēts par mūsu izcilā biskapa dzīvi un darbiem, nav lieki pieminēt, ka bīskapa Rancāna personā daudzi saskata ne tikai vienu uzticīgu Dieva un Barnīcas kalpu, kuŗu ticīgā tauta dzimtenē visos zemes stūros, kur viņš nāca, sveica ar gaviļēm un baznīcu zvaniem, bet viņu pazīst arī kā mūsu dzimtenes Latvijas likumu sargu un aizstāvi. Katrs brīvs demokratiski domājošs latvietis, kas patvaļu neatzīst par saistošu, lai tai kalpotu jebkādos apstākļos, bet tikai tautas balsi par Dieva balsi, kuŗai vienīgai var būt likuma došanas spēks, viņa ekselencē Jāzepā Rancānā šodien redz īstāko mūsu skaistās brīvās Latvijas pārstāvi. Ja viņam būtu bijusi iespēja šodien vairāk ielikt tautas darbā gan savu politisko pieredzi, gan savu ticīgā cilvēka gudrību, es domāju, ka mūsu tautas brīvības labā mums šodien būtu bijis padarīts daudz vairāk. Bet arī augstā gana lūgšanas, ko viņš ik dienas veltī par savu dzimteni, varbūt Visuvarenais vēl vairāk iespējams cilvēciskiem spēkiem novērtēs kā darbu, kas būtu vien.

E. Upenieks

ATGĀDINĀJUMS

Apspiesto tautu nedēļa saskaņā ar Public Law 86-90 (86th Congress, S. J. Res. 111, July 17, 1959. — skat. pielikumu) ir atzīmējama šogad Sav. Valstīs jūlija mēneša 3. nedēļā, t. i., laikā no 12. līdz 18. jūlijam. ASV prezidents š. g. 20. jūnijā šo nedēļu ir jau attiecīgi proklamējis.

Amerikas latviešu apvienības centrālā valde savā 4. jūlija sēdē Ņujorkā nolēma atkārtoti atgādināt visām ASV latviešu organizācijām un draudzēm, ka uz vietām sadarbībā ar amerikāņu un apspiesto tautu organizācijām ir jādara viss iespējamais, lai nedēļu pienācīgi atzīmētu un lai kolonīālismā apspiestās tautas, it sevišķi Austrumu un Eiropas daļā, netiktu aizmirstas, bet ka tās iespējami drīz atkal atgūtu zaudēto brīvību.

Visās AS valstīs un lielākās pilsētās ir panākama gubernātoru un pilsētu galvu šīs Apspiesto tautu nedēļas proklamēšana. Vairākās AS valstīs un pilsētās jau pastāv permanentas Apspiesto tautu nedēļas komitejas, kas savlaicīgi plāno sarīkolēt. Vietās, kur tas vēl nebūtu darit, ir jāpanāk nokavētais.

Amerikas Savienotajās Valstīs šis ir vēlēšanu gads. Neviens nedrīkstam stāvēt tikai malā, bet kopīgiem spēkiem ir jāpanāk, ka ASV Kongresā nāk tādas personas, kas noteikti grib un var vairāk darīt apspiesto tautu atbrīvošanas labā, lai reiz tuvotos tiem mērķiem un ideāliem par tautu brīvību un pašnoteikšanos, par ko tik daudz atkārtoti dzirdēts.

Būsim visi aktīvi un uzņēmīgi! Darīsim iespējamo šajā nedēļā, lai padomju kolonīālismā apspiestās tautas netiktu nodotas aizmirstībai, bet gādāsim ar savu aktīvo rīcību ātrāku brīvības atgūšanu arī saviem tautas brāļiem un māsām dzimtenē.

Amerikas latviešu apvienības Centrālās valdes vārdā un uzdevumā:

Apvienības ģenerālsekretariāts.

Centīga jaunieša panākumi Čikāgā

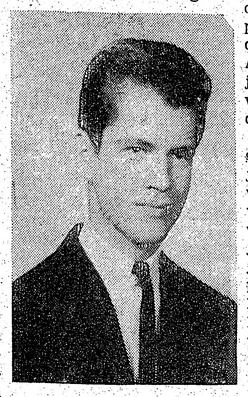

Lielākais Čikāgas laikraksts „The Chicago Tribune" 21. jūnija numurā minēja Latvijas vārdu, rakstot par Kārli Strauju kā Lane Technikuma izcilāko absolventu (Star Senior) starp 720 absolventiem.

Rakstā pie K. Straujas uzņēmuma minēts, ka viņa vecāki ir latvieši un Amerikā nokļuvuši, bēgdami no komūnisma. Skolā Strauja piedalījies vairākās nodarbībās, bijis National Honor Society prezidents, skolas avizes „The Lane Daily" galvenais redaktors, basketbola izlases vienības kapteinis un savas klases viceprezidents. K. Strauja nolēmis studēt inženierzinātnes un uzņēmumu vadību Northwestern universitātē, kur saņēmis stipendiju.

Svarīgi piezīmēt, ka K. Strauja šogad kā pirmais beidza arī Čikāgas latviešu ģimnaziju. Jautāts par izciliem sasniegumiem, K. Strauja ar lepnumu atbild, ka te nopelns vecāku audzināšanai, latviskai stājai, latviešu un dalēji vācu valodas prašanai. Latviešu skola un latviska audzināšana viņam esot devusi vidusskolas tikpat mācību priekšmetos, kā arī uzskatos, krietnu atbalstu.

K. Strauja ir aktīvs DV Čikāgā basketbola vienībā, spēlējot junioru un senioru klasēs. Pēdējos divus gadus ir piedalījies Baltiešu meistarsacīkstēs latviešu jaunatnes kontinenta izlasē pret igauņiem un lietuviešiem. Atradis vēl laiku dejot Dzelmes deju kopā.

M-s.

BĒRNU SVĒTKOS MINEAPOLĒ

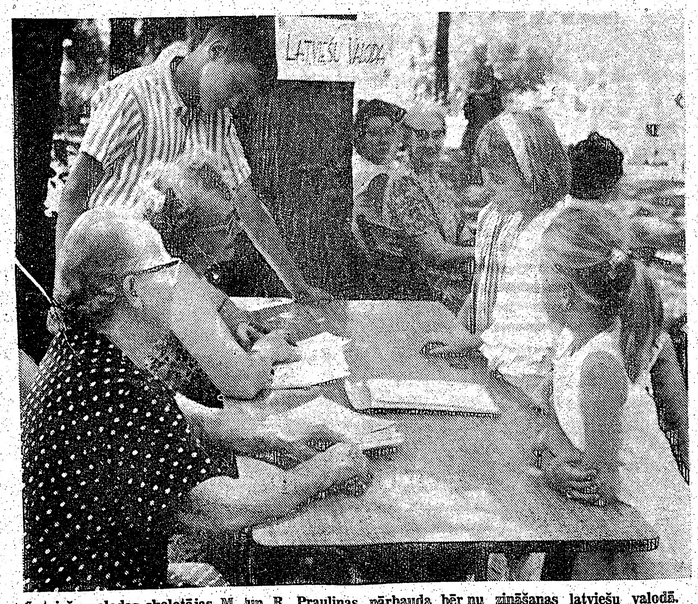

Latviešu valodas skolotājas M. un R. Prauliņas pārbauda bērnu zināšanas latviešu valodā.
E. Grotiņa uzņ.

LINKOLNAS „TREJMEITIŅAS" ČIKĀGĀ

Visupirms gribas aizrādīt cienījamiem lasītājiem, lai neļaujas maldināties no virsrakstā minētā skaitļa: 4. jūlija nedēļas nogalē no Linkolnas Čikāgā bija sabraukušas ne tikai trīs meitiņas, bet tuvu pie 20 proc. visu Linkolnas latviešu — 80 cilvēku, ar 2 autobusiem un 1 emago auto. Protams, lielā daļa brauca, lai piedalītos apgabala draudžu jaunatnes svētkos, taču 35 viņu pulkā cieši saistīti ar „Trejmeitiņām".

„Tā nav nekāda teātŗa kopa, bet vienkārši draudzes laudis, kam patīk spēlēt un dziedāt," viņu mācītājs Herberts Jesifers (kas istenībā ir arī iestudējuma režisors) paskaidro. Izrādas, ka draudze šai pasākumā piedalījusies tik tālu, ka tās dāmu komiteja 2 mēnešus no vietas darbojusies ap kostīmu darināšanu, nerunājot nemaz par spēlētājiem, kam tā istenošana prasījusi veselu gadu sūra darba. „Patiesībā divi gadus," māc Jesifers atceras, „jo viens gads pagāja meklējot tekstu, līdz beidzot to dabūjām." Notis ar dziesmu tekstiem sagādājis komp. A. Melli. Mūzikālo iestudējumu un pavadījumus veikusi Pārsla Grīnberga. Ievērojot to, ka spēlētāju saimē nav neviena profesionāla aktiera nedz dziedoņa, rezultāts tiešām pārsteidz. Piem., Jaunatnes dienu viesmīlektoram no austrumu krasta — māc. Ž. Kristbergam dziesmu spēle patika tik ļoti, ka viņš apsolījās rūpēties, lai tā ciemotos arī Nudžersijas Priedainē.

Tehnisku un materiālu apsvērumu dēļ pēdējā laikā mūsu teātŗi pasākuši iestudēt lugas ar iespējami mazu tēlotāju skaitu, iespējami vienkāršām dekorācijām un iespējami viegli darināmiem kostīmiem.

Arī tā radušās neaizmirstamas izrādes; taču laiku pa laikam tikas aci pamielot ap teātŗi „veco labo" laiku garā — kur „kāzu viesības" reprezentē nevis viens vai divi, bet mērens pūlītis, koris nav vis ieskaņots aizkulisēs novietotā skaņu lentē, bet, tērpts zīdā un frakās, grozās turpat pa plānvidu, nemitīgas tērpu maiņas sacensas ar košu dekorāciju maiņām un „galveno personu" ir tik daudz, ka sākumā gandrīz sajūk, kas ir kas. Tādas bija Linkolnas „Trejmeitiņas". Protams, ka inscenējuma dalībnieku tehniskā varēšana ir ar robežām, daži tīrās mākslas zintnieki te droši vien atrastu iespēju kritizēt, bet skatītājiem viņi patika taisni tādi, kādi viņi bija: patiesi savā spēlos priekā, spraigi „lampu drudzī", neliekuļoti sirsnīgi viens pret otru un publiku. Viņiem nav primadonnas, nav arī tādas „pusprofesionālu" auras, ko kultivē vairums mūsu pagastu teātŗu.

Sākuma iecere bijusi veikt visu iestudējumu tikai ar jauniešiem, taču tas nav gluži izdevies, tā nu glāzniekmeistara Čella lomā redzam 62 g. v. Juliānu Soboļevski — vienīgo, kas piedalījies kādā citā „Trejmeitiņu" izrādē (pirms 25 gadiem Balvos). Spriežot pēc tā, kā Čikāgas dāmas par viņu jūsmoja nākamā rītā, šī tēlotāja izvēle uzskatāma par ļoti teicamu. Arī Bruno Krūms, kas tēloja baronu Šobēru, ir, tā teikt, pieaudzis cilvēks, taču šī bija viņam tikai otrā loma; bet tā gulēja viņam kaulos tikpat labi kā fraka. Arvīds Vietnieks Franča Šūberta lomā iederējās kā piemērotā izskata, tā balss dēļ, tāpat arī V. Sildmete kā Hannerle. Aina Ozola veiksmīgi tika galā ar divām pilnīgi pretēja rakstura lomām — kā gražīgā Grīzi un .... sētniece Bramsbergera kundze. Par dubultpersonībām bija kļuvuši arī Jānis Staķēns (slepenpolicists Novotnijs un klaidonis), Jānis Treijs (kurpniekmeistars Frantasiers un žandarms, Jānis Upeslācis (maizniekmeistars), Stingls un žandarms) un Vilma Sildega (Rozīte un kalpone Čella namā). Rosīgu Šūberta draugu trijotni bija izveidojuši Guntis Lipiņš, Žanis Ozols un Valdis Ozols. Mirdza Krūma bija jauka Čella kundze, bet Haderli un Heiderli spēlēja, dancoja un dziedāja Ruta Liepniece un Sarmīte Tupe. Roberts Tīģeris un Juris Jesifers bija brūtgāni, Persijs Kolbergs — Lords Bēgonfīlds un Ruta Akuratere — Vēbera kundze. Biruta Pudiste tēloja pikolo žanā, bet Mārtiņš Vietnieks — klaidoni ar ģitari.

Uzvedums iestudēts nesaīsināts, aizņēma savas 3 stundas, bet nenogurdināja. Skaistās dekorācijas darinājis Ansis Cepure, un pateicība izsakāma arī kā suflierei Marijai Akurateref, tā deju iestudētājai Vilmai Sildegai, kostīmu gādātājām Karlai Staķēnai, Annai Temmerei u. c., tāpat arī daudzajiem skatuves meistariem: Ilgonim Grīnbergam, Jānim Sileniekam, Arnoldam Sildegam, Herbertam Drēziņam un Andulim Jesiferam.

D. V.

LINARDS DZELZITIS studējis svešvalodas Pfeifer kolledžā un Ziemeļu Karolainas universitātē un beidzis pēdējo ar B.A. grādu, speciālizējoties vācu valodā. Universitāte viņam piešķīrusi par izcilām sekmēm 2000 dolaru stipendiju nākošam gadam maģistra grada iegūšanai.

NUJORKA

Ņujorkas latviešu ev. - lut. draudze pirmajā pusgadā draudzes nodevās par tekošo un iepriekšējiem gadiem ieņēmusi — 16.840 dolarus. Kollektes baznīcās pārsniegušas 5000 dolarus, no tiem 2143 dolari savākti Brooklinā, bet 1580 dolaru Bronksā un pārējie četrās citās dievkalpojumu vietās. Kopā ar dažādiem citiem ienākumiem draudze pirmajā pusgadā ieņēmusi 28.103, 91 dol., bet pirmā pusgada izdevumi sasnieguši 33.105,23 dol. Iztrūkums 4000 dolaru segts no iepriekšējā gada ieņēmumiem. Gada sākumā parasti ienāk mazāk maksājumu, bet gada otrā pusē katrs cenšas maksājumus nokārtot.

Ņujorkas draudze svētdienas skolu skolotāju atlīdzībām pirmajā pusgadā izdevusi 5600 dol., bet skolas telpu īrēm pāri par 1800 dolariem, kopā gaandrīz — 7500 dolaru. Paredzams, ka arī otrā pusgadā vajadzēs līdzīgas summas, tā draudzei svētdienas skolas izmaksā ap 15.000 dolaru jeb apmēram ceturto daļu no budžeta.

L.

ASV BAZNĪCĀS

ŅUJORKA

19. jūlijā plkst. 9 Bronksas Sv. Toma baznīcā dievkalpojums; pl. 11 — nometnē;

26. jūlijā plkst. 11,30 dievkalpojums Betlemes baznīcā, plkst. 11 — nometnē;

2. augustā plkst. 9 dievkalpojums Bronksas Sv. Toma baznīcā; plkst. 2 — Portvašingtonā; plkst. 11 — nometnē.

AURORĀ, ILL.

420 Dawnere Place, Mūsu Pestītāja baznīcā.

Latvijas ev. - lut. baznīcas Sv. Pāvila draudze — 1648 So. 11th Ave., Melvudā. Mācītājs Pāvils Kirsons, tel. FI 3-2420.

ČIKĀGA

Čikāgas latviešu ev. - lut. Ciānas draudze, 5015 W. Ferdinand St.

19. jūlijā plkst. 10 dievkalpojums, māc. A. Rautenšilds.

DETROITA

Sv. Pāvila ev. - lut. draudzes dievkalpojumi notiek katru svētdien.. plkst. 12 dienā Holy Trinity ev. - lut. baznīcā, Maxwell un E. Warren Avenues, pie Van Dyke. Turpat plkst. 11 notiek Latviešu skola un bērnu dārzs. Baznīcas, skolas un grāmatu galda telefons: WA 2-2248. Māc. V. Laventāls.

19. jūlijā, plkst. 11 dievkalpojums.

26. jūlijā, plkst. 11 dievkalpojums. Plkst. 2 — dievkalpojums Ann Arborā.

2. augustā, plkst. 11 dievkalpojums.

KLĪVLENDA

Klīvlendas latviešu ev. - lut. Miera draudzes dievkalpojumi Zion luterāņu baznīcā, 2062 E. 30. ielas un Prospect Ave. krustojumā. Mācītājs K. Sautiņš, 3625 W. 214th St. Fairview Park, Ohio, 44126.

19. jūlijā dievkalpojums.

16. augustā dievkalpojums.

BURLINGEMA, KAL.

Burlingamā, Lutheran Church of the Good Shepherd, 301 Burlingame Ave.

OAKLANDĒ

Centrālā luterāņu baznīcā, 215 Ridgeway Ave.

26. jūlijā, plkst. 3 p.p. dievkalpojums. Pēc dievkalpojuma draudzes sieviešu gadskārtējā sanāksme blakus telpās.

SAKRAMENTO

Sakramento, Sv. Krusta ev. lut. baznīcā, 45 un H ielā.

Santa - Rosā, Betlemes baznīcā, Tupper ielā 723.

19. jūlijā plkst. 11 no rīta dievkalpojums.

LOSANDŽELOSA, KAL.

Losandželosā, Dienvidkalifornijas latviešu ev. - lut. draudze, 2450 Griffin Ave., L. A. Mācītāja telefons PO 6-1191.

VAI LAIKRAKSTU SANEMAT KĀRTĪGI?

AR PĪPI UZ JUMTA

Jūlijs un augusts ir atvaļinājuma mēneši, kad katrs savu divu vai trīsnedēļu atvaļinājumu cenšas izmantot lietderīgi atpūtai vai izklaidēšanās priekam. Kāds Ņujorkas amerikāņu laikraksts izdarījis aptauju, ko katrs darītu, ja būtu mēnesis atvaļonājuma. Visvairāk vēlētos apceļot Sav. Valstis, daļa grībētu braukt uz Eiropu vai Dienvidameriku, citi nodzīvot jūrmalā, bet 5 proc. vēlētos atrast citu darbu.

Latvieši, kam šogad atvaļinājums iekritis jūlija sākumā, to izmantojuši dažādi. Jūrmalu Nudžersijā izvēlējusies kāda literātu ģimene, kā arī Risberga firmas darbinieku ģimene. Kāda tautiete no Jonkeriem sešu nedēļu Eiropas ceļojumā devusies organizētā tūristu braucienā uz Vāciju, Austriju, Šveici, Italiju, Franciju, Spāniju, Portugali, arī Izraēlu un Ēģipti. Kāda cita ģimene devās uz Sanfrancisko ar autobusu trīs nedēļu braucienā. Kāds latvietis Bronksā savā pirmajā atvaļinājuma dienā piecas stundas nosēdējis „kiniti," noskatoties divu garu filmu izrādē. Laiks gadījies ļoti karsts un atvēsinātās telpās tiešām bijusi laba atpūta. Pēc tam viņš nākamā dienā noskatījies pēc kārtas divas futbola sacīkstes, jo Ņujorkā viesojās slavenas ārzemju vienības, kas trešdienu vakaros sacenšas divās spēlēs. Varbūt tiešām atvaļinājuma laikā var atļauties noskatīties kino un futbola dubultspēles, citādi pietiek ar to, ko var redzēt televīzijā.

Latviski vietu nosaukumi Amerikā sastopami reti. Parastais ir Rīga, dažādos salikumos vai atsevišķi. Rīga ir AS Ņujorkas valstī, Mičigenā, Dakotā, bet Mt. Rīga ir Konektikatā, netālu no Ņujorkas valsts robežas. Tagad radies arī ielas nosaukums ar vārdu Rīga. Hantingtonas pilsētā pie Ņujorkas, iela, kur atradīsies jaunais Ņujorkas draudzes Longailendas rajona īpašums ar baznīcu un skolu, saukšies Riga Lane. Sākumā bija domāts daudz skanīgāks vārds, apzīmējot to par latviešu bulvāri, bet iebildumus cēluši pilsētas kungi, jo tad vajadzēšot arī portorikāņu, itaļu un citus bulvārus. Tad vienojušies par Rīgas vārdu, jo tie, kas mazāk pazīst ģeogrāfiju, nezinās, kā šis ielas nosaukums cēlies.

☆

Vienāds uzvārds un vārds rada pārpratumus, kaut „dvīņi" dzīvo tālu viens no otra, ir ar dažādu nodarbošanos un intereses.

Runājot par Teodoru Zeltiņu, literātūras cienītāji domās par rakstnieku, kas sarakstījis kādu duci grāmatu un dzīvo Īstoranžā pie Ņujorkas. Cits varbūt domās par sabiedrisko darbinieku, kas dzīvo Grand Rapidos, ap 800 jūdžu no rakstnieka, bet vairāk nodarbojas ar financiālām lietām.

Grūti būs pateikt, kuŗš Gunars Saliņš domāts, jo abi ir apmēram vienos gados. Viens ir dzejnieks, kas dzīvo Glenridžā pie Ņujorkas, otrs ir pasaules otrā malā Austrālijā un ir gleznotājs, kas studijas sācis Freiburgā, Vācijā. Viens Gunars meklē jaunas formas dzejā, otrs gleznieciībā, tuvojoties abstraktismam.

Pēteris Ērmanis ir rakstnieks ar labu atmiņu, kam Preses biedrība savāca balvu tagad dzīvo pie Oldenburgas, Vācijā. Bija arī otrs šāda vārda īpašnieks Nudžersijā, ASV, bet viņa dzīve noslēdzās pirms dažām nedēļām traģiskā kārtā.

Ņujorkas pasaules izstādē viens otram gaŗām pagāja divi Jāņi Bērziņi, paši to nezinot. Viens no Konektikatas dziedāja Latviešu dienas sarīkojuma korī, otrs no Ņujorkas klausījās dziesmas. Pēc koncerta paviljona ārpusē abi nejauši satikās, pagāja gaŗām un — nepazina otru Jāni Bērziņu.

Ezītis

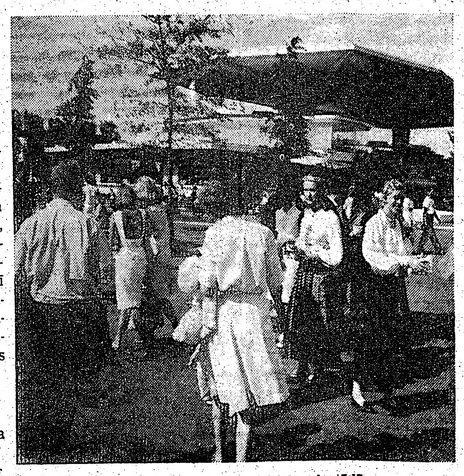

Latvieši Ņujorkas pasaules izstādē.

Cienību pagātnes darbiniekiem

Kultūrālo tautu pagātnē ir bijuši vairāki laikmeti ar progresa vai regresa pazīmēm. Dzīve viss mainās. Kā atsevišķi indivīdi, tā veseļas tautas un to daļas dažādu cēloņu dēļ ir mainījušas savus uzskatus, rīcību un nostāju, ar to sasniedzot augstāku vai zemāku kultūras līmeni. Visbiežāk konstatējams progress, bet ir piedzīvots arī regress. Dažas tautas ir piedzīvojušas pat noeju no vēstures skatuves. Varenu valstu iedzīvotāji, saplūstot ar kaimiņiem, ir veidojuši jaunas etniskas vienības; piem., pēc Romas lielvalsts sabrukuma tās territorijā ir izveidojušās daudzas jaunas tautas kā agrāko vienību pārveidojumi, tā jauni veidojumi. Dažas nomadu masas terrorizēja Āzijas un Eiropas iedzīvotājus, bet ar laiku bez vēsts pazuda. Karstākās klimatiskās joslās uzplauka kultūra, bet pēc kāda laika tā pagrima vai šīs kultūras veidotāji nonāca iekaņotāju varā, pie kam tiem bija daudz zemāks dzīves līmenis; tad atkal šīs zemes kultūra pārveidojās un uzplauka, kā tas ir noticis Priekšāzijā, Nīlupes ielejā un arī citur.

Minētās un daudzas citas pārmaiņas tautu dzīvē vēsture zināmā mērā ir konstatējusi un attēlojusi, pēc iespējas norādot tām arī cēloņus, bet ne visus un ne vienmēr īstos. Cilvēka pieeja visiem notikumiem ir subjektīva, lai gan viņš, balstoties uz dažādiem vēsturiskiem materiāliem, cenšas objektīvi spriest par tautu piedzīvojumiem pagātnē. Bez šaubām, pašu tautu atziņas un rīcība ir veicinājušas viņu augšupeju un reizēm arī kultūras līmeņa pazemināšanos. Tāpat citu tautu ietekme, iespaidi un postījumi, kā arī klimatiskie un citi dabas apstākļi, neizslēdzot katastrofas, ir veicinājuši pārmaiņas tautu dzīvē. Visus kultūrālās attīstības faktorus neviens nespēj uzskaitīt. Atsevišķos gadījumos nav viegli atrast dominējošus faktorus, nemaz necenšoties izlobīt un novērtēt visu, kas ir pozitīvi vai negatīvi iedarbojies uz iedzīvotāju rīcību.

Tāpēc daudzi nopietni pētnieki savos spriedumos, secinājumos ir vienpusīgi un pārāk palaižīgi tai domu gaitai, kas viņu apziņā ir spilgtāku datu ierosināta. Ja nu tādi vīri nevar būt droši par savu atziņu pareizumu, tad zinātniski mazāk saņemtavotām personām jābūt vēl uzmanīgākām un atturīgākām sevos atzinumos un izteicienos. Neuoliedzams, ka ikviena tauta attiecīgajā laikmetā ir veidojusi savu dzīvi dabiskos un sabiedriski kultūrālos apstākļos. Sasniegtais kultūras līmenis tās vairākumu ir spmierinājis un veicinājis turpmāko augšupeju, ja neparedzēti faktori to nav traucējuši. Atsevišķiem tautu slāņiem kādreiz ir bijis savs dzīves veids. Dažreiz viens tautas slānis ir veicinājis otra turību un cēlis tā kultūras līmeni, pats dzīvodams nebrīvībā. Ar laiku šie apstākļi ir mainījušies un iedzīvotāju dzīve ir uzlabojusies — grūtības pārvarētas, taisnība uzvarējusi.

Īsā apcerējumā cilvēces kultūrālās attīstības norise nav atainojama. Tajā konstatējama tik liela dažādība, ka gandrīz katram zemes novadam, katras tautas un tās atsevišķiem slāņiem, kā arī ikvienai izloksnē runājošai viņas daļai jāveltī īpaša uzmanība.

Šī lielā dažādība norāda kā uz tautu, tā uz viņu sastāvdaļu aktīvitāti dzīves veidošanā, kas ir prasījusi kā garīgo, tā fizisko piepūli ar sasniegumiem un arī kļūdām. Protams, nav trūcis arī grūtību, sakaru ar citām etniskām vienībām, preču apmaiņas ar attālākām tautām, iepazīšanās ar viņu ticējumiem un citiem garīgiem ieguvumiem, kā arī to patapināšanas, vispār kultūras vērtību apmaiņas, bet reizēm arī apkarošanās, nespējot samierināties ar tādām parādībām un tikumiem, kas attiecīgajos dzīves apstākļos ir bijuši pārāk sveši agrākai gara dzīvei, kā arī citu cēloņu dēļ.

Tiešām, arī pagātnē dzīve ir bijusi cīņa, kā tas ir mūsu dienās. Tāpēc, cienījot ļaužu sevi un savu laikmeta cīnītājus par labāku dzīvi, nevajadzētu no augšas, no 20. g. s. kultūras līmeņa, noskaitīties uz iepriekšējo laikmetu darbiniekiem un pavīpsnāt par viņu sasniegumiem, īpaši tādām garīgām vērtībām, kas mūsu laika zinātnes mērauklas ļoti mazvērtīgas, bet savā laikā tās ienesa zināmu skaidrību dabas un dzīves izpratnē, dažreiz sasniedzot pat tagad atzīto vērtību; piem., senlatviešu laika pareģojumi un latviešu tautas dziesmas.

Jo vairāk iedziļināmies pagātnes laikmetu dzīves un kultūras izpratnē, jo skaidrāk kļūst, ka ļoti izplatītie senatnes iedzīvotāju apzīmējumi — „mežoņi", „barbari" — ir nepamatoti, viņu darba un dzīves neizpratnes rezultāts. Tāpēc būtu jāatturas no pagātnes cilvēku un viņu sasniegumu nonicināšanas. Bez iepriekšējo laikmetu darbinieku pūlēm un panākumiem darbā nebūtu sasniegts tagadējais kultūras līmenis. Tāpēc viņi kā sava laika cīnītāji par labāku dzīvi un nākotni pelnīti cienību ne mazāk kā tie, kas mūsu dienās vēl nav tālu tikuši 20. g. s. sasniegumu izpratnē un novērtējumā.

*. Dreimanis

LATVIEŠI TREJDEVIŅĀS ZEMĒS

● Edgars Laipenieks izraudzīts par Meksikas sieviešu un vīriešu vieglatlētu valsts vienības un olimpiskās izlases galveno trenētāju. Meksikositijā viņš ieradās 15. jūnijā un stājās savā darbā. Viņš Meksikas sportistus pavadīs uz Tokio olimpiskajām spēlēm. Laipenieks pazīstams Latvijas sportists vieglatlētikā un slēpošanā, bet trimdas laikā kā izcils trenētājs Austrijā, Francijā, Čīlē un ASV. Pēdējos gados viņš Kalifornijā, ASV, trenēja Pasadēnu Atlētu sabiedrības sportistus.

● Delmenhorstas Stefanus Stifta mītnē pārvēlēja komiteju un revīzijas komisiju. Komiteja konstruējās šādi: priekšsēdis G. Kinstlers ,sekretārs V. Bērziņš, kasieris T. Liperts un mantzinis Fr. Reinbergs. Revīzijas komisijas priekšsēdis A. Lēflings, sekretārs T. Kalējs un loceklis Fr. Jansons.

● Menchengladbachā Reinzemes latviešu biedrības valde viesnīcas Paula Kistera zālē bija sarīkojusi tradicionālo tautiešu satikšanos vakaru, kūrā Māra Kociņa deklamēja Ed. Virzas dzeju un J. Leitītis referēja par mūsu tautas trāģēdijām, dzīvojot robežās ar Pad. Savienību un seno caru Krieviju.

● LNPL kultūras nozare pieteikumus kopīgam braucienam uz Dziesmu svētkiem Hamburgā vairs nepieņem. Pašu un citu braukšanai vajadzīgo dokumentu kārtošana jādara katram braucējam pašam. Vācijas iebraukšanas vīza Travel dokumenta īpašniekiem nav vajadzināta. Ja nu tādi vīri nevar būt ga, bet ir nepieciešama Beļģijas transitvīza. Beļģijas konsulāta adrese: 103 Eaton Square, London S. W. 1.

● Skotijas latviešu ev. - lut. draudzē Edinburgā Lochendas baznīcā amatā ieveda mācītāju Aldoni Puci. Ievešanu izdarīja prāv. R. Mužiks, kurš teica arī svētrunu. Dievkalpojumā piedalījās arī Karlaslas un Ņukastles draudžu kopu pārstāvji.

● Luterāņu centrā Hothorpē no 19. līdz 21. jūnijam notika dažādu tautību luterāņu sieviešu konference. Tanī galveno referātu lasīja Britu baznīcas padomes kristīgās palīdzības direktrise J. Lēze. Latviešu sieviešu darbu pārstāvēja Vera Mužika un Upmale.

MINSTERES ĢIMNAZIJĀ SIMTS SKOLĒNU

Pāriešana jaunajās telpās paredzēta 1. oktobrī.

Minsteres ģimnazija un pamatskola gūst arvien lielāku piekrišanu un patlaban tur mācās jau 100 skolēni. Tā kā pieteikšanās turpinās, tad paredzams, ka skolēnu kopskaits vēl pieaugs, jo apm. 10 jaunieši izteikuši vēlēšanos iestāties šajā latviskās kultūras uzturēšanas kalvē. Skolēnu skaita pieaugums arī parāda, ka vecāki sāk vairāk apzināties latviešu tautības paturēšanas vajadzību, lai jaunaudze neklūtu par spēka dēvēju citām tautām.

Minsteres ģimnazijas un pamatskolas pāriešana uz jaunajām ēkām paredzēta 1. oktobrī.

MŪSU KOPDARBĪBA

KREDITKOOPERĀCIJAS SEKMES 1963. GADĀ

Kreditsabiedrību apvienība — CUNA (Credit union national association), kuŗas galvenais centrs atrodas Viskonsinas galvaspilsētā Madisonā, patlaban sakopojusi un publicējusi datus par kreditkooperāciju 1963. gadā. No šiem statistikas datiem redzams, ka iepriekšējā gadā kreditkooperācija strauji pieaugusi un kļuvusi par ievērojamu saimnieciski - sabiedrisku kustību visā brīvajā pasaulē.

Iepriekšējā gadā kreditsabiedrību skaits pieaudzis par 1100 vienībām un biedru kopskaits palielinājies par vairāk kā miljonu personām. Brīvajā pasaulē 1963. g. beigās darbojās 30140 kreditkooperātīvu ar 18,4 milj. biedru. Gada laikā kā noguldījumi, tā arī aizdevumi pieauguši par vairāk kā miljardu dolaru. Kopbilances aktīvi tai pašā laikā palielinājušies par 1,2 miljardu dolaru.

Zīmīgi, ka kreditkooperācijas laukā vadošā loma piekrīt tieši kapitālisma zemēm — ASV un Kanadai. 1963. g. beigās ASV darbojās 21518 kreditsabiedrības ar 14,6 milj. biedru. Kanadā tanī laikā bija 4622 kred. kooperātīvi ar 3,1 milj. biedru, bet visā pārējā pasaulē kopā darbojās 4000 šādu pasākumu ar 750.000 biedriem. ASV kredisabiedrībās noguldījumi pieauguši par 876 milj. dolaru, sasniedzot 1963. g. beigās 7,1 miljardi dol. kopsummu. Kanadā kreditsabiedrībām noguldījumi pieauguši par 200 milj. dol., sasniedzot 1,7 miljardu dol., bet pārējās valstīs šis pieaugums bijis 5 milj. un kopsumma 40 milj. dolaru. Kreditsabiedrību kopbilances aktīvi ASV palielinājušies par 989 milj. dol. un sasniegušī šī kapitālisma zemēm — ASV un Kanadā, bez tam kooperācijai ir arī vēl milzīga sociāla nozīme, jo noguldījumi un arī aizdevumi biedriem dod dzīvības un invalidītātes apdrošināšanu — bez maksas.

J. P.

„PIENSAIMNIEKU ZIŅAS"

Dažu arodu un nozaŗu darbinieki arī trimdā cenšas paturēt un turpināt no dzimtenes līdzkooperācija šodien ir ievērojams ekonomisks spēks vidusšķiras labklājības celšanai ASV un Kanadā, bez tam kooperācijai ir arī vēl milzīga sociāla nozīme, jo noguldījumi un arī aizdevumi biedriem dod dzīvības un invalidītātes apdrošināšanu — bez maksas.

J. P.

„PIENSAIMNIEKU ZIŅAS"

Dažu arodu un nozaŗu darbinieki arī trimdā cenšas paturēt un turpināt no dzimtenes līdzšim laikam. Lai taupītu līdzekļus un darbu, turpmāk PZ iekļausies „Mūsu Kopdarbībā."

Būtu vēlams, ka arī pārējo nozaŗu bij. kooperācijas darbinieki (patērētāju, apdrošinās., kredita u. c.) sekotu šim piemēram un izlietotu Mūsu Kopdarbību kā ērtu un izdevīgu sazināšanās veidu.

M. P.

Vainags uz Kārļa XII kapa

Neviens valsts galva nav tik rūpīgi apsargāts kā Chruščevs Zviedrijā. Tiklīdz Chruščeva kuģis parādījās Stokholmas ūdeņos, zviedru drošības iestādes sāka rīkoties ļoti enerģiski pēc iepriekš izstrādātā plāna. Stokholmas līcī ir daudz salu, un tāpēc tas ir grūti pārredzams. Katra kuģu satiksme Stokholmas ostā tika pārtraukta. Divi helikopteri novēroja ostu no gaisa. Policijas darbinieki novēroja ostu ar tālskatiem. Vairākas ātrlaivas patrulēja gar piekrasti, bet zinkārīgo, kas sagaidīja Chruščevu, nebija daudz.

Tieši tanī stundā, kad Chruščevs spēra kāju uz zviedru zemes, Ukrainas un Kaukazu tautu pārstāvji Jaroslavs Stecko un Niko Nakašīrde nolika vainagu uz Zviedrijas karaļa Kārļa XII kapa Ridarholmas baznīcā, Stokholmā. Kā zināms, Kārlis XII karoja pret Krieviju, kur valdīja Pēteris Lielais, un zaudēja karu kaujā pie Poltavas, Ukrainā. Ukraiņi Mazepas un Kozubeja vadībā toreiz nostājās zviedru pusē, lai atbrīvotu Ukrainu no krievu virskundzības. Šī kaŗa iznākumā zviedriem bija jāatdod krieviem arī Vidzeme, un latviešiem sākās viens no tumšākiem laikmetiem mūsu vēsturē. Ja Kārlis XII būtu uzvarējis, latviešu un daudzu citu tautu liktenis būtu ievirzījies labvēlīgākā gultnē.

paņemtās kopības saites, kaut arī ļoti daudziem maizes darbs tagad ir citā arodā. Arī piensaimnieki, kas Latvijā bija vienā no plašākām kopdarbības nozarēm, svešumā dodoties, apņēmās sasaukties un kopā turēties. Praktiski tas bija iespējams ar apkārtraksta „Piensaimnieku Ziņas" izdošanu, kas tika uzsākta jau Vācijā pirms kapitulācijas. Šīs „ziņas" daudziem palīdzēja atjaunot kaŗa apstākļu dēļ pārtraukto sazināšanos. Pēc emigrācijas posma izbeigšanās PZ iznāca ASV līdz

Lūk, kāds ir ASV patērētāju nezināšanas lielais līmenis par savu vajadzību apmierināšanu. ko panākusi reklāmas „industrija' ar „smadzeņu mazgāšanu" presē, radio un TV. Arī mums draud pakāpeniska nivelēšanās uz leju šinī ļlejlajā masu līmenī, ja vien paši pret to necinīsimies ar kooperācijas palīdzību.

Šis viskijs nezaudē savu garšu

Ja jums patīk viskijs, kas vienmēr garšo kā labākais viskijs — ir reizē maigs, smaržīgs un stiprs — viskijs, kas nezaudē savu garšu pat atšķaidīts, tad šis viskijs apmierinās jūsu prasības.

Nogatavināts ozola mucās ar daudzu visdārgāko un vecāko viskiju šķirņu piedevām, tas ir rūpīgi sagatavots.

Rezultāts? — Īsts viskijs, kas nezaudē savu labo garšu līdz pat pēdējam pilienam.

Nākotnē, iegādājoties garšīgāko viskiju, neaizmirstiet tā nosaukumu — GOLD STRIPE.

Jums patiks šis viskijs . . . un Gold Stripe nav dārgs.

Adams GOLD STRIPE
CUSTOM BLENDED CANADIAN RYE WHISKY

Edvins Mednis

Divas pistoles

Romāna „Dvēseles dumpo" fragments, kas veltīts I pasaules kaŗa ievadījumam un tā noslēgumam.

II

Kaŗš bija jārāk ieildzis, un pie veikaliem bija nostājušās gaŗas rindas, un tās visas bija pelēkas, izdēdējušas sievas, kas kliedza un ilgojās pēc piena, gaļas un mīlzes, jo tās vietā pārdeva kaut kādu slapju, nesaprotamu sajaukumu, kopā ar sēnalām, kamēr piens nebija sen redzēts un par gaļu varēja tikai sapņot, kamēr tu biji pelēka sieva, ar iekritušām acīm. Tās, kas bija izkrāsojušas vaigus un iededzinājušas skatus, tām gāja labāk, tās paēdināja un arī piedzirdija dārgos restorānos, bet daudzas jau negribēja paēst tādā ceļā. Galvaspilsēta un galvenā iela parasti ir tās, kur saplūst, visvairāk netīrumu, un Pēterpils nebija izņēmums. Kaŗš bija pārvērties rindās pie veikaliem daudziem, un pašu veikalos tiem, kas prata tirgoties ar tikumiem un netikumiem, ar sviedriem un asinīm. Izvirtība un nelietība bija sākusi izspiest to, ko līdz tam dēvēja par tīru un varonīgu. Blakus varoņiem, kas bija iegūlušies smiltīs, bija pacēlis galvu tukšums, un aiz tā bija sākuši klaigāt frāžu draugi un glēvuļi, jo allaž krīt dižākie, un to vietās stājās tie, kas nevēlas krist, bet gan tikai iet uz augšu. Tā Pēterpils ielas bija pārpildītas ar virsniekiem un kafejnīcas un restorāni ar prieka meitām, kas prieku vietā sagādāja bēdas, jo viņas cirta smagas rētas ar Veneras ieročiem, un tā aizmugure sagādāja vēl vairāk upuŗu un darba slimniecām kā fronte, un bez tam šāda upurēšanās Veneras frontē nereti bija labi aprēķināta, liekuļīga dezertēšana, atraušanās no cīņām un karotāja pienākumiem, pie kam neviens jau neskaitīja, cik reizes kāds jau bija atrāvies.

Pēterpilī un arī citur bija arī krietni virsnieki, bet arī viņi zināja, nojauta, ka kaŗš jau zaudēts un ka vēl tikai jānogaida, vai jāizcieš kāds pārejas laiks uz kaut ko nezināmu, varbūt labāku, bet drīzāk gan — vēl ļaunāku. Tāda bija virsnieku noskaņa februāŗa revolūcijas priekšdienās, un tamdēļ nav pareizi, ja dumpja izdošanos piedēvēja tikai pūlim, vai tumšiem spēkiem, jo dumpja, smaga nemiera pilnas bija arī virsnieku krūtis un tā arī nekādu pretspēku sevī nespēja noorganizēt viņu dvēseles. To apzinājās arī Krievijas valdības aprindas un tie vīri, kuŗiem bija uzticēta galvaspilsētas garnizona komandēšana. Tā ir laiku ironija, ka šādās augstās vietās parasti izvirzās nevis drošākie un uzņēmīgākie, bet gan tie, kas prot izcelties ar kādu drošu frazi un padevīgu vārdu, un pie tam galma apstākļos. Juku brīžos viņi ir tie, kas pirmie zaudē galvu un tās ātri apjūk arī pārējiem, bez tam šoreiz bija izrādījies, ka garnizona priekšnieka ricībā nebija spēku, kuŗus varētu mest pret nemiera gariem un to cēlējiem. Caram uzticīgās gardes daļas atradās frontes tuvā aizmugurē, kamēr Pēterpilī bija novietotas tikai gardes pulku rezerves bataljoni, un bija iepļūdināti strādnieki un citi elementi, kas radīja lielas galvassāpes daļu komandieŗiem. Caru laikos garde bija jūtami piedalījusies iekārtas maiņās, gardes virsnieki bija iecēluši troni Katrīnu II un nogalinājuši cietokšņī viņas vīru Pēteri III, gardes virsnieki bija nožņaugusi Pāvilu I un pielikuši savu roku pie daudz kā cita.

Tā bija garde un tās jātnieki, kas apspieda dekabristu dumpi, kad tā nodeva varu Nikolaja I rokās 1825. gadā. Garde bija palikusi uzticīga caram arī 1905. un 1906. gadā un tādēļ šaut un izšauties varēja arī jātnieku eskadroni, kājnieku bataljoni un pat zirgos uzsēdinātie „stražņiki" kopā ar kazakiem. Tas bija Rīgas apakšvirsn. skolas batalj., kas to laiku sacelšanās šāva uz demonstrantiem pie Dzelzstilta un sašāva asinīs to nodomus. Tie bija krievu jātnieki, kas dedzināja latviešu mājas un šāva mūsu ļaudis 1905./6. gg. nemieru laikā, tā nodrošinot vēl uz saviem 10 gadiem cara patvaldību un troni. Tikai jālevēro, ka izlietas asinis līst atpakaļ uz pašu galvām, to piedzīvoja serbu terrorists un to pieredzēja krievu soda ekspedīciju vīri, un to ir pārdzīvojuši arī tie, kas laupījuši un slepkavojuši arī vēlākos laikmetos. Izlietās asinis dedzina sirdsapziņu, tā nedod miera nedz dienu, nedz nakti, un Makbetu pāra ciešanas ir nieks, salīdzinot ar šo vīru ciešanām, jo debesu tiesa ir vēl asāka un nesaudzīgāka par jebkuŗu cilvēku tiesu.

Vai cara varas vīri to apzinājās, kad viņi vilcinājās apspiest nemierus 1917. gada februārī? Tie ārēji vēl neizskatījās pēc nemieriem un vairāk stgādināja tikai neapmierinātību — šie drūmie vīru bari, šīs pelēkās sievas, šie naidīgie skati, šie plakāti „Maizi un brīvi", „Mēs gribam ēst", „Nost ar kaŗu", „Maizi un mieru". Šie vārdi nebija tādi, pret kuŗiem varētu pacelt šautenes, jo arī kaŗaviŗi bija nopratuši, ka tālāk kaŗošana vairs maizes devu nepalielinās. Tikai tas viss bija priekšpuse, fasāde un aiz tās bija nojaušams daudz kas jaunāks: gaisi ir pilni ar miglas dvašu, un tā ir purva garu elpa, ielās ir iekārts satingums, kas atgādina uzvilktu stīgu, kas var trūkt ik brīdi, purvu gari atkal pūš virsū saltu, stindzinošu dvašu šiem no kaŗa un bezcerības jau tā nomāktiem ļaudīm un to pusdzīvām ēnām, to saniknotām dvēselēm. Jo dzīkāk ieeju ielās, jo vairāk sadzirdu šīs uzvilktās stīgas baigo saņoņu, tā var trūkt ik mirkli.

Un kas tad notiks Kas?

Atceros, ka mani pirms izbraukšanas no Carskoje Selo slimnīcas brīdināja un ieteica palikt tur, jo es nezinot un neviens nevarot paredzēt, kas notiks tuvākajās stundās. Puškins jau esot ietrīsējies, kad pareģojis krievu mužiku drausmīgo dumpi, bet Pēterpils ļaudis, sevišķa priekšpilsētnieki un baigie vīri, kas valkā matroču tērpus, ļie varot pārspēt visu, ko reiz paredzējis Puškins. Pret ko vērsīsies dumpinieki? Pret augstākajām aprindām, policistiem? To nav daudz, un tos iznīcinās ātri, un tad pūlis pagriezīsies pret mums, virsniekiem, jo pūlim liekas, ka tieši virsnieki ir tie, kas viņus sūta uz izkaušanu un kas grib turpināt kaŗu, kaut gan virsnieki cietuši visvairāk. Tomēr krievu asinīs ir kaut kas pret to, kas par viņu labāk apģērbts un kas stāv augstāk, jo tas ir jāpasit gar zemi, jāsamīda kājām, jāiznīcina. Tam negribējās ticēt, jo biju frontē pieredzējis kaut ko citu. Arī Baranoviču kaujā biju vadījis utainus, nogurušus, pat apdegušus krievu vīrus, kas pārvarēja kaujas krizi un atsita atpakaļ vācu jātniekus, lepnu diviziju. Bet tas bija noticis 1915. g. rudenī, un pašlaik bija 1917. gada februāŗa beigas, tās bija kaujas laukā, un šeit bija dziļa aizmugure ,ar tās purva gariem un saniknotiem ļaudīm, kas bieži vien bija iesaukti armijā un zem karavīra tērpa bija paslēpuši naidīgas domas un sirdis, un tā bija starpība, par kuŗu nebiju padomājis, un par kuŗu man bez maz iznāca smagi samaksāt. Es saku „bezmaz", jo es varēju arī nepārnākt no šā vērojuma, kurp biju devies tamdēļ, ka mani tā centās atrunāt. Mēs jau bieži darām to, no kā mūs cenšas atrunāt, pie kam mūs briesmas vairāk pievelk nekā atbaida.

(Turpinājums sekos)

$2.80 gabalā + 2
sūtīšanai
ONTARIO DZIVOJOSIEM + 3% NO
MELVATON
45 RPM plates.
1024 — Baltā roze — dziesma
Tautiet's mani pavadīja
Viltīgēs acis — tango
Dzīves ratiņš griežas — valsis
2503 — Vēlreiz, draugs, nāksi tu — tang
Neskumsti, meitenīt — valsis
Latvju meitene
Par veltī gaidīts — fokstrots
2505 — Kad vēl puika biju es — fokstr
Lai tā būda rūc — polka
Sirmgalvja stāsts
Olgas polka
2502 — Es vēlos pārnākt — valsis
Nejausim ieročiem rūsēt — mar
Karavīru atmiņas
Meitu māte bēdājās — valsis
2501 — Maza vēstulīte — fokstrots
Draugs, nejautā — valsis
Vēl reiz dzirdēt — tango
Gājputni — valsis
1010 — Vecā kokle — lēns fokstrots
Gaujas laivinieks — valsis
Tavas maigās rokas
Havajas melodija
6207 — Cigānu barons
Meldijas no Strausa operetes.
0632 — Lauku romantika — kupleja fok
Donna Klara — tango
Jaunā Bābele — fokstrots
6206 — Cigānu barons
Meldijas no Strausa operetes.
6203 — Labvakar — lēns valsis
Cik dzīve skaista — fokstrots
Cauri pilsētai — fokstrots
Puķu pārdevēja — fokstrots
6201 — Dziesmotā Rīga — fokstrots
Par vēlu, draugs — lēns fokt
Smolandes meitenes — fokstro
Rudzupuķu zieds — valsis
0631 — Sāņotāji — dz. fokstr.
Jūlai tas ir nieks
Nomierinies, jo vēl jau viss na
6205 — Sniega pārsla — fokstrots
Dziesma tevi sauc
Tu, saules stars — lēns fokstr
Jaunības ugunskurs — fokstrot
6210 — Mēnesnīca — valsis
Ramona — lēns valsis
Dzimtās zemes zvaigzne
Marju — lēns valsis
0633 — Kas kaitēja nedzīvoti — polk
Ko debesīs teiks Pēteris — vals
Kādēj tev skumjas acis — tan
Lai dziedam no sirds — — tan
PIEPRASIET
DV GRĀMATNICĀ
123 Huron St., Toronto 2-B, (

Swiss Canadian Meat & Sa
veikals
1622 Bloor St., W., Toronto.
Piedāvā jums visāda veida gaļas izstrādājumu
gaļu, dažādu šķiŗņu desas, uzkožamos, d
● Tāpat liela saldumu izvēle. ● Laipna ap
Runājam vāciski.

Pērciet paši un dāviniet savie
sveštautiešiem
Alf. Bērziņa THE UNPUNISHED CRIME ...
Senātora Thomas J. Dodd ievads.
Grāmata par Latvijas valsts iznīcinā
DAUGAVAS VANAGU GRĀMA
123 Huron Street, Toronto 2

TAUTIEŠ
pirms nododat iespiešanai sav
iespiedumdarbus citur, sazini
LATVIJA - AMERIKĀ - SPI
Mēs iespiežam
● LAULĪBU un IESVĒTĪBU IELŪGUM
● VIZĪTKARTES
● DOKUMENTUS BIEDRĪBU VAJ
● KONCERTU PROGRAMMAS
● SARĪKOJUMU BIĻETES
● PLAKĀTUS, DZIESMU LA
● VĒSTUĻU VEIDLAPAS, A
● GRĀMATAS, ŽURNĀLU
Labs darbs. — Mērenas ce
PASŪTINAJUMUS LŪDZAM NODOT
123 Huron St., Toronto 2-B
CANADA.
Tel. EM 8-0792
CODE 416

RBĪBA

paņemtās kopības saites, kaut arī ļoti daudzām maizes darbs tagad ir citā arodā. Arī piensaimnieki, kas Latvijā bija viena no plašākām kopdarbības nozarēm, svešumā dodoties, apņēmās sasaukties un kopā turēties. Praktiski tas bija iespējams ar apkārtraksta „Piensaimnieku Ziņas" izdošanu, kas tika uzsākta jau Vācijā pirms kapitulācijas. Šīs „ziņas" daudziem palīdzēja atjaunot kaŗa apstākļu dēļ pārtrauktο sazināšanos. Pēc emigrācijas posma izbeigšanās PZ iznāca ASV līdz šim laikam. Lai taupītu līdzekļus un darbu, turpmāk PZ iekļausies „Mūsu Kopdarbībā."

Būtu vēlams, ka arī pārējo nozaru bij. kooperācijas darbinieki (patērētāju, apdrošinās., kredita u. c.) sekotu šim piemēram un izlietotu Mūsu Kopdarbību kā ērtu un izdevīgu sazināšanās veidu. M. P.

LIELĀ NEZINĀŠANA

Neatkarīgā žurnāla „Consumers Reports," ko izdod ASV Patērētāju kooperācijas savienība, 1962. g. maija numurā ir norādīts, cik milzīgu ietekmi sasniedz reklāmas mašinērija uz patērētāju masām. Kādā rakstā ir citēts ASV prezidenta ziņojums Kongresam (dokuments No. 364), tanī starp citu teikts: „Patērētāja izvēli ietekmē reklāma, izmantojot augsti attīstītu pārliecināšanas māku. Patērētājs, protams, nevar zināt, vai medikamentu izgatavošanā ievērotas visas nepieciešamās drošības, kvalitātes un lietderības prasības. **Viņš parasti nezina, cik daudz isti maksā par patērētāja kreditu.**"

Lūk, kāds ir ASV patērētāju nezināšanas lielais līmenis par savu vajadzību apmierināšanu, ko panākusi reklāmas „industrija' ar „smadzeņu mazgāšanu" presē, radio un TV. Arī mums draud pakāpeniska nivelēšanās uz leju šinī lielajā masu līmenī, ja vien paši pret to necīnīsimies ar kooperācijas palīdzību.

$2.80 gabalā + 25c sūtīšanai

ONTARIO DZIVOJOSIEM + 3% NODOKLIS

MELVATON

45 RPM plates.

1024 — Baltā roze — dziesma
Tautiet's mani pavadīja
Viltīgās acis — tango
Dzīves ratiņš griežas — valsis
2503 — Vēlreiz, draugs, nāksi tu — tango
Neskumsti, meitenīt — valsis
Latvju meitene
Par velti gaidīts — fokstrots
2506 — Kad vēl puika biju es — fokstrots
Lai tā būda rūc — polka
Sirmgalvja stāsts
Olgas polka
2502 — Es vēlos pārnākt — valsis
Neļausim ieročiem rūsēt — maršs ds.
Kaŗavīru atmiņas
Meitu māte bēdājās — valsis
2501 — Maza vēstulīte — fokstrots
Draugs, nejautā — valsis
Vēl reiz dzirdēt — tango
Gājputni — valsis
1010 — Vecā kokle — lēns fokstrots
Gaujas laivinieks — valsis
Tavas maigās rokas
Havajas melodija
6207 — Cigānu barons
Meldijas no Štrausa operetes.
0632 — Lauku romantika — kupleja fokstr.
Donna Klara — tango
Jaunā Bābele — fokstrots
6206 — Cigānu barons
Meldijas no Štrausa operetes.
6203 — Labvakar — lēns valsis
Cik dzīve skaista — fokstrots
Cauri pilsētai — fokstrots
Puķu pārdevēja — fokstrots
6201 — Dziesmotā Rīga — fokstrots
Par vēlu, draugs — lēns fokstrots
Smolandes meitenes — fokstrots
Rudzupuķu zieds — valsis
0331 — Sēņotāji — dz. fokstr.
Jūlai tas ir nieks
Nomierinies, jo vēl jau viss nav pagalam
6205 — Sniega pārsla — fokstrots
Dziesma tevi sauc
Tu, saules stars — lēns fokstrots
Jaunības ugunskurs — fokstrots
6210 — Mēnesnīca — valsis
Ramona — lēns valsis
Dzimtās zemes zvalgzne
Marju — lēns valsis
0633 — Kas kaitēja nedzīvoti — polka
Ko debesīs teiks Pēteris — valsis
Kāpēc tev skumjas acīs — tango
Lai dziedam no sirds — — tango

PIEPRASIET

DV GRĀMATNICĀ

123 Huron St., Toronto 2-B, Ont.

Swiss Canadian Meat & Sausage veikals

1622 Bloor St., W., Toronto. LE 3-7336

Piedāvā jums visāda veida gaļas izstrādājumus, kā žāvētu gaļu, dažādu šķirņu desas, uzkožamos, delikateses.

o Tāpat liela saldumu izvēle. o Laipna apkalpošana.

Runājam vāciski.

Pērciet paši un dāviniet saviešiem un sveštautiešiem

Alf. Bērziņa THE UNPUNISHED CRIME ..... $ 5.75

Senātora Thomas J. Dodd ievads.

Grāmata par Latvijas valsts iznīcināšanu.

DAUGAVAS VANAGU GRĀMATNICĀ

123 Huron Street, Toronto 2-B.

TAUTIEŠI,

pirms nododat iespiešanai savus iespiedumdarbus citur, sazinieties ar

LATVIJA - AMERIKĀ - SPIESTUVI

Mēs iespiežam

- LAULĪBU un IESVĒTĪBU IELŪGUMU KARTES
- VIZĪTKARTES
- DOKUMENTUS BIEDRĪBU VAJADZĪBĀM
- KONCERTU PROGRAMMAS
- SARĪKOJUMU BIĻETES
- PLAKĀTUS, DZIESMU LAPIŅAS
- VESTUĻU VĒDLAPAS, APLOKSNES
- GRĀMATAS, ŽURNĀLUS

Labs darbs. — Mērenas cenas.

PASŪTINĀJUMUS LŪDZAM NODOT LAIKUS.

123 Huron St., Toronto 2-B, Ont.

CANADA.

Tel. EM 8-0792

CODE 416

SKATUVES MĀKSLINIEKU BĒDAS UN PRIEKI

II

Saprotams, nams bija ne vien izpārdots, bet bāstīn pieblīvēts. Un ka man bija panākumi, ir gandrīz pati par sevi saprotama lieta.

Pēc izrādes tajā pašā vakarā direktors man teica, ka varu teātrī darboties par otru diriģentu.

Tas bija laimīgs gadījums, ka sāku pats ar savu operu, jo neviens to tik labi nepazina kā es pats. Nākošā opera, kuŗu diriģēju, bija Smetanas „Pārdotā līgava." Trešā bija kādas dāmas vēsture, kuŗa visu mūžu man palikusi briesmīgi uzticīga — Karmena. Ne jau es pats, tā gribējis liktenis, kaut gan rakstnieks Lesings saka, tas esot vārda zaimojums, jo tāda likteņa nemaz neesot. Katrā ziņā vēlāk es Prāgas vācu teātrī sāku ar Karmenu un tāpat Berlīnē, jo tā vēlējās direkcija. Tā Karmenu esmu 700-reizes diriģējis (Arī Rīgā Blechs dirigēja Karmenu).

Otra opera, kuŗu uzrakstīju, saucās „Cherubina." Man tā gluži labi patika. Saprotams, pirmuzvedums notika Āchenā. Viņu šur tur izrādīja. Vienu otru jaunu darbu nācās man diriģēt. Tad Āchenas teātŗa programmā parādījās jauns darbs: „Ansītis un Grietiņa." Operu iestudējot, sev teicu: „Lūk, tas nu ir tas, pie kuŗa varu mācīties, kā jāraksta operas." Aizsūtiju Engelbertam Humperdinkam „Cherubinas" klavieŗizvilkumu un rakstiju: „Tas ir otrs mans neizdevies bērns. Vai jūs būtu ar mieru man dot stundas?"

Humperdinks atbildēja: „Nezinu, kā gan Jūs pie manis gribētu mācīties."

Neatlaidos un rakstiju: „Jūs alojaties. Es nekā nevaru. Visu, ko daru, daru instinktīvi. Vismaz vēlētos zināt, kamdēļ tā daru."

Humperdinkā atbildēja: „Nu, Dieva vārdā, nāciet ar!"

Dižo cilvēku satiku Frankfurtē. Iesākās pamatīga mācīšanās. Savā mūžā neesmu otru tādu cilvēku sastapis, kas laipnības dēļ jāva sevi tā izmantot. Viņa lielie panākumi gan arī saskatāmi apstāklī, ka viņš nevienam nespēja atteikt. To nu arī es pilnīgi piedzīvoju.

Humperdinkam bija māsa. Dr. Vetes kundze Ķelnē. Viņas vīrs bija kaklu ārsts. Kādiem Ziemassvētkiem Humperdinks bija komponējis dažas dziesmiņas un nosūtījis māsai. Nākošajā gadā viņa rakstīja: „Soreiz atsūti mums vairākas dziesmiņas, jo mums tās vajadzīgas." Tā tas risinājās un no tām izveidojās opera „Ansītis un Grietiņa."

Četrus gadus mācījos pie Humperdinka, un, ko es spēju, to iemācījos no viņa. Vasaras beigās braucu atpakaļ uz Āchenu un pildīju savu pienākumu teātrī pēc labākās prasmes un sirdsapziņas. Kādā dienā pienāca telegramma: „Piedāvāju pirmā diriģenta vietu. Nepieciešama iestāju diriģēšana. Neumans, Prāgā.'" Angelo Neimans bija apbrīnojams vīrs, kas īrēja orķestri, angažēja ievērojamus dziedoņus, sastādīja labu kori un skatuves iekārtu piegādāja no Baireitas. Par viņa darbu jau biju dzirdējis. Viņš bija arī pirmais, kas tagad vairs neesošajā Viktorijas teātrī uzveda Vāgnera „Ringu". Šajā izrādē bija arī pats Vāgners ieradies. Richardu Vāgneru toreiz vairums atzina par traku, ne jau par ģeniju. Angelo Neimans neapmierinājās ar to vien, ka iekaroja Berlīni Richardam Vāgneram, bet nodibināja ceļojošu „Richarda - Vāgnera teātri" un apbraukāja visu Vāciju, Krieviju, Holandi un nonāca beidzot Prāgā.

Tā ir viena no mūzikālajām pilsētām pasaulē Pastāvēja divi teātŗi: viens izrādīja tikai čechu darbus, un otrs — vācu. Šo teātŗi pārņēma Neimans, jo tieši tad, kad viņš ieradās Prāgā, teātrī bija iestājusies direkcijas krize. Vispirms viņš piesaistīja ievērojamus diriģentus, ar kuŗiem bija pazīstams. Tad notika, ka kāds dziedonis, kas Āchenā bija dziedājis, vērsa viņa uzmanību uz mani: „uz jaunu cilvēku, kas varētu būt labi noderīgs."

(Turpinājums sekos)

KAKTIŅŠ

Veicam visādus transportus ar modernām mašīnām (mēbeļu, būvmateriālu u. c.) Lūdzam zvanīt katrā laikā.

LE 5-6619. 941 Dovercourt Rd., Toronto.

IGAUŅU OPTIĶIS

J. RATAS

169 Danforth Ave. HO 5-6251.

ACU PĀRBAUDE. ACEŅU PAGATAVOŠANA PĒC ĀRSTU RECEPTES. ZEISS STIKLI. Speciāla atlaide sūtījumiem uz dzimteni.

TRANSPORTA UZŅĒMUMS

BALTIC MOVERS

VIETĒJIEM un TĀLBRAUCIENIEM.

Tel. LE 4-1403, Toronto.

High Park rajonā

IZDODAMAS

mēbelētas istabas ar virtuves lietošanu

vieniniekiem vai bezbērnu pāriem

Zvanīt 766-0288, Toronto.

High Park rajonā

Danforth - Logan raj.

IZĪRĒJAMA NEMĒBELĒTA, LIELA, SAULAINA FRONTES ISTABA

ar virtuvi un ledusskapi, plīti un izlietni. Kluss māja.

Zvanīt no plkst. 5 — 7 p.p. — HO 5-5708, Toronto.

FRANK VASS BA

ADVOKATS - NOTARS

263 College ielā, Toronto, (pie Spadina Ave.)

TEL. WA 2-6112, 2-6111.

OPTIĶIS LUNSKY

470 College St., Toronto.

WA 1-3924.

Plašā Ontario ir jūsu atvaļinājuma zeme.

Izmantojiet šo vasaru, lai iepazītos ar lielo, brīnišķigo Ontario, 415.000 kvadrātjūdžu plašo atvaļinājuma zemi.

Izvēlieties vienu no ceturtdaļ miljona ezeriem, braucot ar laivu, peldoties vai vienkārši atrodot veldzi.

Makšķerējiet pēc sirds patīkas, jo Ontario ir pazīstama kā viena no labākām makšķerēšanas zemēm pasaulē.

Uzceliet telti vienā no 86 provinces parkiem un baudiet atpūtu no civilizācijas pārmērībām. Guliet ārā brīvā un svaigā gaisā. Ja Jūs vēlētos, ka Jūs apkalpo, Ontario ir tuvu pie 8.000 apmešanās vietu un viesnīcu.

Apskatiet Ontario un iepazīstieties ar Niagaras ūdenskrituma diženumu, mākslas galerijām, senatnes pilīm, sarkani tērptajiem mauntijiem (Mounties) un lielgabaliem, kas izglāba nāciju.

Ontario ir Kanadas lielā atpūtas zeme, ar visām iespējamām izdarībām, kas brīvdienas padara lieliskas.

Onatrio ir Jūsu zeme, un tā ir zeme, kuŗu iemīļos arī Jūsu tuvinieki, pat būdami tikai apciemojumā.

Tuvākai informācijai rakstiet ONTARIO DEPARTMENT OF TRAVEL, ROOM 271, PARLIAMENT BLDGS., TORONTO, ONTARIO.

Literātūra dabūjama angļu valodā.

HONOURABLE JAMES AULD, Ministrs.

LASIET GRĀMATAS ATVAĻINĀJUMA LAIKĀ

JAUNĀKIE IZDEVUMI

K. Ieviņš — CIŅA AR SIEVIETI, romāns	$ 4.00
F. Dostojevskis — NOZIEGUMS UN SODS, romāns 4., 5. un 6. nodaļa	$ 3.90
J. Rinks - J. Oss — LATVJU TAUTAS DEJAS, 1, 2, 3	$ 3.00
T. Ķeniņš — DZEJNIEKA DZĪVE UN GARS — Liriska svīta 5 daļās soprānam, baritonam, jauktam korim un ērģelēm	$ 2.00
V. Klētnieks — SENČU RAKSTI	$ 3.00
R. Skujiņa — VĒJŠ SVAIDA KAIJAS, atmiņas	$ 4.00
R. Skujiņa — SIRDS DZĪVO NO NIEKIEM	$ 4.00
J. Dravnieks — ANGLISKI - LATVISKĀ VĀRDNĪCA	$ 5.00
I. Grebzde — TE NU ES ESMU, romāns	$ 4.00
Zeiboltu Jēkabs — ŪDENS BURBUĻI, romāns	$ 3.90
A. Ozols — VIŅA VĀRDI BIJA VARENI, Jēzus mēc.	$ 2.50
Sak. T. Zeltiņš — DZEJAS UN SEJAS	$ 7.50
T. Manns — AVANTURISTA FELIKSA KRULLA ATZĪŠANĀS	$ 4.50
J. Sarma — UPURIS, stāsti un noveles	$ 3.5v
J. Jaunsudrabiņš — TĀ MUMS IET, aut. adr, vēstules	$ 4.20
A. Rupainis — TAUTA GRIB DZEIVOT, romāns	$ 7.00
Sakārt. T. Zeltiņš — PROZAS PROFILI, latviešu prozas svešumā	$ 7.50
Prāv. St. Mozga — SVĒTO DZĪVE	$ 5.80
Aida Niedra un Andrievs Salmiņš — MELNĀS PLŪMES PIE SARKANĀM LŪPĀM, stāsti	$ 3.80
F. Dostojevskis — NOZIEGUMS UN SODS, I, II, III	$ 3.90
K. Raudive — DZĪVĪBAS BADS, noveles	$ 4.00
A. Voitkus — TEV NEBŪS . . . romāns	$ 4.50
E. Brastiņš — MŪSU DIEVESTĪBAS TŪKSTOŠGADĪGĀ APKAROŠANA	$ 2.40
A. Lasmanis — CERĪBAS un VILŠANĀS	4.20
E. Freimanis — DUMPJU DŪDAS, dzejoļi	$ 2.80
J. Miesnieks — VĪZIJAS un ISTENĪBA, dzejoļi	$ 3.00
N. Lečmanis — ZVAIGZNE LOGĀ, dzejoļi	$ 1.50
A. Neboisa — LAIKMETA DRUPAS	$ 3.00
V. Čika un A. Šmits — ZELTS, SUDRABS, BRONZA — latviešu olimpieši	4.50
A. Rasa — NAKTS DRĪZ BŪS PAGĀJUSI, noveles	3.50
A. M. Remarks — NAKTS LISABONĀ, rom.	4.00
Alb. Spoģis — PIRMĀS VIJOLĪTES, dzejoļi	$ 2.50
P. Ziedinš — TRIS KOMEDIJAS	$ 2.50
J. Klīdzējs — SNIEGI, romāns	5.00
I. Kaija — JŪGĀ, romāns	5.00
A. Dz. Kronins — ZIEMEĻU GAISMA, romāns	4.00
Fr. Dziesma — LĪVZEME, lirisks tēlojums	4.00
V. Klētnieks — KLINTENIEŠI, jaunatnei	4.00
Jēkabs Poruks — CIEMOŠANĀS, atmiņas	4.20
Jāzeps Vītols — MANAS DZĪVES ATMIŅAS	6.00
H. Biezais — IESKATĪTAIS UN ATZĪTAIS	6.00
J. Johansons — PAKAVU DUNOŅA	2.40
Andr. Eglītis — LĀSTS, dzeja	4.25
Andr. Eglītis — MĪLU, MĪLU, dzeja	3.60
K. Zāle — MĒNESS KOKLE, dzeja	2.80
K. Kurbads — SILU ŠALKAS, dzeja	2.80
Ed. Sināts — DZIMTENES ATBLĀZMA, dzeja	3.00
A. Svābe — INTELIĢENTI, romāns	3.80
G. Zariņš — CEĻŠ UZ PASAULES GALU	3.50
A. Austriņš — PUŠELNIEKI, stāsti	3.50
J. Miesnieks — KVINĶU KALNS, noveles	4.50
A. Andersone — AUGSIM LATVIJAI (skolas grām.)	1.50
J. S. Turģeņevs — DŪMI, romāns	3.85
P. Aigars — GĀJIENS UZ TAUTIEŠA NAMU, dzejas	$ 3.20
A. Niedra — LIGAVA UN SIEVA, romāns	3.80
M. Kovaļevska — GAURU GAIĻI, romāns	$ 4.50
S. Lazdiņa — CEĻA GALĀ, romāns	3.80
L. Pērļupe — PUTNS ČAULĀ, stāsti	3.50
Dr. T. Dūlijs — DEGOŠAIS KALNS	4.50
T. Zeltiņš — TILTU ATJAUNOTĀJI, romāns	4.50
E. Kore — JĀŅU VAINAGS, stāsti un noveles	3.80
A. Vilnis — RĀJIENS SIRDĪ, dzejas	3.20
E. Mednis — ZVAIGZNES STIGO, romāns	4.50
Z. Lazda — STARU VIESULIS dzejoļi	4.00
A. P. Mierkalns — JAUNATDZIMŠANA, dzejoļi	3.50
H. Egasts — ZVAIGŽŅOTĀS NAKTIS, romāns	5.00
Prof. P. Dāle — GARA PROBLĒMAS	3.60
Velta Toma — MŪŽĪGĀ SPĒLE, dz. izlase	2.85
Zeiboltu Jēkabs — LIKTENIS, romāns	3.90
Zeiboltu Jēkabs — BARONS BUNDULS, romāns	3.90
Alfrēds Bērziņš — LABIE GADI	5.00
Hilda Vika — LIELĀ SLĀPE, stāsti	3.00
Felikss Cielēns — LAIKMETU MAIŅA, II daļa	7.00
Valentīns Pelēcis — RIETĀ, dzejoļi	3.80
Ivanda Kaija — DZINTARZEME, romāns	4.00
Vilis Veldre — DZĪVE PIE JŪRAS, vērojumi	3.80
Aina Kraujiete — ES ESMU VASARA, dzejoļi	3.60
A. H. Tamsāre — VIENA LAULĪBA, romāns	4.00
Guntis Zariņš — DVĒSEĻU BOJĀ EJA, romāns	3.20
Upsalas skol. un Gēteborgas skautu izd. — BĒRNI, SPĒLĒSIM TEĀTRI	1.50
Verners Tepfers — SENATNEI UN MĀKSLAI, apceres	4.20
Ernests Aistars — AIZA, romāns	3.80
V. Čika un A. Šmits — SPORTA SMAIDS, fragmenti	3.00
Jānis Sarma — TĀDA IR DZĪVE	2.50
Vilhelmine Balodis — DZEJU IZLASE	3.50
Alfreds Dziļums — SVEŠVĀRDU VĀRDNĪCA	5.00
J. Ziemeļnieks — KOPOTAS DZEJAS	7.00
J. Ziemeļnieks — KOPOTI STĀSTI	4.50
Edv. Tūters — PĒDAS SNIEGĀ, dzejoļi	3.50
A. Zemdega — BASĀM KĀJĀM, dzejoļi	$ 3.20
E. Zicāns — VIRŠI ZIED, dzejoļi	$ 2.00
O. Krollis — RĪGA DIMD, atmiņas	$ 5.25
D. Biskaps — JAUNO SIRŽU LIKTEŅI, atmiņu stāsts	$ 4.80
Fr. Skuja — ZELTA RAKTUVES, vēst. romāns	$ 4.00
JŪLIJS FELDMANIS	$ 3.80
ASPAZIJAS LIRIKA (izlase)	$ 6.00
ASPAZIJAS DRĀMA I daļa	$ 8.60
Latviešu tautas teikas un pasakas II d.	$ 7.50
L. Druva — PA SAULAINĀM TEKĀM, illustr. izd.	$ 3.50
A. Lūsis — MŪŽĪBA, reliģ. dzejas antoloģija	$ 3.60
V. Hermane — VISS NEIZGAIST, dzejoļi	$ 2.80
O. Ritums — ABC — ES IZKRĀSOJU (bērniem)	$ 1.00
A. Rasa — CEĻA MEKLĒTAJI, rom.	$ 3.50
E. Ardenss — ROBI PARADĪZES VĀRTOS, rom.	$ 4.50
P. Klāns — SVEICINĀTA, AFRIKA, ceļojuma iespaidi	$ 6.00
V. Toma — DZIĻUMĀ JAPĀRTOP, dzejoļi	$ 3.00
Anšl. Eglītis — PĒDĒJAIS RAIDĪJUMS, romāns	$ 4.50
M. Stāraste - Barvika — PINTIŅU CIEMS, bērnu gr.	$ 2.80
H. C. Kradoks — LĀCĪTIS DODAS PASAULĒ, bērnu gr.	$ 2.80
Īru pasaka — RŪĶIS UN GOVS, ill. bērnu grāmata	$ 1.75
T. Zeltiņš — ANTIŅŠ AMERIKĀ MEKLĒ LĪGAVU, rom	$ 4.50
A. Niedra — HOLIVUDAS KLAUNS, romāns	$ 3.80
P. Jēgere-Freimane — CILVĒKS DOMĀ - DIEVS DARA	$ 4.25
B. Senkēviča — ZIEDOŠAIS ĒRKŠĶIS, stāsti	$ 3.50
G. R. Kurdell — EUROPE'S GREATEST EXODUS, rom.	$ 5.95

Pasūtinot pa pastu, pieskaitīt 25 ¢ pasta izdevumiem.

DV GRĀMATNICĀ, 123 HURON ST., TORONTO 2-B, ONT.

SPORTS

Visu sporta nodaļai domāto informāciju lūgtam sūtīt šās nodaļas red. Z. Zentiņam, 46 Lynd Ave., Toronto 3, Ont. Tālrunis LE 5-1470

Šestdien, 18. jūlijā, plkst. 4 p. p. Gdeenwood laukumā satiksies DV Toronto un Čikāgas latviešu sporta kluba Ziemeļblāzma latviešu meistarības izcīņā futbolā.

DIENVIDĀFRIKAI CEĻŠ UZ TOKIO SLĒGTS

Starptautiskā Olimpiskā komiteja pēc savas nesenās sēdes Lozannā, Šveicē, nosūtīja telegramu Dienvidāfrikas olimpiskai komitejai, pieprasot, lai tā nostājas pret Dienvidāfrikas valdības kraso rasu politiku. Jau agrāk Starptautiskā Olimpiskā komiteja panāca, lai dienvidāfrikāņi savā vienībā iedalītu kā baltos, tā arī melnādainos atlētus. Pēdējo IOC rīkojumu, šķiet, Dienvidāfrikas olimpiskā komiteja ignorēs, kas nozīmē, ka tās atlēti Tokio nebūs. Atbilde dienvidāfrikāņiem jādod līdz augusta vidum.

Tajā pašā sēdē IOC piekrita indonēziešu startam Tokio. Kā zināms, Indonēziju no starptautiskā Olimpiskā sporta izslēdza 1962. gadā, pēc Āzijas spēlēm Indonēzijas galvas pilsētā Džakartā, kad Sukarno nepieļāva spēlēs startēt Izraēlas un Nacionālās Ķīnas vienībām. Par indonēziešiem sevišķi dedzīgi iestājās arābu bloka valstis, piedraudot boikotēt Tokio spēles.

☆

Pēc Dienvidaustrālijas basketbola meistarsacīkstēm izraudzīja Austrālijas olimpisko vienību, kurā no mūsu spēlētājiem iedalīja Adelaides basketbolistus Mikeli Danci (ASK) un Verneru Lindi (Rietumadelaide).

Kontinenta meistarsacīkstēs uzvarēja Dienvidaustrālijas vienība, finālā pieveicot Viktoriju 48:45.

Augusta vidū olimpieši pulcēsies Sidnejā, kur divas nedēļas kopīgi trenēsies, tad izlidos uz Filipīnām un Formozu.

26. septembrī Jokohamā sāksies kvalifikācijas turnīrs, no kuŗa divas vienības iekļūs olimpiskajā turnīrā Tokio. Vai viena vienība būs Austrālija?

G. E. B.

Erhards grib definēt Ziemeļatlantijas organizācijas nākotni

Uz to gan būs jāpagaida pēc prezidenta vēlēšanām Sav. Valstīs un vispārējām vēlēšanām Anglijā, bet Rietumvācijas kanclers Erhards domā, ka pienācis pēdējais laiks sasaukt Ziemeļatlantijas organizācijas vadošo valstu galvu konferenci. Erharda uzticībā aizsardzības organizācijas nākotne nav skaidri definēta; lai šī organizācija spētu efektīvi darboties, tās nākotnei jābūt skaidrai.

Vispārējās vēlēšanas Anglijā notiks šī gada oktobrī. Ministru prezidents sers Daglass - Hjūms datumu vēl nav paziņojis. Prezidenta vēlēšanas Sav. Valstīs notiks 3. novembrī.

Erharda vēlēšanās sasaukt Ziemeļatlantijas organizācijas lielvalstu galotņu konferenci nāca kā ļoti nepatīkams pārsteigums Francijas prezidentam de Gollam. Pēdējais bija cerējis uz ciešākām saitēm ar Rietumvāciju uz Sav. Valstu rēķina. Bet kā tagad redzams, Erhards ir gan ar mieru būt draudzīgs ar Franciju, bet nekad neriskēs mazināt draudzību ar Sav. Valstīm.

KAŠMIRAS JAUTĀJUMI LONDONĀ

Pārtraukuma laikā pēc debatēm par vienādām balto un melno vēlēšanu tiesībām Dienvidu Rodēzijā, uz trīs stundu ilgām sarunām tikās Pakistanas prezidents Kāns un Indijas ministru prezidenta Šastri reprezentants finanču ministrs Krišnamačari. Pēdējie pārrunāja gadiem ilgi neatrisināto Kašmiras problēmu — par ko Londonā runāt tik ļoti bija cerējis ministru prezidents Šastri.

Londonas tikšanās tiek ieskatīta par pamatu tālākām sarunām. Šī gada augustā sastapsies Indijas un Pakistanas iekšlietu ministri un pēc tam prezidents Kāns ar ministru prezidentu Šastri. Kašmira ir kā dadzis Indijas un Pakistanas savstarpējās attiecībās jau kopš 1947. gada, kad abas ieguva neatkarību. Kā Indija, tā Pakistana Kašmiru uzskata par savu. Kašmiras iedzīvotāji līdz šim izrādījuši lielākas simpatijas pret Pakistanu nekā pret Indiju.

PADOMJU SAVIENĪBA BRĪDINA RIETUMUS

Pagājušās nedēļas nogalē Padomju Savienība brīdināja, ka tā spers nepieciešamos soļus sadarbā ar jaunas situācijas rašanos, ja Ziemeļatlantijas organizācija īstenos savus starptautiskās atomflotes plānus, kas, Varšavas uztverē, nozīmē Rietumvācijas armijas apbruņošanu atomieročiem. Brīdinājumā Sav. Valstīm, Anglijai, Itālijai, Dānijai, Turcijai un Grieķijai Maskava uzsvēra, ka, paverot Rietumvācijai ceļu uz pieeju atomieročiem, paveras arī varbūtība vispārējam atomkaram.

Latviešu dzīve Čilē

Grafiķa S. Vidberga dēls inženieris N. Vidbergs strādā kā inženieru firmā Ņujorkā un kā savas firmas pārstāvis biežī vien tiek sūtīts uz citām valstīm vadīt būvdarbus vai pārstāvēt savas firmas intereses. Pagājušā gadā tas nodzīvoja ilgāku laiku Holandē un Francijā. Šovasar mž. Vidbergam bija jādodas uz Čiles galvaspilsētu Santjago, kur tas pavadīja divus mēnešus.

Atgriezies Ņujorkā tas sarunā ar mūsu līdzstrādnieku pastāstīja savus iespaidus Čilē. Tur pašlaik ir ziema, t. i. sausais periods, kokiem lapas nobirušas, bet nav auksts. Pilsēta atrodas Andu kalnu ielejā, augstu virs jūras līmeņa un tāpēc gaiss ir patīkams un vēss. Turpat līdzenumā aiz kalniem, Argentīnas teritorijā ir tropisks klimats.

Santjago ir lielpilsēta ar 2 miljoniem iedzīvotāju, bet pilsētas centram ar ievērojamām celtnēm var izbraukt cauri 15 minūtēs. Pārējā pilsētā ir vai nu savrupmājas turīgiem vai arī nabadzīgi strādnieku rajoni. Par čiliešiem var teikt to pašu, ko par visiem dienvidamerikāņiem. Uz tiem nevar paļauties, ka tie izdarīs ko noteiktā laikā, tie ierodas ar nokavēšanos un nepatikamās lietas atliek uz rītdienu.

Inž. Vidbergs iepazinies arī ar turienes latviešu dzīvi. Latviešu skaitu Santjago nesen vēl rēķināja ap 150, bet tagad ir mazāk, jo daudzi pārcēlušies uz dzīvi citās Čiles pilsētās vai arī izcelojuši uz citām valstīm. Latviešu lielākā daļa iekārtojusies labi, daži atvēruši savus uzņēmumus. Tā Rudzājs iekārtojis filca fabriku, kāds cits latvietis ieguvis savā īpašumā Romiešu pirtis, inž. Kalpiņš darbojas savā profesijā, šķēpmetējs Stenzenieks strādā labi atalgotu darbu apkures instalācijā.

TRIMDAS UN PASAULES POLITIKA

ELJAS DARBA SEMINĀRS LIEZĀ

Darba seminārs — tas var nozīmēt daudz: nopietnas dziļas pārdomas par ELJAu kā tādu un tās pasākumiem; par trimdu un tās parādībām; par pasaules politiku un notikumiem. Šajā seminārā pieskārās visām šīm trim lietām: pārdomāja un pārrunāja divus ELJAs statūtu grozījuma projektus un ELJAs kongresu, kas šogad notiks tieši pirms Dziesmu svētkiem Hamburgā; referātos un pēc tam diskusijās pārrunāja trimdas latviešu preses uzdevumus, pienākumus un trūkumus un arvien atgriezās pie viena un tā paša temata: vai Goldvoters ir vai nav vēlams ASV prezidents, skatoties gan no vispārdemokratiskā viedokļa, gan no latviešu un citu apspiesto tautu interešu perspektīvas. Uzskati šajā punktā bija un palika dažādi un nesavienojami. Ne vieni — tie, kas domā, ka tautas, kas cīnās pret diktatūru, nevar cīnīties pret to tikai austrumos un to atbalstīt Rietumos (un Goldvoters esot diktators un reakcionārs); ne otri — tie, kas atzīst visu un visus, kas iziet cīņā pret komūnismu (un Goldvoters esot pretkomūnists) — neatkarīgas no saviem uzskatiem. Tātad paredzams, ka Au + H2O dominēs arī kongresā pār citām problēmām.

Pirmo referātu — par latviešu presi un tās pienākumiem un iespējām — sniedza rakstnieks Pēteris Aigars no Anglijas. Ilustrācijai viņš apskatīja dažādos latviešu preses izdevumus un izteica savas domas par to īpatnībām un nopelniem. Pēc šī referāta — kā arī pēc nākamā, kam bija līdzīgs temats, izraisījās diskusijas par to, vai lietas labā latviešu avīzēm nav atļauts pārspīlēt, ja runā par kādiem sarīkojumiem u.t.t. Arī šajā punktā uzskati palika dažādi, bet bija nomanāms, ka sevišķi jaunieši labāk grib dzirdēt tīro patiesību bez komentāriem un izpušķojumiem, kaut arī tā būtu nepatīkama, jo citādi grūti paļauties arī uz citu ziņojumu kvalitāti un pareizību.

Guntis Zariņš savā referātā runāja par Jaunatnes attieksmēm pret latviešu presi. Viens viņa uzskats ir, ka latviešu avīzes nav tik neatkarīgas un objektīvas, kādām tām vajadzētu būt, lai jaunatne, kuŗas rīcībā stāv visi internacionālās preses izdevumi, tās varētu uzņemt nopietni. Aprakstījis dažādos trimdas izdevumus, Guntis Zariņš atzina, ka latviešiem ir gan daudz jaunu rakstnieku un dzejnieku, bet nav neviena jauna žurnālista. Šeit viņš saskatīja uzdevumu, ko, pēc viņa domām, pa daļai varētu uzņemties ELJAs Informācija, t. i. audzināt jaunus žurnālistus. Guntis Zariņš izteicās, ka „mums nevajag būt politiķiem un pretkomūnistiem, bet nacionālistiem", lai darītu kaut ko Latvijas labā. „Jauniešiem jākļūst žurnālistiem, lai tie būtu labi nacionālisti."

Latvijas konsuls Holandē H. Pavasars referātā izteica savas domas par latviešu pienākumiem un iespējām trimdā; kā pienākumus minēdams latviešu kultūras un citu vērtību saglabāšanu un darbu Latvijas labā. Šajā ziņā līdz šim jau diezgan daudz darīts, gan no organizāciju, gan no atsevišķu personu puses. Liela nozīme arī kultūrālajām manifestācijām: dziesmu svētkiem, izstādēm un citiem sarīkojumiem, kuŗiem, tā kā tie ir latviski, ir politiska nokrāsa. Tomēr, lai varētu darbību vēl augstākā mērā saskaņot, būtu nepieciešams kāds centrs (vislabāk Sav. Valstīs, jo tur visvairāk latviešu un vispār no turienes nāk impulsi internacionālajai dzīvei), kas sekotu visām tendencēm šaipus un otrpus dzelzs aizkara, vāktu materiālus un tādā veidā būtu sagatavots un spējīgs izmantot katru izdevības momentu aktīvitātei, savukārt informējot visas organizācijas. Arī šim referātam sekoja diskusijas.

Valdes sēde, sākumā atklāta, pēc tam interna, turpinājās cauru nakti un nobeidzās (ar pārtraukumiem) tikai nākamās dienas pēcpusdienā. Tās apspriežu galvenais punkts: kongress, kongress.

Tad vēl viens notikums, kas izpelnījās sevišķu atzinību: Liežās alus darītavas Piedboeuf apskatīšana un pacienāšana.

Seminārs, kuŗu Jānis Pīpiņš bija priekšzīmīgi noorganizējis un kur dalībnieku skaits no sākuma 14, diendienā pieauga uz 35, beidzās ar pieņemšanu ELJAs informācijas redakcijā Jāņa Pīpiņa mājā. Šai pieņemšanai kāds Liežas tautietis bija nozadojis līdzeklus.

Maruta Šilde

ADŽUBEJS APMEKLĒS VĀCIJU

Vai viņu pieņems kanclers Erhards, tas nav vēl zināms.

Krievu diktātora Chruščeva znots, Izvestijas šefredaktors Adžubejs jūlija otrā pusē apmeklēs Vāciju, sakarā ar. trīs laikrakstu ielūgumu. Kā vācu prese norāda, tad tie stāv tuvu CDU aprindām. Vācijas valdība šajā sakarā norāda, ka šādu privātu krievu preses funkcionāru apmeklējumus vērtē labvēlīgi. Adžubejs paziņoja, ka viņš Vācijā ieradīsies savas sievas un apm. trīs līdzstrādnieku pavadībā. Adžubeja Vācijas apmeklējuma programma vēl nav zināma. Viņš pavadīja Chruščevu tā Skandināvijas valstu apmeklējumos un izšķiršanās par cejojumu uz Vāciju notika Stokholmā, no kurienes lika Izvestijas redakcijai paziņot trīs vācu laikrakstu redakcijām par Vācijas apmeklējumu. Tas, ka šī izšķiršanās ir notikusi drīz pēc Vycijas kanclera Erharda norādījuma, ka vācu valdība Chruščevu var ielūgt Vācijas apmeklējumam, ja viņš to vēlas un ja ir priekšnosacījumi sekmēm, tad var domāt, ka Chruščevs savu znotu Adžubeju uz Vāciju sūta izlūkošanā, lai noskaidrotu iespējas tās apmeklējumam. Nav šaubu, ka krievu varas galmos lolo arī cerības, ka Vācija kādā dienā var grozīt savu līdzšinējo Rietumu vienības politiku un pievērsties tādai politiskai koncepcijai, kāda reiz noveda pie Rapallo līguma. Tā, protams, ir tikai viena kalkulācija, bet dažādu citu būs vesels arsenāls.

Vai Adžubeju pieņems arī kanclers Erhards un ārlietu ministrs Šrēders, tas nav zināms. Ziņas no Bonnas gan liecina, ka kanclers Erhards pirmajā Adžubeja apmeklējuma ziņas komentējumā norādīja uz apmeklējuma privāto raksturu, par ko trīs laikrakstu redakcijas valdību gan informējušas, bet nav ieprieks konsultējušās. Tas pamudina domāt, ka vācu valdības locekļi Adžubeju var arī nepieņemt, lai viņa apmeklējumam nepiešķirtu oficiālu vai vismaz pusoficiālu raksturu.

Šajā sakarā jāpiezīmē, ka Adžubejs sevi tur par visai „lielu krievu zvēru," kuŗa pieņemšana un domu uzklausīšana Rietumu valstu galvām nozīmē lielu godu. Kad viņš pirms pāris mēnešiem apmeklēja Franciju un kad Parīzē viņu nepieņēma prezidents de Golls, kaut Adžubejs bija nekautrīgi licis manīt, ka tas būtu jādara, tad viņš sašutumā norādīja, ka lielākas prominences — ASV prezidents un pat pāvests viņu pieņēmis. Taču tas de Gollu neietekmēja un Adžubejs Francijas nacionālās gvardes sargu salutējumus nepieredzēja. Jācer, ka arī Bonnā Adžubeju vērtēs tikai pēc viņa oficiālā stāvokļa krievu koloniālajā valstī, neuzskatot to par sarkano princi.

Dienvidvietnamas . . .

(Pārnesums no 1. lpp.)

spēku koncentrācija prasītu ilgu laiku, kas var tikt izlietots viņu apgādes ceļu iznīcināšanai vai aizsprostošanai, viņu koncentrāciju likvidēšanai moderniem ieročiem.

Ir iemesls domāt, ka tiklīdz rastos pazīmes, ka komūnistu Ķīna iesaistījusies Vietnamas karā, Sav. Valstu politikā notiktu straujš pagrieziens. Komūnistu Ķīna var nonākt neapskaužamā stāvoklī, tad tai jācīnās trīs dažādās frontēs. Padomju Savienība vienmēr bijusi gatava uzbrukt katram zaudētājam. Un ģenerālissima Čangkaišeka dzīves lielākais sapnis būtu piepildījies, ja viņš redzētu Sav. Valstis karā ar komūnistu Ķīnu, kas viņam reiz dotu iespēju izcelties cietzemē.

Bērnu vasaras nometnes atklāšana Saulainē.

REMINDERS ABOUT YOUR ONTARIO HOSPITAL INSURANCE

19. DZIMŠANAS DIENA?

NEPĀRTRAUCIET APDROŠINĀŠANU! Kad jūs sasniedzat 19. dzimšanas dienu, jūs neesat vairs segts ar vecāku apdrošināšanas apliecību. Reģistrējaties atsevišķi 30 dienu laikā, lai nepārtrauktu apdrošināšanu. Formulāri dabūjami slimnīcās, bankās un Apdrošināšanas pārvaldes kantoros.

JA MAINĀT DARBA VIETAS,

NEPĀRTRAUCIET APDROŠINĀŠANU! Ja jūs mainat darba vietas, sekojiet rūpīgi instrukcijām, kas minētas maksājumu apliecības otrā pusē, formulārs 104, kurš ir paredzēts jūsu grupai.

JA PRECATIES,

NEPĀRTRAUCIET APDROŠINĀŠANU! Kad jūs apprecaties, ģimenes prēmijas jāmaksā, lai segtu vīru, sievu un likumīgos ģimenes piederīgos. Paziņojiet jūsu grupai, vai, ja maksājiet tieši, paziņojiet pārvaldei.

ONTARIO HOSPITAL SERVICES COMMISSION
2195 YONGE STREET, TORONTO 7, ONTARIO

ALWAYS KEEP YOUR HOSPITAL INSURANCE CERTIFICATE HANDY

✝

Mūsu mīļais tēvs un vīrs

Alberts Kanderovskis

dzimis 1906. g. 16. decembrī Saukas pagastā, miris 1964. g. 13. jūlijā.

Sērās piemin SIEVA un BĒRNI.

Kas bija Tavs mūžs?
Kāds stars no tālas gaismas,
Kas izbrīnā caur zemes tumsu spid,
Un pārdzīvojis visas pekles baismas
Nu atpakaļ uz savu zvaigzni slīd.

Būvmateriālu firmai Thornhill'ā vajadzīgs kungs vidējos gados biroja darbam.

Jāprot angliski runāt un rakstīt, nepieciešama laba pamatizglītība. Vēlama pieredze biroja darbā. Tālākai informācijai zvanīt —

Mr. Puhk — 285-6243.

Prāvests R. Mužiks Baznīcas virsvaldes loceklis

Latvijas evaņģeliski luteriskās Baznīcas virsvalde ievēlējusi prāvestu Ringoldu Mužiku par Baznīcas virsvaldes locekli. Šo lēmumu akceptējis archibīskaps prof. Dr. K. Kundziņš un šais dienās apstiprinājis prāvestu Mužiku par Baznīcas virsvaldes pilntiesīgu locekli. Baznīcas virsvalde ir mūsu baznīcas augstākā lēmēja instance. Tās prezidents advokāts P. Eglītis.

Prāvests R. Mužiks ir dzimis 1914. gada 13. augustā, un viņš tagad ir jaunākais virsvaldes loceklis. Pēc studiju beigšanas kalpojis kandidāta laiku prāvesta E. Berga vaditā iecirknī Rīgā. Kopš tā laika abu šo garīdznieku gaitas cieši savijušās. Pēc Rīgas atstāšanas sadarbība turpinājās Ventspilī un trimdas sākumā Vācijā. Kad prāvests Bergs uzņēmās mūsu baznīcas vadību Lielbritānijā, viņš aicināja uz šejieni mācītāju Mužiku. Anglijā viņš ir bijis Rietumanglijas un tagad Miera draudzes mācītājs. 1963. gadā sinode Mančesterā viņu ievēlējā par prāvestu.

Baznīcas virsvaldes locekļi Anglijā ir bijuši Bergs un Fedders, Zvaigzne un tagad prāvests Mužiks. Lai labas sekmes prāvestam Mužikam viņa atbildīgajā darbā.

KANADAS BAZNĪCĀS

SAUCIENS NO GOLGATAS
Lūdzu klausaities latviešu raidījumu uz viļņiem 1270 Niagaras raidītājā. Katru svētdienu no plkst. 2.45 līdz plkst. 3 p. p.

TORONTO

Māc. A. Cops, 70 Scarboro Rd., Toronto, Ont., tel. OX 9-3331.

Toronto Sv Andreja baznīcā Carlton un Jarvis ielu stūrī.

19. jūlijā plkst. 10 dievkalpojums Sidrabenē; plkst. 3 dievkalpojums Andreja baznīcā.

26. jūlijā plkst. 9,30 dievkalpojums Sidrabenē, Bērnu svētki.

Māc. A. Lūsis, 50 Dewson St., Toronto, Ont., tel. LE 6-2510.

Sv. Jāņa draudze Toronto 200 Balmoral Avenue, Toronto 7; tel. 921-3327.

Sestdien 11. jūlijā, plkst. 8 vakarā svētvakara dievkalpojums baznīcā. Draudzes mācītājs.

Svētdien—12 jūlijā, plkst. 10.30 — dievkalpojums Saulainē. Draudzes mācītājs.

Svētdien — 19. jūlijā, plkst. 10 rītā — dievkalpojums baznīcā. Draudzes mācītājs. plkst. 10.30 — svētbrīdis Saulainē. Nometnes vadītājs.

Sestdien, 25. jūlijā, plkst. 8 vakarā — svētvakara dievkalpojums baznīcā. Draudzes mācītājs.

Svētdien — 26. jūlijā plkst. 10.30 — svētbrīdis Saulainē. Draudzes mācītājs.

Māc. A. Briedis, 44 Marilyn Cr., Toronto 16, tel. PL 7-2739.

Toronto Austrumu ev. - lut. latviešu draudzes dievkalpojumi notiek Sv. Barnaba baznīcā, 361 Danforth Ave.

26. jūlijā plkst. 12 dievkalpojums draudzes lauku īpašumā Tālavā.

HAMILTONA

Māc. E. Pavasars.

Hamiltonā, Latviešu ev. - lut. Kristus draudzē, 18 Victoria Ave., South.

19. jūlijā plkst. 11 pr. pusd. dievkalpojums.

SV. KATARĪNES

Sv. Katarīnes latviešu ev. - lut. draudzē, Kristus lut. baznīcā, 140 Russel Ave.

LONDONA

Māc. J. Praulinš, 22 Academy St., Apt. 3, St. Catharines, Ont. Tel. MU 5-3092.

Londonas latviešu ev. - lut. draudzē, Trīsvienības lut. baznīcā, Oxford un Colborne St.

NIĀGARA

Niagara Falls (Ont.) latviešu ev. - lut. draudzes anglikāņu Sv. Jāņa baznīcā, 580 Portage Rd.

VANKUVERA

Māc. K. Rampe, 1975 Alma St., Vancouver 8, B. C., tel. 224-5195.

Vankuveras Latviešu ev. - lut. draudze.

26. jūlijā plkst. 3 p. p. dievkalpojums Kitsilāno baznīcā.

Māc. Viesturs Sēfers, 4571 Coolbrook Ave., Montreal 29, P. Q. Telef. 484-8394.

Sv. Pāvila ev. - lut. latviešu draudzes Montreālā dievkalpojumi notiek Prebiterlāņu baznīcā, Hutchison un Viateur ielu stūrī.

19. jūlijā, plkst. 11 no rīta dievkalpojums draudzes lauku īpašumā, Tērvētē.

MONTREĀLA

Māc. A. Voitkus, 3438 Rosedale Ave., Montreal 28, P. Q. Tel. HU 9-3224.

Montreālas Latviešu ev. - lut. Trīsvienības draudze, Sv. Jāņa baznīcā, 4345 Marcil Ave.

19. jūlijā, plkst. 7.00 vakarā dievkalpojums.

26. jūlijā dievkalpojuma nebūs.

9. augustā, Varoņu piemiņas dienā, plkst. 11 no rīta dievkalpojums Ezerkalnos.

16. augustā, plkst. 11.00 no rīta Kapu svētku dievkalpojums Mount Royal kapsētā.

OTAVA

Otavas latviešu ev. - lut. Miera draudze; māc. Edg. Lange, 364 Pleasant Park Road. Tel.: RE 3-3906.

TORONTO BAPTISTU

draudzes dievkalpojumi svētdienās plkst 4 p. p. un trešdienās plkst. 8 Bībeles vakari Walmer Road baznīcas telpās.

TORONTO MISIONE

Toronto latviešu misiones kārtējie dievkalpojumi notiek sestdienās plkst. 8 vakarā — 106 Dorset Road, Scarboro, Stop 19.

Svētdienu rītos plkst. 10,45 — 11,00 garīgs radio raidījums — Brīdis ar Dievu. Viļņu garums 1350 — Ošavas raidītājs.